

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

23/2006

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VIII.

S VÁNOČNÍ PŘÍLOHOU

Vyšlo 22. 12. 2006

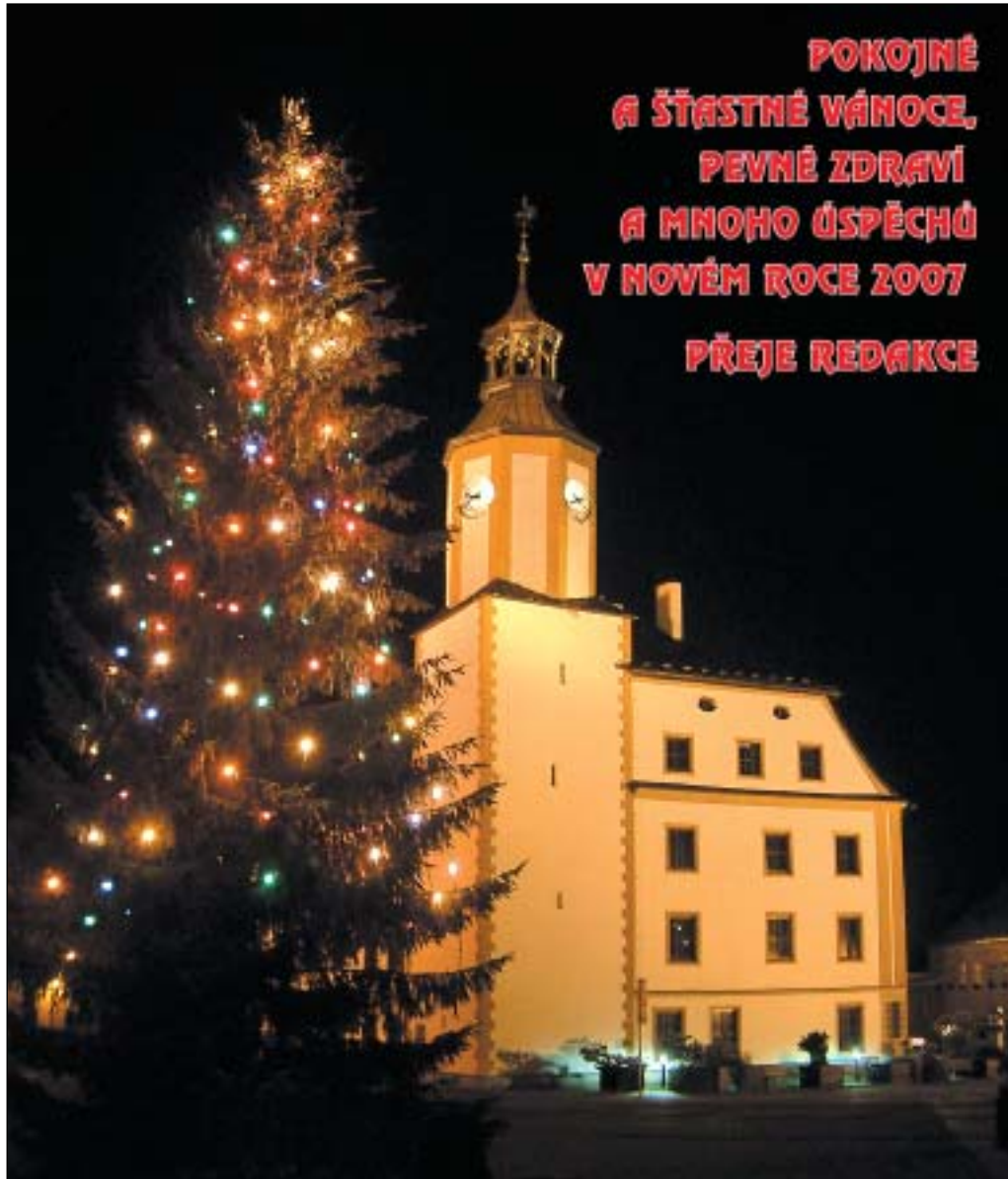
Cena 10 Kč

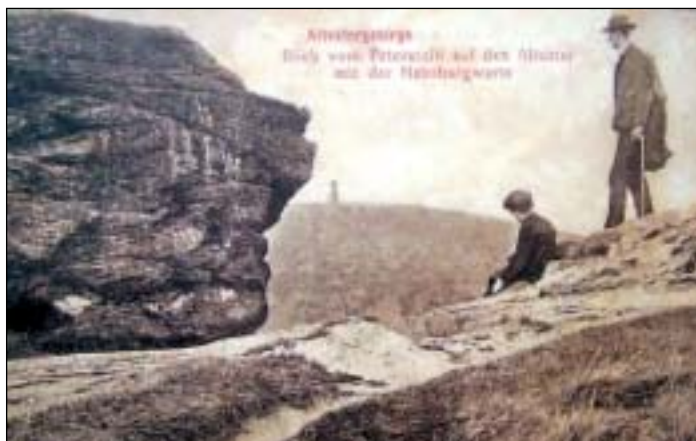
V době adventu zavítala za seniory manželka premiéra ČR Pavla Topolánková

Vydejte se s námi za opuštěnými kostely a kaplemi Rýmařovska

**POKOJNĚ
A ŠTASTNĚ VÁNOCE,
PEVNĚ ZDRAVÍ
A MNOHO ÚSPĚCHŮ
V NOVÉM ROCE 2007
PŘEJE REDAKCE**

Jak se choďovalo a choďí do hor aneb 125 let od počátků organizované turistiky

Zdeněk Dočkálek získal na Mistrovství České republiky v Rýmařově dvanáctý mistrovský titul

Stručně z událostí roku 2006

Leden

- rýmařovská zvláštní škola změnila z rozhodnutí kraje svůj název na Základní školu, Rýmařov, Školní náměstí, p. o.;
- v knihovně byla otevřena výstava prací žáků ZUŠ na téma Putování s pověstmi, výsledek projektu, který iniciovala knihovna k 60. výročí svého založení;
- 20. ledna se jako první občánka Rýmařova narodila Vendulka Gerhardová;

- zastupitelé na zasedání 26. ledna neschválili výstavbu hobbymarketu na lukrativním pozemku vedle autobusového nádraží;
- v pondělí 30. ledna převzali v bruntálském hotelu Slezan fotbalový trenér Milan Furik, kuželkář Zdeněk Dočkálek a závodník v parkurovém skákání Josef Kincl ocenění za sportovní úspěchy, které je vynesly mezi sedmáct nejlepších sportovců okresu Bruntál;
- 30. ledna byly na adrese www.rymarov.cz zpřístupněny nové webové stránky města.

Únor

- v pátek 3. února byla v zahradě Hedvy představena veřejnosti nová rolba, kterou pro údržbu běžeckých tratí pořídila Místní akční skupina Rýmařovsko, o. p. s., v rámci programu Leader + z dotace EU a Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu;

- v polovině února na Rýmařovsko zavítali zástupci Stálého výboru Senátu pro rozvoj venkova v čele se senátorem za bruntálský obvod Jiřím Žákem. Během setkání se starosty a starostkami diskutovali mimo jiné o dotacích z evropských fondů, které by napomohly rozvoji zemědělství a agroturistiky v regionu s vysokou mírou nezaměstnanosti;
- neobyčejné množství sněhu, které napadlo během ledna a února, pů-

- sobilo škody na střeších budov ve městě; v noci z 10. na 11. února se pod tíhou sněhu propadla střecha v areálu firmy Polygon na Žižkově ulici;
- 19. února se v zahradě Hedvy jel předposlední závod seriálu Mistrovství ČR v motoskiingingu, i letos za účasti zpěváka Janka Ledecského. Špatná příprava tratě však způsobila škody na terénu zahrady Hedvy;
- 27. února zahrál amatérský divadelní spolek Mahen premiéru situační komedie Neila Simona Řečí;
- rýmařovská ZUŠ natáčela své první školní DVD.

Březen

- 2. března navštívil Rýmařov europoslanec Jiří Maštálka a lídr KSČM pro parlamentní volby Karel Svoboda; oba debatovali na radnici se zástupci města např. o životním prostředí na Rýmařovsku a potenciálních evropských dotacích, ale i o nezaměstnanosti. Jiří Maštálka navštívil také rýmařovskou nemocnici;
- 2. března se stala mimořádná událost, jejíž hlavní aktérkou byla pracovnice oddělení sociálněprávní ochrany a sociální prevence MěÚ Rýmařov Alena Hiczová. Ta rychlým poskytnutím první pomoci zachránila život ženě, která v budově Okresního soudu v Bruntále upadla do bezvědomí;
- 4. března vytvořil dvouapůlletý Jeník Hudáček z Rýmařova český rekord v poznávání značek kamionů v nejnižším věku;

- v pátek 24. března na radnici v Rýmařově zavítal další vrcholný politik, ministr vnitra František Bublan. V centru jeho zájmu byly problémy samosprávy;
- 26. března se pod nápoem mohutné vrstvy tajícího ledu a sněhu zřítla další střecha, tentokrát na prodejně H+H na ulici I. máje;
- 28. března ocenili zástupci Moravskoslezského kraje profesorku rýmařovského gymnázia Zdeňku Sedláčkovou v kategorii Výrazná pedagogická osobnost za její mimoškolní práci se studenty;
- Ski klub RD Rýmařov získal díky Haně Mačudové, Radimu Keclíkovi a Jiřímu Vykoukalovi tři přebornické tituly v Moravském poháru v běžeckém lyžování.

Duben

- od 1. dubna používá rýmařovská a bruntálská nemocnice společný název Podhorská nemocnice, jehož autorem je MUDr. Stanislav Horák;
- 10. dubna koncertoval v sále ZUŠ litevský dívčí sbor Aušra ze střední školy Panemunė v Alytusu, který přijel na pozvání Gymnázia Rýmařov;

- v dubnu byl zahájen program komunitního plánování sociálních služeb v Rýmařově;
- výstavou v muzeu oslavil životní jubileum malíř, grafik, fotograf a muzejník Miloš Požár;
- výstavou v galerii knihovny oslavil padesátiny rýmařovský fotograf Zdeněk Habr;
- 15. dubna získali taneční skupiny Freeze Dance Michal Zeťák a Martin Sedláček tituly republiky v electric boogie;
- ve Stránském se konal třetí Velikonoční ateliér, který pořádala Obecně prospěšná společnost Sovinecko za účelem připomenutí lidových tradic;
- Zuzana Bučková ze Sportovního klubu Studio Sport a zdraví získala titul přebornice Olomouckého a Moravskoslezského kraje ve sportovním aerobiku;
- v dubnu započala regenerace panelového sídliště Příkopy, hlavní náplní projektu bylo vybudování dvou dětských hřišť, kompletní výměna chodníků a veřejného osvětlení a výsadba zeleně.

Květen

- renomovaný historik a muzejník Jiří Karel dostal k překvapení široké veřejnosti výpověď z rýmařovského muzea. Vznikla kauza nakonec vedla k odvolání tehdejší ředitelky muzea Irmu Krejčí a vypsání výběrového řízení na nového ředitele;
- 10. května oslavil úctyhodných 95 let nejstarší občan Rýmařova Rudolf Ziegler;
- taneční klub Jes získal na mistrovství republiky v tanci dva tituly vicemistrů ČR;
- v pátek 19. května proběhl v ulicích města a v zahradě Hedvy tradiční majáles studentů gymnázia, zakončený rockovým koncertem v SVČ, jehož hlavní hvězdou byla legendární kapela UŽ jsme doma;

- 20. května zvítězila kuželkárka TJ Jiskra Věra Tomanová na mistrovství republiky v Táboře a stala se seniorskou mistryní ČR pro rok 2006;
- Taneční skupina Freeze Dance přivezla z evropského mistrovství ve Finsku tři medaile;
- v pátek 26. a sobotu 27. května uspořádala mateřská škola v Janovicích v zámeckém parku Bambiniádu 2006, přehlídku volnočasových aktivit a organizací pro děti;

- v sobotu 27. května získala Tereza Kryvdová ze Sportovního klubu Studio Sport a zdraví druhé místo na Mistrovství ČR v aerobiku;
- o posledním květnovém víkendu oslavil Rýmařov společně se svými partnerskými městy desetileté výročí podepsání smlouvy o spolupráci s německým Schottenem.

Červen

- ve dnech 2. a 3. června se konaly volby do Parlamentu České republiky. Na Rýmařovsku zvítězila ČSSD;
- na mistrovství republiky v tanci 3. června v Bruntále získaly tanečnice TK Jes Žaneta Szapowalová 1. místo, Markéta Mlčáková 3. místo a Nikola Čudovská také 3. místo v sólových kategoriích, v kategorii formací dosáhl TK Jes na titul vicemistra republiky;
- vernisáží 5. června byl veřejnosti představen keramický Strom poznání, dílo výtvarnice Marty Kohoutkové, který bude součástí trvalé expozice Galerie U Stromu poznání v knihovně;
- Osmiletá klavíristka Hana Lounová skončila 9. června druhá na soutěži mladých hudebních talentů Prague Junior Note;
- u příležitosti festivalu Pelhřimov - město rekordů byl jiříkovský řezbář Jiří Halouzka za svou desetimetrovou sochu děda Praděda vyhlášen rekordmanem v kategorii Kuriozita roku 2006;

- 13. června navštívil cyklista a rekordman Bohumil Kyselý Rýmařov jako jednu ze zastávek na dálkové jízdě skrz všechna rodná města českých reprezentantů na mistrovství světa ve fotbale;
- Soňa Andršová z Rýmařova zvítězila v regionálním kole celostátní protikuřácké soutěže Přestaň a vyhraje;
- 18. června proběhl v kostele sv. Trojice v Albrechticích u Rýmařova festival Baroko, který uspořádala ZUŠ;
- 21. června zorganizovala Střední škola Rýmařov na Pradědu číšnícký pětiboj;
- mezi nejlepšími studenty Moravskoslezského kraje byl 26. června oceněn i student Gymnázia Rýmařov Dimitrij Tyč.

Červenec

- 1. července proběhl v rýmařovském muzeu Muzejní den s bohatým programem výstav, divadelních a hudebních vystoupení a přednášek;

- 1. července se v zahradě Hedvy konal první ročník festivalu ska a reggae hudby Rýmařovská skatastrofa;
- 8. července oslavilo Stránské 686. výročí založení obce;
- 15. července se v zahradě Hedvy konal druhý ročník festivalu hiphopové kultury Battle Kings 2006;
- 20. července navštívil zámek v Janovicích pracovník Národního památkového ústavu a Ministerstva kultury ČR Jaroslav Urban, aby zjišťoval stav této památky;
- 22. a 23. července se v Rýmařově na neformální návštěvu zastavil starosta litevského Alytusu Vytautas Kirkliaskas;
- mladší žáci oddílu fotbalu TJ Jiskra vybojovali na krajském přeboru 1. místo a postoupili do divize;
- v sobotu 22. července pořádal v zahradě Hedvy Sbor dobrovolných hasičů Rýmařov 39. ročník Memoriálu Jana Suka.

Srpen

- mimořádné zasedání zastupitelstva 1. srpna rozhodlo o prodeji pětihektarového pozemku v průmyslové zóně firmě Stytrade. Závod na tvarování polystyrenu by měl v budoucnu nabídnout až 50 pracovních míst;
- v srpnu v muzeu vystavoval známý představitel abstraktního umění, olomoucký malíř a kreslíř

Miroslav Šnajdr st.;

- ve dnech 11. a 12. srpna se v areálu skautského střediska Na Strání konalo už počtvrté Mistrovství Evropy ve westernových dovednostech;

- 21. srpna navštívil Rýmařov tehdejší ministr pro místní rozvoj Radko Martínek, aby slavnostně otevřel nový bytový dům v ulici Pod Svahem, který vyrostl na místě vyhořelé ubytovny;
- 26. srpna se ve Stránském konala akce věnovaná šifrování, tradičnímu zpracování břídlíce;
- Podhorská nemocnice otevřela na oddělení rehabilitační a fyzikální medicíny v Rýmařově balneologické pracoviště, které pacientům nabízí moderní vybavení pro vodoléčbu;
- 39členná výprava žáků základní školy a studentů gymnázia reprezentovala Rýmařov na mezinárodním sportovním setkání ve přátelském italském městě Arcu;
- byla dokončena rekonstrukce Školní ulice v Janovicích.

Září

- ZUŠ spustila počátkem roku nové internetové stránky www.zusrymarov.org;
- 5. září oslavil šedesátiny světově proslulý fotograf Jindřich Štreit;
- 9. září se konaly patnácté Dřevařské, lesnické a myslivecké dny se soutěží dřevorubců, ukázkami těžké techniky a bohatým sportovním a kulturním programem, jehož hvězdou byl soubor Hradišťan;

- 12. září byl do funkce ředitele muzea jmenován Dieter Schallner;
- 14. září navštívil Rýmařov americký velvyslanec William Cabanis s manželkou Catherine, v té době vystavující v Muzeu Bruntál. Součástí návštěvy byla i prohlídka výstavy manželů Kovalových v rýmařovském muzeu a stálých expozic;
- 16. září proběhl 31. ročník Rýmařovské padesátky;
- 16. září se v kostele sv. Trojice v Albrechticích u Rýmařova konalo duchovní-umělecké pásmo kostelní;
- 21. září byl ve velkém sále SVC

veden koncert chlapeckého sboru Boni pueri;

- 21. září v Rýmařově koncertoval písničkář Karel Plíhal;
- do funkce ředitelky Mateřské školy na Revoluční ulici byla jmenována Věra Straková;
- byla dokončena revitalizace sídliště Příkopy.

Říjen

- 4. října oslavil historik a muzejník Jiří Karel sedmdesátiny;
- v říjnu uspořádalo muzeum retrospektivní výstavu k nedožitým stým narozeninám fotografa, učitele, botanika a objevitele Karla Schinzela Jaroslava Němce;
- v pátek 13. října vystoupila v kapli V Lipkách legenda folku Spirituál kvintet;
- o víkend 14. a 15. října organizovala Obecně prospěšná společnost Sovinecko ve Stránském Svátek jabloní;
- 19. října přijel na neoficiální návštěvu Rýmařova expremiér Jiří Paroubek;
- ve dnech 20. a 21. října se konaly volby do městského zastupitelstva. Do funkce v novém volebním období nastoupilo pět nových zastupitelů, starostou byl opět zvolen Petr Klouďa, místostarostou Jaroslav Kala;
- 27. října oslavila Střední škola Rýmařov, dřívější zemědělské učiliště, 110. výročí svého vzniku;
- 29. října vystoupil v malém sále SVC proslulý jazzový trumpetista Laco Deczi se svou kapelou Celula New York;

- titul juniorského mistra Přeboru Moravy v motokrosu získal třináctiletý Marek Dřevo z Rýmařova.

Listopad

- 6. listopadu zemřel sportovec, vítěz veteraniád a držitel řady rekordů, letos devadesátiletý Jan Koňář;
- 7. listopadu byla v knihovně zahájena výstava prací klientů Domova odpočinku ve stáří v Dolní Moravici;

- 10. a 11. listopadu proběhly oslavy 60. výročí vzniku českého gymnázia v Rýmařově, při této příležitosti

byla otevřena výstava fotografií Jindřicha Štreita a pokřtěn jeho nový kalendář;

- v muzeu byla 10. listopadu vernisáží zahájena výstava letos jubilujícího Jindřicha Štreita a jeho vůbec poprvé vystavujícího otce Jindřicha Štreita st.;
- 13. listopadu mohli příznivci duchovní hudby navštívit koncert Olomouckého komorního sboru v kostele archanděla Michaela;
- 15. listopadu byl zahájen zkušební provoz kluziště s nově vybudovanou umělou ledovou plochou;
- žáci Základní školy Rýmařov, členové Ski klubu RD Rýmařov, získali bronz na Mistrovství České republiky v přespolním běhu v Jeseníku;
- v Rýmařově proběhla anketa o sociálních službách jako jeden z kroků komunitního plánování sociálních služeb ve městě;
- v přízemí muzea byla otevřena nová Galerie Pranýř, určená především pro výstavy začínajících fotografů. V současnosti v ní probíhá putovní výstava soutěžních snímků Moravskoslezského fotografického okruhu.

Prosinec

- 5. prosince byla v SVC oficiálně otevřena zrekonstruovaná a moderně vybavená počítačová učebna;
- v sobotu 9. prosince byli během literárního odpoledne v SVC vyhlášeni vítězové Literární a výtvarné soutěže Marie Kodovské;
- 9. prosince vyhlásil Sbor dobrovolných hasičů Rýmařov Jaroslava Bálka Hasičské roku 2006;
- do Domova odpočinku ve stáří v Dolní Moravici a Rýmařova zavítala 12. prosince manželka premiéra Pavla Topolánková;
- 13. prosince vystoupil v Rýmařově dětský folklorní soubor Valášek z Kozlovic s vánočním pořadem;

- na zasedání zastupitelstva ve čtvrtek 14. prosince byla znovu zamítnuta nabídka odkoupení pozemku vedle autobusového nádraží pro účel výstavby hobbymarketu;
- 16. prosince se v Rýmařově konalo mistrovství republiky tělesně postižených kuželkářů, jehož vítězem se stal v kategorii těžce postižených mužů Zdeněk Dočkálek;
- bruntálské pracoviště spojené Podhorské nemocnice z technických důvodů uzavřelo porodní oddělení.

Připravila ZN

Aktuálně z města

Radní se seznámili se zprávou o bezpečnostní situaci ve městě

V pondělí 4. prosince se uskutečnilo zasedání Rady města Rýmařova. Radní na něm přijali celkem sto usnesení, z nichž dvaatřicet mělo charakter doporučení pro jednání zastupitelstva města. Většinu usnesení tvořily záležitosti majetkové a bytové.

Rada schválila plán zasedání na rok 2007. Dále schválila změnu Pravidel pro postup občanů a orgánů města při podávání a vyřizování žádostí o pronájem bytu, podnájem a výměnu bytů v majetku města Rýmařova s platností od 1. ledna 2007. (*Úplné znění Pravidel uveřejníme v lednovém vydání jako přílohu novin.*)

Rada města vzala na vědomí zprávu o situaci ve společnostech VaK - BRVOS. O vývoji situace informuje v samostatném článku starosta města Ing. Petr Klouda.

Radní dále vzali na vědomí materiál předložený společností Podhorská nemocnice, a. s., týkající se oprav budov v Podhorské nemocnici pro rok 2007. Pro nejbližší období upřednostnili nutné opravy (zejména střechy hlavní budovy a stravovacího pavilonu) před technickým zhodnocováním majetku (rekonstrukcí a přebudováním interiéru).

Rada města schválila cenu stočného na rok 2007. Kalkulace na rok 2007 vychází z odhadu výsledku roku 2006. Stočné pro rok 2007 je stanoveno na částku 16,90 Kč/m³. V předkládaném materiálu jednatele Městských služeb Ing. Martina Valy se uvá-

dí, že výše částky neumožňuje provozovateli provádět akce investičního charakteru, na tyto je nutno použít buď zdroje mimo společnost nebo razantní zvýšení stočného (zvýšení stočného o 1 Kč znamená růst příjmů o cca 340 tis. Kč).

Radní schválili uzavření veřejnoprávní smlouvy mezi městem Rýmařov a obcí Dolní Moravice o zajišťování výkonu působnosti podle zákona o obecní policii.

Místní organizace Sboru dobrovolných hasičů Rýmařov pořádá každý rok vyhodnocení svých členů a přitom vyhlašuje titul „Hasič roku“. Vyhlášení proběhlo 9. prosince na slavnostním zasedání sboru a titul pro rok 2006 získal Jaroslav Bálek, který si zároveň odnesl finanční odměnu. Rada vzala na vědomí vyhodnocení SDH Rýmařov a schválila poskytnutí peněžního daru.

Rada města vzala na vědomí zprávu o požární ochraně. Ve zprávě se uvádí, že od 1. října 2005 do 1. října 2006 vyjízďeli příslušníci stanice Rýmařov ke 176 událostem, což je o 22 více proti minulému období. Nejčastěji hasiči zasahovali u technických havárií a dopravních nehod. V tomto období byly na budově požární zbrojnice provedeny stavební úpravy - výměna vstupních dveří do budovy, výměna výplně oken, nátěr střechy a instalace sněhových zábran. Již od roku 2005 probíhá jednání o převodu požární zbrojnice do majetku státu - Hasičské záchranné stanice

Moravskoslezského kraje.

Požární zbrojnice na Revoluční ulici v Rýmařově je využívána jednotkou HZS Bruntál (pobočka Rýmařov) a jednotkou Sboru dobrovolných hasičů města Rýmařova.

Jednotka Sboru dobrovolných hasičů města Rýmařova má v současnosti 17 členů. Z toho 6 je členy janovického SDH. Zásahové družstvo bylo v letošním roce svoláno celkem ke 14 zásahům. Vedle zásahů absolvovali členové školení a podíleli se na zajištění služeb pro veřejnost (soutěží apod.).

Zpráva dále uvádí, že se vybavení hasičské záchranné stanice rok od roku zlepšuje, a to hlavně díky dotacím z kraje a města. Jednotka disponuje dvěma vozidly pro přímý zásah T 148 a dvěma vozidly Avia, plovoucím čerpadlem Aquafast, šesti dýchacími přístroji Saturn, čtyřmi radiostanicemi, součástí vybavení každého hasiče jsou přilby, obleky a boty.

Dnes je jednotka ve vybavení srovnatelná s profesionálními jednotkami kraje. Snahou vedení Krajského hasičského záchranného sboru je dále zkvalitňovat vybavení dobrovolných jednotek. Pro případ živelných pohrom by jednotka přivítala ve výbavě motorovou pilu.

Činnost na úseku protipožární prevence a ochrany je v rámci města řízena v souladu se schválenými pravidly.

Z materiálů MěÚ zpracoval JiKo

Zastupitelé nedali souhlas s výstavbou hobbymarketu

Ve čtvrtek 14. prosince se uskutečnilo v malém sále Střediska volného času třetí zasedání Zastupitelstva města Rýmařova. Zastupitelé na něm přijali celkem jedenačtyřicet usnesení, z nichž většina měla charakter majetkových záležitostí. Jednalo se zejména o záměry prodeje pozemků, vlastní prodej či směny pozemků.

Důležitým bodem jednání bylo usnesení týkající se prodeje pozemků vedle autobusového stanoviště, naproti Středisku volného času, brněnské firmě Reinvest Corporation, s. r. o., která se o koupi zmíněného a z hlediska města velmi lukrativního pozemku pokoušela v minulosti několikrát, ovšem bezúspěšně. Dříve než zastupitelé zahájili k tomuto usnesení diskusi, starosta Petr Klouda informoval, že město by za pozemky obdrželo 4 mil. Kč, dále se firma zavázala financovat doplňkové stavby - vyvolané investice (např. výstavbu nového autobusové nádraží, rekonstrukci přilehlých komunikací, výstavbu nových chodníků, zeleně apod.) v celkové výši

8 mil. Kč a k tomu nabízí další prostředky ve výši 2 mil. Kč na investice dle požadavků města. Starosta i přesto vyjádřil svůj osobní názor ve smyslu zamítavém. Komise životní prostředí a regionálního rozvoje přitom opakovanou žádost projednala a stojí si za svým stanoviskem, že stavba by byla možná na pozemcích zahrnujících bývalou „vajíčkárnou“ a rozestavěnou budovu banky. Se stavbou na firmou požadovaných pozemcích nesouhlasí.

„Zjišťovali jsme důvěryhodnost této firmy a na uvedené brněnské adrese se žádná taková firma nevyskytovala, jednalo se o klasický panelový dům, aniž by na ceduli nebo domovním zvonku figurovalo jméno Reinvest Corporation, s. r. o.“ sdělil zastupitelům starosta Petr Klouda. Ten dále uvedl, že s touto firmou, lépe řečeno s jejími zástupci, mají špatné zkušenosti v městě Šternberku. Podle neoficiálních zdrojů se za touto firmou údajně skrývá řetězec Lidl. Vznikla i důvodná obava, že by místo za-

mýšleného hobbymarketu, který by měl nabízet širokou škálu nářadí, strojů, stavebního materiálu a jehož součástí má být prodejna potravin, občerstvení a doplňkový prodej, v Rýmařově mohl vyrůst market Lidl.

O tom, zda prodat, či neprodat zmiňované pozemky za výše uvedených podmínek, se rozpoutala mezi zastupiteli živá diskuse. Většina z nich hájila pozemek města s tím, že v okolí je mnoho

dalších pozemků, kde by firma mohla stavět. Zastupitel Jiří Karel vyslovil nesouhlas s formou, jakou je tento postup prezentován, a vznesl dotaz, proč nejsou o tak závažném problému informováni občané. „Domnívám se, že by o výstavbě měli rozhodovat především občané města, vzhledem k tomu, že nás na tato poslanecká místa zvolili, a je jedno, zda se tak skutečně prostřednictvím referenda nebo

Parcela, o kterou má zájem Reinvest Corporation, s. r. o.

výstižné informace v našich novinách," konstatoval Karel. Další zastupitelé se vyjádřili v tom smyslu, že se nerozhoduje, zda má firma stavět, ale především o tom, kde bude stavět, a to je pro město nejdůležitější otázka. Na zastupitelstvu zaznělo navíc překvapující sdělení, které uvrhlo na zmiňovanou firmu další temný stín, a sice že se zástupci firmy neúspěšně snažili vyvíjet tlak prostřednictvím korupce u některých našich zastupitelů. Padaly návrhy na odročení tohoto bodu, ale většina zastupitelů se vyjádřila nesouhlasně. Hlasování o záměru prodeje pozemků se tedy nakonec uskutečnilo s tímto výsledkem: 16 zastupitelů nesouhlasilo s prodejem pozemků naproti Středisku volného času, dva zastupitelé prodej schválili a dva se zdrželi hlasování. Z toho vyplývá, že firma Reinvest Corporation, s. r. o., si bude muset hledat jiné pozemky, pokud bude chtít v Rýmařově hobbymarket stavět.

Zastupitelé projednali další bod usnesení, jímž byl rozpočet na rok 2007. Starosta města Petr Klouda informoval členy zastupitelstva o návrhu rozpočtu s tím, že dosud nejsou známa všechna směrná čísla a ukazatele růstu daní (v návrhu téměř totožné s výhledem roku 2006) a dotací na výkon státní správy (v návrhu 5 % + předpokládaná dotace na tři pracovníky). Návrh rozpočtu je po diskusi v komisích a radě města koncipován tak, že jsou v něm uvedeny jen ty projekty a akce, jejichž financování přechází z roku 2006 na rok 2007 (chráněné byty na Lidické ulici a dvoje vestavby bytů). Rada města přitom doporučila stanovit priority investic na rok 2007 a celé volební období a jen na tyto akce žádat dotace.

„Doporučuji žádat dotace na všechny vybrané akce od počátku volebního období, protože to považují za nejvýhodnější strategii postupu - žádost může uspět až na několikátý pokus a zvyšujeme tak šanci na získání dotace. Z této strategie ale může vzniknout potřeba překlenutí nedostatku peněz úvěrem či půjčkou v průběhu roku, což pak bude muset být řešeno rozpočtovým opatřením. Rozpočet a investice v něm obsažené nelze oddělit od čtyřletého plánu investic, který zastupitelstvo přijme pravděpodobně na počátku roku 2007. Protože je

v zastupitelstvu pět nových členů, předpokládám, že zastupitelé budou mít zájem na původně navržených investicích z předchozího volebního období," konstatoval starosta Klouda.

Dále zaznělo, že rok 2006 byl svými příjmy velmi výjimečný a umožnil tak vznik mnoha investic. Podle starosty je naopak rozpočet na rok 2007 velmi tvrdým návratem do reality. Veškeré příjmy města prakticky pokrývají jen provozní výdaje města a jeho organizací, a to ještě po razantním snížení původních návrhů odborů a komisí. Volných prostředků zůstává pro použití města jen minimum. Pro změnu nepříznivého stavu finančních zdrojů (bude mít zřejmě trvalý ráz) doporučuje rada města projednat následující opatření, případně hledat další možnosti k získání vlastních prostředků, např. prodejem nepotřebného majetku (chaty Evženky, výměníkové stanice č. 3, školky u splavu, dětského oddělení a vrátnice v nemocnici atd.), či přednostně použít vlastní prostředky jen jako spoluúčasti k Regionálnímu operačnímu programu. Tak lze z volných 10 - 15 mil. Kč vytvořit investice v celkové výši 66 - 100 mil. Kč. Z tohoto pohledu je nutno přehodnotit např. investici typu školka na Jelínkové ulici (3 - 10 mil. Kč), která jediná pohltí značnou část volných finančních prostředků na rok 2007. Také je nutno porovnat efektivitu vynaložených peněz - např. v lokalitách pro výstavbu RD na Fučíkově a Opavské ulici.

Otázkou také zůstává, zda je zastupitelstvo připraveno vyměřit či zvýšit nájemné svým společnostem Teplo, Městské služby a Byterm. Starosta dále uvedl, že je potřeba posoudit vývoj rozpočtu a nově připravované investice z pohledu jejich trvalých budoucích nároků na rozpočet

Budova nedostavěné banky na Husově ulici

města (zda ještě dál pořizovat investice, které jsou z podstaty svého provozu nebo existence ztrátové) - DPS, umělá ledová plocha jsou již rozhodnuty, v úvahu připadá krytý bazén nebo koupaliště atd. Město již podle starosty financuje vzhledem ke svým možnostem dosti široké spektrum kulturních, sportovních a dalších zařízení a ta svoji vlastní spotřebou omezují možnosti pořízení jiných potřebných investic. Ve hře dále zůstává přehodnocení výše cen poplatků, pozemků, nájmu a úvaha o exi-

Rozestavěný dům s pečovatelskou službou na Hornoměstské ulici

stenci městské policie.

Zastupitelé schválili předložený rozpočet města na rok 2007 dle předloženého návrhu, schválili tvorbu a použití sociálního fondu města, tvorbu a použití fondu rozvoje bydlení a rozpočtový výhled příjmů a výdajů na roky 2007 až 2010. (S konkrétní podobou rozpočtu města na rok 2007 seznámíme veřejnost v prvním lednovém vydání Rýmařovského horizontu.)

Schválili také navržená rozpočtová opatření týkající se rozpočtu na rok 2007.

Zastupitelstvo města Rýmařova vydalo Obecně závaznou vyhlášku č. 03/2006, kterou se mění a doplňuje OZV č. 08/2003, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a o zrušení Obecně závazné vyhlášky města Rýmařova č. 02/2003. S úplným zněním vyhlášky seznámíme občany v lednovém vydání Rýmařovského horizontu.

Zastupitelé na vlastní žádost povolali Ing. Tomáše Köhlera z dozorčí rady Podhorské nemocnice, a. s., a pověřili zastupováním města v dozorčí radě místostarostu

Ing. Jaroslava Kalu.

Zastupitelé vzali na vědomí zprávu o situaci ve společnosti VaK - BRVOS a neschválili prodej podílu ve společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o., společníkovi Mgr. Martině Palečkové za 40 tis. Kč. Dále zastupitelé nedoporučili odkoupení pohledávky vodného ve výši 215 450 Kč od společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o. Bližší informace týkající se situace ve vodárenských společnostech uvádíme v samostatném článku starosty města Ing. Petra Kloudy uvnitř novin.

Zastupitelé města schválili plán zasedání zastupitelstva a plán práce kontrolního a finančního výboru na rok 2007.

V bodu různé vystoupila zastupitelka Soňa Kovářiková a zajímala se, zda se provádí kontrola statiky rozestavěného objektu banky na Husově ulici, která nepatří městu, ale soukromému subjektu. Starosta ubezpečil, že kontroly provádí pravidelně stavební úřad MěÚ Rýmařov. Zastupitel Miroslav Vojáček vyslovil nesouhlas s velmi pomalým postupem oprav na budovách v Podhorské nemocnici. „Když už jsme přišli o nemocnici, nedovolme, aby chom ještě přišli o budovy v majetku města," konstatoval. Starosta k tomu podal vysvětlení, že společnost Euromednet dala v nedávné době podnět k opravě budov v částce cca 1 mil. korun. Příští zasedání zastupitelstva města se uskuteční 8. února 2007 v 17 hodin v malém sále Střediska volného času v Rýmařově a na programu jednání bude věčný rámec akcí pro období 2006 - 2010, rozpočtová opatření roku 2007 a další. Občané jsou tímto srdečně zváni.

Z materiálů zastupitelstva města zpracoval JiKo

Vyúčtování vodného za rok 2005 od společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o.

Odběratelé vody ve městě v nedávné době obdrželi vyúčtování vodného od společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o., za rok 2005. Jednatel společnosti Ing. Cupák viní z tohoto kroku starosty obcí BRVOSu. Jde o pomluvu, neboť toto rozhodnutí bylo a je jen v kompetenci jednatele - tedy Ing. Cupáka. Valnou hromadu navzdory tvrzení Ing. Cupáka

nezmařili starostové, ale to, že Ing. Cupák svolal valnou hromadu do sídla společnosti VaK Bruntál, a. s., kde neměl konání valné hromady nijak zajištěno. Starostové obcí BRVOSu vypracovali na Ing. Cupáka žalobu pro podezření z pomluvy a také iniciují kontrolu ceny za rok 2005 u Finančního úřadu v Ostravě.

BRVOS Bruntál s.r.o.

Pokud jde o to, zda mají občané doplatek za r. 2005 uhradit, měli by být obeznamenáni s tím, že adresa

vedená ve vyúčtování - BRVOS Bruntál, s. r. o., tř. Práce 1445/42, 792 01 Bruntál - již delší dobu není adresou sídla firmy BRVOS Bruntál, s. r. o. Tuto skutečnost lze ověřit telefonicky na č. 554 711 051, které je uvedeno v průvodním dopise Vyúčtování ceny vodného a stočného za rok 2005.

*Ing. Petr Klouda,
starosta města Rýmařova*

(Pozn. redakce: Na uvedeném telefonním čísle se naši redakci ozval pracovník firmy VaK Bruntál, který potvrdil, že na adrese tř. Práce 1445/42, 792 01 Bruntál firma BRVOS skutečně nesídlí.)

Vyjádření společnosti VaK Bruntál, a. s., k dopisu společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o., kterým sděluje odběratelům pitné vody důvody pro do fakturaci vodného za rok 2005: Ing. Zbyněk Cupák jménem obchodní společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o., zaslal odběratelům vrubopisy, ve kterých provedl do fakturaci vodného a stočného za rok 2005, resp. za období od 1. 1. 2005 do 30. 6. 2005. Toto doúčtování bylo přílohou dopisu, ve kterém je obviňována společnost VaK Bruntál, a. s.,

ze zmaření konání řádně svolané valné hromady společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o. K tomuto obvinění uvádíme následující: Přestože má společnost BRVOS Bruntál, s. r. o., v obchodním rejstříku zapsáno jako sídlo společnosti adresu třída Práce 1445/42, Bruntál, nenáleží jí od 21. 2. 2006, kdy odstoupila od nájemní

VaK Bruntál, a. s.

smlouvy, žádné právo k užívání této nemovitosti. Současně bychom chtěli sdělit všem odběratelům, kterých se do fakturace týká, že vzhledem k tomu, že společnost BRVOS Bruntál, s. r. o., nemá od 21. 2. 2006 uzavřenu s vlastníkem předmětné nemovitosti, tj. se společností VaK Bruntál, a. s., žádnou smlouvu o nájmu či pronájmu, neby-

lo zde skutečně dne 22. 6. 2006 umožněno konání valné hromady společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o. Tento krok jsme nepovažovali za maření řádně svolané valné hromady společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o., ale za uplatnění práva vlastníka nemovitosti. Z obchodního styku jsme zjistili, že společnost BRVOS Bruntál, s. r. o., je v současné době fakticky řízena z nebytových prostor na adrese třída Práce 10, Bruntál, tel.: 554 712 030.

Představenstvo VaK Bruntál, a. s.

(Poznámka redakce: Na uvedeném telefonním čísle se ozvala pracovnice firmy BRVOS, s. r. o., který sdělila, že oficiální adresa firmy BRVOS, s. r. o., je dosud na tř. Práce 1445/42, 792 01 Bruntál, a ne doplatky se tudíž mají zasílat na tuto adresu.)

Odbory MěÚ informují

Odbor dopravy a silničního hospodářství

Balíček pro žáky 1. tříd základních škol

Ministerstvo dopravy, oddělení BESIP, v rámci rozvoje dopravní výchovy opět v letošním školním roce připravilo balíčky pro žáky prvních ročníků všech základních škol, jehož cílem je napomoci ke zvýšení bezpečnosti dětí na našich silnicích. Balíček obsahuje například pracovní sešity pro dopravní výchovu a samolepky dopravních značek, využitelné jako pomůcky v rámci školní výuky. Dále nažehlovací reflexní

materiál, ze kterého je možné například při výtvarné výchově vystřihnout různé tvary, které pak mohou rodiče dětem nažehlit na jejich oblečení. Pro rodiče jsou určeny letáčky vysvětlující význam dětských autosedaček a jejich správné používání a letáčky propagující reflexní materiály. Tvrdé desky, ve kterých jsou všechny předměty zabaleny, propagují atraktivním způsobem základní pravidla bezpečnosti silničního provozu a jsou určeny

k tomu, aby dlouhodobě sloužily dětem jako desky na sešity, výkresy apod. Novinkou letošního roku je dárek i pro žáky 2. tříd základních škol, kteří obdrží pracovní sešit pro dopravní výchovu. Pracovníci odboru dopravy a silničního hospodářství v těchto dnech provedli distribuci balíčků a pracovních sešitů na základní školy.

*Renata Vyslyšelová,
odbor dopravy MěÚ Rýmařov*

Havarijní služba Bytermu o vánočních svátcích

Byterm Rýmařov si dovoluje oznámit všem nájemníkům bytů ve vlastnictví města pohotovostní službu pro případ havárií během vánočních svátků.

Pohotovost je držena na číslech:

- **Voda a odpad**
- Městské služby, Antonín Urbánek 737 241 053
- TZB, Jiří Vavroušek 603 531 811
- TZB, Josef Procháška 603 531 796
- **Elektřina**
- Roman Szukalski 602 127 196
- **Plyn**
- Severomoravská plynárenská, a. s. 1239 (nepřetržitě)

Pouze pro případ závažných havárií !

*Přejeme všem nájemníkům
i ostatním občanům města*

*klidné prožít vánočních svátků
a úspěšné vykročení*

do nového roku 2007.

*Kolektiv zaměstnanců
organizace Byterm*

Výsledky provedených úsporných opatření na družstevních panelových domech v Rýmařově

V poslední době je stále více a více přetřásáno téma úspory energií, úsporných opatření a jejich provedení. Je to jen módní výstřelek této doby, nebo je již nutno se tím zabývat? Ceny energií neustále stoupají, ať už se jedná o uslechtilou elektrickou energii, plyn nebo centrální zásobování teplem. Právě vzrůstající ceny nás tlačí k provádění úsporných opatření.

Na několika příkladech z našeho okolí bych rád demonstroval, kam nás posunula úsporná opatření provedená na některých panelových domech. Nechceme se zde podrobně rozepisovat o programu „Panel“, co obnáší a jak ho lze naplnit, protože informace lze poměrně snadno získat ze sdělovacích prostředků nebo z odborných časopisů.

Jako vzor jsme si vzali bytové panelové domy Větrná 26, 28, 30 a bytový dům Žižkova 8, 10. První z popisovaných objektů prošel celý komplexním revitalizačním programem, u druhého objektu byla revitalizována jen polovina domu č. 10, druhá polovina č. 8 zůstala v původním stavu. Navržená úsporná

opatření vycházela ze zpracovaného energetického auditu.

Revitalizace spočívala v zateplení fasádního pláště polystyrenem EPS o tloušťce 100 mm, zateplení ostění, výměně oken za plastová pětikomorová s osazenými izolačními dvojskly, výměně vchodových dveří za hliníková společně se zmenšením vstupních otvorů a následným zazděním se zateplením, zateplení stropu nad suterénem minerální izolací v tloušťce 50 mm a zateplení podstřešního pláště minerální izolací v tloušťce min. 120 mm. Společně s prováděnými pracemi na obvodovém plášti proběhla úprava na patě uzlu topení v obou popisovaných objektech, v případě ulice Žižkova rozdělení uzlu pro oba vchody samostatně. Současně byly osazeny měřiče tepla na každý bytový radiátor.

Vezmeme-li jako první příklad dům Větrná 26, 28, 30, v roce 2004, kdy nebyl dům revitalizován, to znamená v nezatepleném stavu, byla spotřeba energie na vytápění za celý rok 1737,9 GJ. V tomto roce bude spotřeba tepla

při odhadu měsíce prosince cca 835 GJ. Z prostého porovnání dostáváme úsporu v tomto roce více jak 50 % oproti roku 2004. Jestliže bychom zohlednili nadprůměrně teplý podzim, který tento rok panoval, odhadujeme reálnou úsporu u domu na Větrné na 35 - 40 %.

U druhého příkladu - bytového domu na ulici Žižkově 8, 10 - můžeme prozatím porovnat spotřebu tepla jen v období od 25. 10. 2006, kdy byly osazeny na uzlu topení měřiče tepla. Při kontrolním odečtu ze dne 4. 12. 2006 byla odečtena pro revitalizovaný vchod č. 10 hodnota 52,4 GJ, u vchodu vedlejšího, který neprošel revitalizací, byla spotřeba tepla za stejné období 104,4 GJ. Úspora v tomto případě činí cca 50 %.

Z výše uvedených měření a porovnání jednoznačně vyplývá, že přijatá úsporná opatření jsou správná a že nastolený směr úspor energií je ten pravý, i když ceny energií jdou neustále nahoru.

*Ing. Vladimír Štefek,
člen dozorčí rady Tepla Rýmařov, s. r. o.,
za Okresní stavební bytové družstvo*

Jaká bude cena tepla v dálkově vytápěných domech v Rýmařově

V letošním roce byla cena za jeden GJ spotřebovaného tepla 367,50 Kč, včetně daně z přidané hodnoty. Oproti roku 2005 došlo k výraznému nárůstu vstupních nákladů na výrobu tepla. Zvýšila se cena elektrické energie, uhlí, ale zejména plynu - takřka o 38 %! Zvyšují se pochopitelně i ceny různých služeb, oprav apod. a to vše vede k nutnosti upravit cenu za dodávané teplo pro rok 2007. Vedení společnosti se na základě důkladné analýzy stavu hospodaření a prognóz (které je v našem nestabilním ekonomickém prostředí velmi obtížné věrohodně stanovit) rozhodlo upravit cenu za 1 GJ v rozmezí mezi 378 až 390 Kč, tedy zvýšit o necelá 3 % až max. o 6 % oproti ceně v roce 2006. Přesné určení ceny ve stanoveném rozmezí vyplyne z konečných výsledků hospodaření a z dalších upřesněných parametrů. Porovnáme-li míru zvýšení v procentech s nárůstem cen, které výslednou cenu ovlivňují a určují, je zcela zřejmé, že jde o míru velmi příznivou. (V Břidličné i v Bruntále se pro rok 2007 počítá s cenou vyšší než 410 Kč za jeden GJ, tedy nejméně o 20 - 32 Kč vyšší.)

Je plně na místě v této souvislosti zdůraznit, že relativně příznivý vývoj cen za teplo v Rýmařově je výsledkem velmi uvážlivého a cílevědomého vedení společnosti Tepla Rýmařov, s. r. o. Včasná a úspěšná rekonstrukce kotlů centrální kotelny v souvislosti s přechodem ze systému parního na horkovodní přenos tepla, důsledná snaha o modernizaci technického zařízení a o minimalizaci tepelných ztrát v rozvodech, vybalancování parametrů jednotlivých zařízení, to je pouze letmý a neúplný výčet kroků, které postupně vedly a vedou k zefektivnění celého systému a které také umožňují do značné míry elimi-

novat nepříznivé vnější ekonomické vlivy. Nezanedbatelnou měrou k celkovým příznivým výsledkům přispívá i skutečnost, že společnost postupně převzala do své správy více než 130 malých a středních kotelů v blízkém i širším okolí, přispěla k jejich modernizaci, zvýšení odborné úrovně obsluhy a ve svých důsledcích k zefektivnění jejich provozu.

O celkové dobré úrovni řízení společnosti jistě svědčí i to, že v současné době se již úspěšně daří provádět opravy různých havarijních stavů v dodávce vody nebo tepla ve městě ve velmi krátké době a nedochází k dlouhodobějším výpadkům dodávek. K významným přerušením dodávek tepla a teplé vody nedochází ani v případě kompletní výměny vedení, jaká se např. letos uskutečnila na Hornoměstské a Větrné ulici.

Neodmyslitelným aspektem činnosti společnosti je sledování a dodržování emisních limitů. Výsledky měření u všech kotlů jak na tuhá, tak i plynná paliva svědčí o tom, že žádné ze sledovaných ukazatelů nejsou překračovány ani na výstupech z kotlů v rýmařovské teplárně, ani na dalších sledovaných kotelnách.

V nejbližších letech nečeká společnost žádná zásadní investice, pokračovat budou výměny sekundárních rozvodů s cílem dále snižovat tepelné ztráty a průběžné vylepšování technologie rozvodů apod.

V poslední době došlo a dochází k dosud nebývalé snaze o snížení ztrát tepla ve vlastních obytných domech pomocí zateplování fasád polystyrenem, výměny oken apod. Revitalizace je podporovaná státem zejména zvýhodňováním hypoték. Jde nepochybně o obecně velmi chvályhodný krok a již dnes

se projevují jeho důsledky. V některých domech již dochází k významným snížením spotřeby tepla (zejména tam, kde jsou zároveň instalovány i měřiče odběru tepla na každý bytový radiátor), jak o tom pojednává i předchozí článek. Zákonitým důsledkem pak je i snižování celkové výroby potřebného tepla v centrální výtopně. V roce 2004 bylo v období leden - listopad vyrobeno 46 122 GJ, v roce 2005 to bylo 44 747 GJ a v roce 2006 jen 41 613 GJ (byl však mimořádně teplý podzim), tj. pokles oproti roku 2004 o cca 10 % a v příštích letech je možné očekávat úspory mnohem výraznější. To samozřejmě vede ke snižování spotřeby paliv, ale druhá složka nákladů na výrobu tepla zůstává většinou stejná nebo se dokonce zvyšuje (opravy a udržování, splátky úvěrů a leasingů, úroky, nájemné, revize, odpisy, mzdy, elektrická energie a další). V součtu sice mohou být celkové náklady na výrobu potřebného objemu tepla nižší, při výrazném poklesu vyrobených jednotek tepla však může být podíl nákladů připadající na výrobu jedné jednotky naopak vyšší a cena za jednotku spotřebovaného tepla tedy stoupne. Může tedy dojít a pravděpodobně dojde ke zdražení ceny za 1 GJ pro spotřebitele. Více samozřejmě zaplatí zejména ti, kteří nezateplili, méně pak ti, kteří se pro zateplení rozhodli a budou po řadu let splácet nemalý úvěr, který pro tento účel přijali. I když v současné době asi není možné přesně spočítat, co revitalizace pro jednotlivé konkrétní spotřebitele přinese, v každém případě bude znamenat snížení spotřeby energie a v průběhu dalších let by měla vést k úsporám.

*Ing. Miloslav Marek,
člen dozorčí rady Tepla Rýmařov, s. r. o.*

Pavla Topolánková zavítala mezi seniory

Na přátelskou pracovní návštěvu přijela do bruntálského a rýmařovského regionu v úterý 12. prosince manželka českého premiéra Pavla Topolánková. V Bruntále navštívila Obchodní akademii a Střední zemědělskou školu, na Rýmařovsku zavítala mezi seniory do Domova odpočinku ve stáří v Dolní Moravici a dále na předvánoční setkání seniorů v rýmařovské základní umělecké škole.

Topolánkové se líbil postoj bruntálského institutu k celoživotnímu vzdělávání v rámci stávajících i nových projektů. „Bruntálsko znám, účastnila jsem se zde například burzy filantropie, kterou skvěle připravil Petr Anderle z Podnikatelského informačního centra Bruntálska. Líbil se mi rovněž místní zámek,“ vyjádřila se Pavla Topolánková při návštěvě v městě Bruntálu, kde se rovněž setkala se svou kamarádkou Zuzanou Urbánkovou, se kterou dříve učila.

Poté paní Topolánková odcestovala do Domova odpočinku ve stáří (DOS) v Dolní Moravici, kde na ni čekali zástupci rýmařovské Diakonie. Prohlédla si nově zrekonstruované prostory budovy DOS, která dříve sloužila jako fara. Ředitelka Diakonie Rýmařov Marcela Staňková informovala

Pavlu Topolánkovou o průběhu rekonstrukce, výstavby a financování a provedla ji celým komplexem, který byl pro seniory otevřen 3. října 2005. Manželka premiéra neskrývala obdiv nad moderním vybavením DOSu a pochvalně se také vyjádřila v souvislosti s tím, že si klienti mohou své pokoje vybavit svým nábytkem a věcmi, ke kterým mají citovou vazbu. Zajímala se také, kolik má v současnosti DOS klientů.

„V našem zařízení je nyní umístěno třicet seniorů s tím, že čtyři lůžka jsou rezervována pro respitní péči. V této péči pomáháme těm, kteří se starají o člověka postiženého demencí nebo Alzheimerovou chorobou. Nabízíme jim pomoc v jejich nesnadném úkolu tím, že poskytneme tomuto přibuznému přechodný pobyt v našem středisku po dobu nejdéle šesti týdnů,“ informovala ředitelka Marcela Staňková.

V závěru návštěvy se Pavla Topolánková setkala s obyvateli DOS, předala každému z nich na památku kytičku, vánoční hvězdu v květináči, a s přáním poklidného adventu, šťastných Vánoc a pevného zdraví v příštím roce se rozloučila. Pak odcestovala do rýmařovského sálu základní umělecké školy,

kde na ni čekali seniory z domova s pečovatelskou službou a starosta města Rýmařova Petr Klouda.

Každoročně připravuje Diakonie pro své babičky a dědečky několik setkání, ať již v rámci Dne matek, na podzim

neformální setkání u čaje či kávy, případně na základě požadavků seniorů jsou pořádány zájezdy do divadel, v závěru roku pak mikulášské předvánoční setkání s kulturním programem. Letos byl mikulášský podvečer výjimečný právě tím, že se setkání zúčastnila paní Topolánková, která společně se seniory zhlédla připravený kulturní program, ve kterém vystoupily děti z mateřské školy na Revoluční ulici 30 a žáci hudebního, pěveckého a dramatického oboru Základní umělecké školy Rýmařov. Na závěr si přítomní vyslechli koncert chrámového sboru Petra Wolffa, který zazpíval církevní a vánoční písně. Předvánoční podvečer vyvrcholil návštěvou Mikuláše, čerta a anděla, kteří obdarovali babičky a dědečky malým dárečkem.

„Byl to pro mě velký zážitek a jsem nesmírně ráda, že jsem mohla společně s vámi strávit tento příjemný podvečer; a doufám, že se to všem moc líbilo. Ještě mám v živé paměti podobné besídky, které jsem absolvovala díky svým třem dětem. Vzpomínám si, že syn Tomáš na jedné z nich hrál v představení o betlému jednoho z králů - Melichara, a musím se přiznat, že všechna podobná setkání nebo adventní programy na mě silně působí a jsem vždy dojata. Přeji vám pěkné Vánoce,“ rozloučila se seniory Pavla Topolánková, která na mnohé zapůsobila velmi milým a sympatickým dojmem.

Ing. Topolánková vede v měsíčníku Lobby rubriku Maecenas, která se zabývá firemní filantropií (dárcovstvím, dobročinností), spolupracuje se seniory v rámci občanského sdružení Život 90, které zajišťuje humanitární služby pro seniory, a je zakládající členkou

Sdružení pro podporu vzdělanosti Becario. Jedná se o sdružení, jehož ambicí je vytvářet příznivé prostředí pro komunikaci a diskusi nad problémy vzdělávacího systému v České republice. Soustředí se na rozvoj zejména technické vzdělanosti a v současné době spolupracuje s VŠB - Technickou univerzitou Ostrava, Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně a s Vysokým učením technickým v Brně. Aktuálně nabízí sdružení vysokým technickým školám v České republice možnost zapojit se do programu EU Leonardo da Vinci, projektu „Zahraníční stáže studentů vysokých škol v oblasti technických oborů“.

Snad také proto, že kantořina Pavlu Topolánkovou provázela několik let a je jí blízká, převzala na seniorském předvánočním večeru od Jaroslavy Slavičinské z Gymnázia Rýmařov kalendář fotografií Jindřicha Štreita, který vznikl při příležitosti 60. výročí jeho narození a zároveň 60. výročí založení Gymnázia Rýmařov.

„V kalendáři jsou Štreitovy fotografie studentů z majálesu, z nejrůznějších kroužků i z vyučování a vzhledem k tomu, že Jindřich Štreit je momentálně v zahraničí, pověřil mě, abych vám tento kalendář předala. Plním slib a předávám tento kalendář jako vzpomínku na Rýmařov, na gymnázium a na všechny naše lidi,“ doplnila Jaroslava Slavičinská. S kalendářem věnoval Jindřich Štreit paní Topolánkové také DVD s dokumentárním filmem o své práci. Druhý kalendář putoval do rukou ředitelky Diakonie Rýmařov Marcely Staňkové jako poděkování za obětavost, lásku a porozumění pro seniory Rýmařovska. JiKo

Starší jsou ti, kteří dostali šanci zanechat své otisky dříve než my. Neznamená to ale, že by díky tomu byli blíže smrti než ostatní. Zcela jistě však mají blíž k bolestem a zapomnění, se kterými se musejí naučit žít. Proto potřebují naši podporu a pohazení. Vám všem, kteří pomáháte starším, protože osudy druhých lidí považujete za svoje vlastní, ze srdce děkuji. **Jan Lorman, občanské sdružení Život 90**

Ing. Pavla Topolánková

V letech 1970 - 1974 vystudovala g y m n á z i u m v Bohumíně, pokračovala ve studiu na Vysokém učením technickým v Brně (strojná fakulta, obor technologie tváření - tepelné zpracování) v letech 1975 -

1980. V letech 1989 - 1990 absolvovala dvouleté postgraduální studium na Ostravské univerzitě (pedagogická fakultě).

Zaměstnání:

1974 - 1975 *Hutní projekt Ostrava, kreslička*
1981 - 1990 *Gymnázium Ostrava, profesorka*
1990 - 1992 *Střední průmyslová škola strojnická Ostrava, profesorka*

1996 - 2003 *asistentka senátora*

Pavla Topolánková kandidovala do senátních voleb Parlamentu ČR, které se konaly ve dnech 20. - 21. října 2006, za politickou stranu „21“ a jedním z témat, která si stanovila

za cíl, byl program pro spokojené a aktivní stáří. Zahrnoval péči o kvalitní a plnohodnotný život lidí na odpočinku, zajištění dostatečného množství míst a aktivit, kde se mohou seniory setkávat a věnovat se svým zájmům, kde jim budou poskytovány služby - seniorské kluby, vícefunkční dům pro seniory apod., sportovní aktivity pro seniory a rovnoprávné postavení seniorů ve společnosti, uznání a ocenění jejich zásluh. K jejím zálibám patří literatura, hudba, divadlo, turistika, cyklistika a lyžování.

(zdroj www.topolankova.cz)

Zdravotnictví

Podhorská nemocnice v Bruntále zavírá porodní oddělení

Podhorská nemocnice přechodně uzavírá od ledna příštího roku z technických důvodů lůžkové oddělení zdejší porodnice. Rozhodla o tom dozorčí rada nemocnice. Důvodem je fakt, že porodnické a novorozenecké oddělení je v prostorách, které již nevyhovují současným podmínkám pro provozování těchto oddělení. O nastávající maminky bude ale postaráno, v nemocnici zůstane gynekologické oddělení. Dojde také k rozšíření ambulantního gynekologického provozu. „Péče o těhotné i poradny pro nastávající maminky budou fungovat dále, jen samotný akt porodu proběhne v jiných nemocnicích, které jsou vzdálené ko-

lem dvaceti kilometrů. Maminky z Bruntálska mohou родit v nemocnici v Krnově, těhotné ženy z Rýmařovska v porodnici ve Šternberku,“ vysvětlil ředitel Podhorské nemocnice MUDr. Marián Olejník.

V bruntálské porodnici se rodí stále méně dětí. Za jedenáct měsíců letošního roku porodníci přivedli na svět v průměru jen 26 dětí měsíčně, což je ještě o dvě miminka méně než v minulém roce. „Poslední porody by měly u nás proběhnout kolem 20. prosince, potom bychom provoz porodnice postupně utlumovali,“ řekl ředitel. Ředitel Podhorské nemocnice bude také jednat o posílení záchranné služby a zlepše-

ní vybavení záchranných vozidel v souvislosti s převozem rodiček.

„Nikdo ze zaměstnanců nebude propuštěn,“ zdůraznil ředitel. Lékaři z novorozeneckého oddělení posílí službu praktických lékařů pro děti a dorost. Lékaři z gynekologického oddělení zůstanou na gynekologii a také rozšíří počet zdravotníků v ambulancích. Některé zdravotní sestry vystřídají na jiných odděleních nemocnice personál, který je v důchodovém věku a má smlouvu na dobu určitou. Podhorská nemocnice se chce v budoucnu více zaměřit na chirurgické obory.

Simona Součková, tisková mluvčí

Do kterých porodnic mohou tedy budoucí maminky zamířit?

Porodnicko-gynekologické oddělení Nemocnice Šternberk

Porodnicko-gynekologické oddělení Nemocnice Šternberk - nositel titulu „Baby Friendly Hospital“ - má celkem 21 lůžek na oddělení rizikového těhotenství a šestinedělí, z toho tři nadstandardní s možností ubytování otce dítěte včetně poskytnutí stravy, a 16 lůžek gynekologických, z toho jeden nadstandardní. „Při 830 porodech v roce 2005 se narodilo 842 dětí. V letošním roce očekáváme nárůst porodů asi o další stovku,“ přiblížil statistiku porodnosti primář oddělení MUDr. Jiří Novák. V době od 1. ledna do 30. listopadu letošního roku rodilo na porodnicko-gynekologickém oddělení Nemocnice Šternberk celkem dvaatřicet rodiček z okresu Bruntál. Nepočítaje v to pětadvacet maminek z Moravského Berouna a okolí, které dříve spadově patřily pod rýmařovskou porodnici a dnes jsou již součástí Olomouckého kraje.

„V roce 2007 předpokládáme stejný počet porodů jako v letošním roce, tato situace by měla tr-

vat asi tři roky, pak pravděpodobně dojde opět ke snížení porodnosti v rámci celé země,“ konstatoval výhledově primář Novák, který dále uvedl, že rodičky mají možnost využít v průběhu porodu porodní stoličku, aromaterapii, muzikoterapii, balneovany, žebřiny a další. „Po porodu hned přikládáme dítě k prsu, miminko ponecháváme s maminkou dvě hodiny po porodu na porodním sále,“ doplnil vedoucí lékař oddělení.

Novorozenecké oddělení Nemocnice Šternberk je vybaveno moderními přístroji. Oddělení disponuje například třemi inkubátory fy Drager 8000, dvěma vyhřívanými lůžky, šesti elektronickými chůvami Babysense, pasterizátorem, dvěma fototerapeutickými lampami, bilirubinometrem, dvěma monitory vitálních funkcí, pulzním oxymetrem, infuzními pumpami a dávkovači, křísíci komplety a podobně.

„Více jak 97 procent maminek odcházejících z naší porodnice

plně kojí. Procento kojících matek při propuštění trvale sledujeme a vyhodnocujeme jako indikátor kvality. Při eventuálních potížích s kojením je k dispozici poradenská služba na telefonním čísle 587 800 296,“ doplnil přednosta porodnicko-gynekologického oddělení Nemocnice Šternberk Jiří Novák. Návštěvní doba je od 9 do 17 hodin, ta se však netýká nadstandardních pokojů. Porodnicko-gynekologické oddělení Šternberk rádo přivítá na-

stávající maminky již před porodem. Většinou po 36. týdnu těhotenství je přebírá do prenatální péče a po porodu opět předává do péče gynekologa. Zájemkyně o prohlídku oddělení a porodních sálů se mohou domluvit telefonicky s porodní asistentkou na čísle 587 800 290.

Bližší informace o šternberské nemocnici jsou k dispozici na www.nemstbk.cz.

Připravil JiKo ve spolupráci s MUDr. Jiřím Novákem

Gynekologicko-porodnické oddělení Nemocnice Šumperk

„Zatím k nám maminky z Rýmařovska rodit moc nejezdily. Budeme rádi, když se to změní. Rodičky z Rýmařovska u nás rádi uvidíme. Očekáváme je, máme na to kapacitu,“ uvedl primář gynekologicko-porodnického oddělení šumperské nemocnice MUDr. Jaroslav Boxan.

Šumperská porodnice je dobře vybavena, má nové porodní boxy s vlastním sociálním zázemím. Moderní boxy splňují požadavky na zachování intimity a soukromí maminek i jejich do-

vodu během porodu. Zároveň umožňují rodičům intenzivně prožít první společné chvíle s novorozeneckým miminkem a zahájit včasné kojení.

„V návaznosti na porodní činnost spolupracujeme s dětským a novorozeneckým oddělením v rámci statutu intermediární péče - péče o předčasně narozené děti, tuto péči provádíme pro naši spádovou oblast, ale i nadregionálně, například pro okres Jeseník. Jsme nositeli titulu Baby Friendly Hospital - Nemocnice

přátelská k dětem, která podporuje kojení,“ upřesnil primář.

Gynekologicko-porodnické oddělení provádí komplexní diagnosticko-terapeutické postupy v celém rozsahu náplně péče o matku a dítě. V roce 2005 přivedli lékaři na svět 1017 dětí, z toho 13 dvojčat. „V prenatální poradně dodržujeme třístupňový sonografický screening včetně kardiasonografického vyšetření plodů certifikovaným lékařem s I. atestací, včetně CTG - kardiostokografu,“ řekl primář. V šumperské porodnici, pokud si to klientky přejí, si mohou porod zpříjemnit aromaterapií - tzv. voňavé

porody. Nastávajícím rodičům je také umožněno prohlédnout si porodní oddělení a nové porodní boxy. To je v rámci přípravy před porodem a přítomnosti otce u porodu. Šumperská porodnice nabízí rovněž nastávajícím maminkám a otcům besedy nebo se mohou zapojit do těhotenského tělocviku. Klientky mají možnost nahlédnout do brožurky Informace pro nastávající maminky. Oddělení také navázalo spolupráci s asistentkami v Dula-systému, které mohou být přítomny u porodu. Při zachycování vrozených vývojových vad lékaři úzce spolupracují s Ústavem lékařské ge-

netiky Fakultní nemocnice Olomouc.

Na novorozeneckém oddělení pracují tři gynekologové, dva dětské lékaři a dvacet sestřiček. Oddělení může nabídnout také dva nadstandardní pokoje, které jsou vybaveny například lednicí, televizí, sociálním zařízením či přebalovacím pultem pro miminko, a poskytují tak rodičkám veškerý komfort. Návštěvy na oddělení jsou možné během celého dne.

Z nemocnice odchází přes devadesát procent maminek, které své dítě kojí. „Zřídili jsme laktiční poradnu, ve které pracuje

laktiční poradkyně. Ta radí maminkám, které mají po propuštění z nemocnice problémy s kojením. V nemocnici také funguje horká linka kojení, která je v provozu 24 hodin denně. Personál nemocnice se snaží zajistit dětem úspěšný start do života, a to bezproblémovým zahájením kojení. Mateřské mléko je pro zdravý vývoj dítěte nenahraditelné, ať už z hlediska nutričního, imunologického či psychologického,“ dodal primář Jaroslav Boxan.

Připravil JiKo ve spolupráci s tiskovou mluvčí Euromednet Simonou Součkovou a Karin Pelikánovou

Gynekologicko-porodnické oddělení Nemocnice Krnov

Krnovská porodnice nebude mít problém zvládat porody po uzavření bruntálské porodnice, protože kapacita oddělení je dostatečná. „Budeme se snažit, aby nebyl snížen ani komfort, ani péče o rodičky. V případě potřeby jsme schopni přičlenit k porodnici další dva pokoje,“ uvedl primář krnovského porodnického oddělení MUDr. Otto Vančo.

Pokoje v Krnově jsou dvouložkové, nadstandardní jednolůžkové. Jeden je i třílůžkový, dostatečně veliký. K 12. prosinci zaznamenali v Krnově 504 porodů. Gynekologicko-porodnické i novorozenecké oddělení se nachází v nově vystavěných prostorách a rovněž i technické vybavení je nové a plně dostatečné pro intenzivní péči o novorozence.

Vzhledem k tomu, že oddělení funguje v systému rooming in, počet novorozeneckých lůžek je shodný s počtem lůžek pro rodičky a je jich zatím jedenáct.

Vždy dva pokoje mají samostatné sociální zařízení, na každém pokoji je box pro ošetření novorozence včetně vaničky. Na novorozeneckém oddělení pracuje pět sester, na gynekologicko-porodnickém oddělení patnáct sester.

Oddělení má dva porodnické sály, které jsou úplně samostatné, včetně sociálního zařízení. V jednom sále je i vana k porodům do vody. V letošním roce se uskutečnilo 42 porodů do vody. Porodnická lůžka jsou nejmodernější svého druhu. Na porodní sály přímo navazuje operační sál. Pro rodičky jsou k dispozici dva nadstandardní pokoje s příplatkem 300 Kč/den. U 60 % porodů bývá přítomen otec nebo někdo z příbuzných. Na oddělení pracuje šest lékařů a patnáct sester. Z oddělení odchází 99 % kojících matek. Oddělení má mezinárodní certifikát „Baby Friendly Hospital“.

„Návštěvní hodiny se nesnažíme omezovat. Vyhovující je doba od 10 hodin, po vizitách, do 18. - 19. hodiny večerní. Na nadstandardních lůžkách jsou návštěvy omezeny ještě méně. Všechny rodičky budou u nás přijaty se vší péčí i mimo spádové území. Kapacita, zájem a personál jsou dostatečné. Zatím se tedy neobáváme, že bychom zájem maminek nezvládli,“ doplnil informaci

primář oddělení Otto Vančo. Ročně se v Krnově rodí okolo pěti set dětí a porodnice nabízí nejružnější moderní metody, například porody do vody, zdravotní personál je tedy zvyklý, že některé rodičky přijíždějí cíleně i z větší dálky. Připravil JiKo ve spolupráci s tiskovou mluvčí Evou Kijonkovou, prim. MUDr. Otto Vančou a bruntálskou redakcí *Náš domov*

Školství

Žáci Střední školy Rýmařov bojovali o titul mistra ČR a SR!

Jak to vlastně všechno začalo? Českomoravský svaz progamingu vyhlásil Mistrovství ČR a SR základních a středních škol ve hře Need For Speed Carbon. Z internetu jsme si stáhli demoverzi této hry, prostudovali jsme pravidla a žáci, kteří měli zájem, začali po odpoledních trénovat. Po týdenním intenzivním tréninku jsme se jako škola zaregistrovali a přihlásili jsme čtyři nejlepší žáky. Na kvalifikaci jsme jeli do PG Cyber Café ve Šternberku ve středu 6. prosince. Ve čtvrtek nám byly oznámeny výsledky kvalifikace - Tomáš Icha a Ondřej Hofman (oba jsou žáky druhého ročníku oboru Kuchař-číšník pro pohostinství) postoupili na grand finále, které se konalo v Praze

a Brně v pátek 8. prosince. Vybrali jsme si Brno. Finále se uskutečnilo v PG Cyber Café Velký Špalíček - jedné z největších PC heren u nás, ve které je pro tyto účely nainstalováno 80 počítačů. V silné konkurenci našich i slovenských spoluhráčů jsme se sice neprosadili, ale výsledky našich žáků byly i tak obdivuhodné.

Co říci závěrem - i když se nejednalo o ryze školní soutěž, kterých se naši žáci běžně účastní (sportovní, odborné dovednosti aj.), lze považovat postup mezi cca 100 nejlepších hráčů této hry v ČR + SR za velký úspěch a v rámci možností se budeme jako škola i nadále zúčastňovat obdobných soutěžních klání.

Bc. Bronislav Koňářík, učitel informatiky

Foto: archiv SŠ Rýmařov

Florbalová klání žáků Střední školy Rýmařov

V úterý 5. prosince se žáci Střední školy Rýmařov účastnili okrskového turnaje ve florbalu hochů v Bruntále. Omlazené družstvo odehrálo dva dobré zápasy se SPŠ Bruntál a Obchodní akademií a Střední zemědělskou školou Bruntál. Bohužel na výkony protivníka nestačili a nepostoupili do okresního kola.

Ve čtvrtek 7. prosince hráli borci Střední školy mikulášský turnaj v družební opavské Střední zemědělské škole. Turnaje se zúčastnila čtyři družstva. Žáci opavských škol hrají pravidelně soutěže v rámci města, byli tedy silným soupeřem.

Družstvo žáků Střední školy Rýmařov se však nezaleklo a odehrálo kvalitní zápasy s vyrovnanými výsledky. Pochvalu zaslouží za kolektivní výkon všech deset žáků školy. Velkým a příjemným překvapením byl výkon dvou nových brankářů M. Šolce a L. Kocourka. Opavané nám návštěvu vrací v dubnu na mezinárodním turnaji v košíkové.

Společně s námi hrály na turnaji také studentky SSOŠ Prima. Děvčata bojovala ve volejbalovém turnaji a domů přivezla bronzovou medaili.

Mgr. Petr Staněk, učitel tělocviku

Pozvánka na

Maturitní ples Gymnázia Rýmařov

Který se koná dne

13. 1. 2007 v 19.30 v sále SVČ

K tanci a poslechu hraje skupina Ego

Srděčně vás zvou maturitní ročníky.

Policisté na Bruntálsku se před Vánoci zaměřili na chodce

Za prvních 11 měsíců letošního roku policisté v rámci okresu Bruntál šetřili již 27 dopravních nehod s účastí chodců, z toho sedmi dětí. I když jde o meziroční pokles, dochází při nehodách u chodců často ke zraněním. Nehody nejsou vždy zaviněny jen řidiči, setkáváme se i s nekázní a vážnými přestupky chodců. V rámci prevence těchto negativních jevů a ve snaze snížit počet nehod s účastí chodců bylo v okrese Bruntál vyhlášeno dopravně-bezpečnostní opatření k eliminaci dopravní nehodovosti chodců, a to na období od 8. do 23. prosince 2006. Cílem akce bylo především ovlivnit přetrvávající nekázeň účastníků silničního provozu a snížit počet dopravních nehod s účastí chodců na silnicích. Výkon služby byl zaměřen na místa se zvýšeným pohybem chodců a u kritických přechodů pro chod-

ce. Směřován byl zejména na nerespektování pravidel provozu na pozemních komunikacích chodci a rovněž ze strany řidičů motorových vozidel vůči chodcům. Zvláštní pozornost policisté věnovali vyznačeným přechodům pro chodce na komunikacích o dvou a více jízdních pružích v jednom směru jízdy.

Akce se neúčastnili jen dopravní policisté, ale i příslušníci obvodních oddělení v okrese Bruntál a strážníci městských policí. O výsledcích dopravně-bezpečnostního opatření budeme veřejnost informovat.

npor. Mgr. Lucie Zgarbová

Odhaloval se před nezletilými děvčaty

Rýmařovští policisté pátrají po neznámém exhibicionistovi, který se mezi 30. listopadem a 7. prosincem 2006 na ulicích Horní a Úvoz v Rýmařově odhaloval před osmiletými dívkami. Pachatel se činu kvalifikovaného jako výtržnictví

dopouštěl opakovaně a za bílého dne. Před děvčaty, jež ráno šly do školy, příp. se odpoledne ze školy vracely, odhaloval své přirození a přitom je fotil mobilním telefonem. Dívky uvedly, že muž měl asi 20 let, vysoký byl asi 170 cm, měl černé krátce střižené vlasy a na sobě fialovozelenou bundu a modré roztrhané rifle. Násilí se podezřelý muž nedopustil. Jakékoli informace o něm či jeho pohybu přijme každá policejní služebna nebo přímo rýmařovští policisté na tel. 974 731 751.

Akce „Ruce na volant“

V současné době probíhá v celé republice **dopravně-preventivní kampaň „Ruce na volant“**. Během ní jsou řidiči upozorňováni na jednu z nejčastějších příčin dopravních nehod - **nevěnování se řízení vozidla**. Policejní prezidium vydalo informační letáky, na

kterých jsou zobrazeny nejrizikovější situace, kdy se řidič nevěnuje řízení. Je to především telefonování, či dokonce psaní SMS zpráv během řízení auta, obsluha autorádia, CD, čtení v mapě, konzumace jídla, nápojů či kouření a rozptylování pozornosti při komunikaci se spolujezdcí. **Policie upozorňuje na rizika takového počínání s odkazem na ustanovení § 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Ten řidičům ukládá povinnost věnovat se plně řízení vozidla a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích.** Informační letáky, jejichž součástí je i informace, jak postupovat po dopravní nehodě, může řidič obdržet od hlídky dopravních policistů nebo na každé policejní služebně.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PČR Bruntál

Pozor na namrzlé vozovky

K vážné dopravní nehodě došlo 12. prosince ráno mezi Václavovem a Bruntálem. 27letá řidička Volva dostala při průjezdu zatáčkou na zasněženém a místy zledovatěném povrchu komunikace smyk a vyjela do protisměru, kde se střetla s Fabií. Volvo zůstalo stát napříč silnicí a Fabie sjela do příkopu. Na každém autě vznikla škoda za 100 tisíc Kč. Při nehodě utrpěla řidička Volva poranění nohou a lehce zraněna byla i její tříletá dcerka. Zranění utrpěl i 56letý řidič Fabie. Léčit se bude pro poranění ruky a zhmoždění hrudníku a krku. Na místě nehody musela být provedena na dvě hodiny dopravní uzávěra.

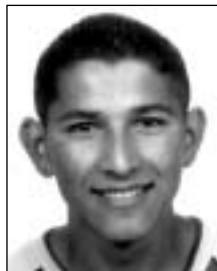
Foto: archiv PČR Bruntál

Policie ČR žádá o pomoc při pátrání

Již pět měsíců marně pátrají policisté po Janu Szmidovi, narozeném 11. 4. 1984, bytem Krnov, Alšova 14. Jedná se o mladíka štíhlé postavy, vysokého 164 cm, s hnědočernými krátce střiženými vlasy, hnědýma očima a snědým obličejem. Na jmenovaného byl Okresní soudem v Bruntále, pobočkou v Krnově, vydán příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody. Odsouzen byl pro krádež.

Pátrání po Janu Szmidovi bylo vyhlášeno 11. července 2006, ale do současné doby se jej nepodařilo zadržet.

Poznatky k současnému pobytu Jana Szmida přijme kterákoliv policejní služebna, případně je možno telefonovat na linku 158 nebo přímo policistům SKPV OOK Bruntál na tel. 974 731 600 či 974 731 336.

Historické pozoruhodnosti Rýmařovska

Domy Páně bez pána

Narozdíl od bujarých masopustních veselí a rozjařených Velikonoc jsou Vánoce svátky klidu, míru a rodinné pohody. Je nepasnou pravdou, že zvláště o Vánocích by nikdo neměl být sám. Společnost považuje za součást bontonu vzpomenout alespoň v tento sváteční čas na všechny opuštěné a osamělé. Opuštěnost ovšem nepostihuje jen živé tvory. Vztahuje se i na věci, zvláště na ty, jež jsou nebo by měly být nositeli něčeho víc než jen užitné hodnoty. V našem seriálu o historických pozoruhodnostech Rýmařovska proto i my učiníme zádoz dobrému tónu a beze všeho pokrytectví a patosu připomeneme několik opuštěných, zdevastovaných a takřka zapomenutých památek. Zůstaneme věrni tématu církevních staveb, kterému se až na několik výjimek věnujeme po celý rok a jež budeme sledovat i v roce příštím. Kaple a kostely k Vánocům bytostně patří a je o to tristnější, že na Rýmařovsku řada z nich s věmu poslaní již léta neslouží ani o svátcích narození Páně.

Okolí Jiřikova a Těchanova zná celá republika, ba celá Evropa i dál, především z fotografií Jindřicha Štreita. Atmosféru svérázného kraje se pokusil zachytit režisér filmu *Divoké včely* Bohdan Sláma. Pomalu smazanou stopou zvláštní historie této části Rýmařovska jsou také církevní stavby v několika zdejších obcích, přesněji řečeno jejich stav.

Obec Jiřikov (Girsig, Giersich, Gierzik, Gürbig) je poprvé zmíněna v roce 1264. Biskup Bruno ze Schauemburgu ji tehdy pod názvem Jiřikovice spolu s dalšími dvěma dnes už neexistujícími vesnicemi přidělil neznámému manovi z Huzové. Roku 1326 se vesnice jako biskupské léno objevuje pod názvem Jurzichowicz, v roce 1442 zde Pavel ze Sovince vysazuje dědičnou rychtu, jejímž vlastníkem je jistý Mikuláš. V následujících letech je Jiřikov s farou veden jako součást sovineckého panství, náležející přímo k hradu. Nejpозději v roce 1609 je ves již německá a zůstává jí až do konce druhé světové války. Těžce ji postihla třicetiletá válka, kdy se společně se Sovincem stala obětí dánského i švédského plenění.

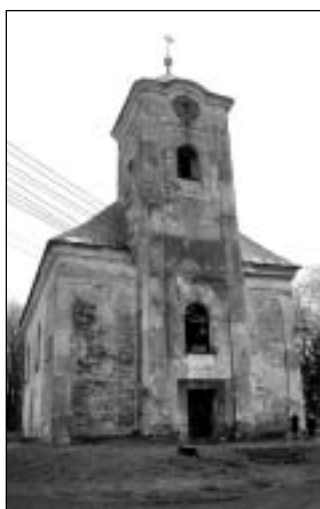
Jiřikovský kostel, původně zasvěcený sv. Jiří (světec bojující s drakem byl vyobrazen i na obecní pečeti, původ názvu obce je tudíž zjevný), náležel v letech 1570 až 1624 luteránům, katolická církev, která chrám posléze opět převzala, jej roku 1655 obdařila novým patronem, sv. Michalem. Tomu patří dodnes zasvěcení i hlavní oltářní obraz. Jiřikovský kostel byl zřejmě prvním chrámem panství, jako farní je uváděn od roku 1576. Působila zde řada schopných pastorů, např. Matyáš Spiesser, Filip Barbatus, Eliáš Gambinus, Pavel Soer, z katolických např. Michael Zillinger (1644 - 1665), díky nimž dosáhl Jiřikov na panství významného postavení. V období třicetileté války, kdy faráři v okolních obcích chyběli, plnil jiřikovský kněz službu i v albrechtickém, stráneckém, těchanovském a sovineckém chrámu, do roku 1648 i v břidličenském.

V období baroka prošel kostel rozsáhlou přestavbou (1787),

která mu dodala dnešní vzhled. Možným autorem projektu nového kostela byl podle Bohumila Samka Jindřich Haucke. Netkuta zůstala pouze renesanční věž a erbovní deska dřívějšího majitele sovineckého panství Jana Kobylky z Kobylího a jeho ženy Anny Ederovny s datací 1605, která je vezděna na pravém boku vstupního průčelí. V první polovině 19. století prošel chrám dalšími menšími úpravami, původní plochý strop byl opatřen podhledem, upravena byla i okna kostela.

Kostel sv. Michala má podobu jednoduší stavby, s lodí obdělí-

kového tvaru, zakončenou krátkým, projmutě odsazeným kněžištěm, na jehož jižní stěnu přiléhá malá čtyřboká sakristie. V ose západního průčelí stojí hranolovitá věž, nejstarší součást chrámu, na níž ční kříž řádu německých rytířů (majitelů sovineckého panství po Kobylkovi). Fasády kostela jsou členěny sruženými pilastry, které oddě-

Z vnitřního vybavení v kostele dosud stojí tři oltáře, hlavní i s obrazem archanděla Michaela (jehož autorem by mohl být akademický malíř Leichert z Vídně), dva zešikmené boční, všechny jsou stejně jako kazatelna, umístěná netypicky na pravé stěně, vyzdobeny v rokokovém stylu (ozdobné vyřezávání, bílý nátěr se zlatým okrajem). Nad hlavním oltářem je kulatá freska s portrétem Ježíše Krista nad kalichem a hostií. Plastické vyobrazení kalicha a hostie je rovněž na pravém bočním oltáři, na levém je ulomeno, a také na žulovém podstavci kříže, který stojí před kostelem (vystavěn Johannem a Cäcilii Zöllner, 1894). V presbyteriu je dosud křtelnice, za oltářem dřevěná skříň. Sakristie je vybavena jako nedělní škola. V lodi jsou ve dvou řadách dřevěné lavice, pod kůrem jsou uskladněny předměty patrně nejen z jiřikovského inventáře (dvě zpodobnice, prapory, boží hrob zdobený skličky ad.). Na kůru stojí varhany s vylámanými píšťalami.

Stěny a strop kostela nejsou s výjimkou nadoltářního portrétu Krista zdobeny žádnými freskami (narozdíl od stráneckého či albrechtického kostela), pouze pravé podloubí kůru, zaplněné uskladněnými předměty, je vymalováno půvabnou freskovou malbou zachycující výjev z biblické krajiny. Jde pravděpodobně o pozadí betlému. Nedílnou součástí Jiřikova je malá osada Hutov (Hutdörfel). Jméno zřejmě pochází z pomístního názvu lesní tratě Huttig, která vedla mezi Jiřikovem a Veveřím, odvozeného od pojmu

asi hodinu.

asi hodinu.

Huttung (= pastvina), či přímo z tohoto druhého názvu (osada vznikla na obecní pastvině). O založení Hutova nejsou přímé zprávy, Jiří Karel pokládá za pravděpodobné, že vznikla teprve v 18. století. Osud nevýznamné osady byl Hutovu zřejmě předurčen, neboť dnes již opět neexistuje (Historický místopis z ro-

dectví byl ještě v padesátých letech minulého století kostelík plně funkční, mše zde sloužil i ThDr. František Vaňák. K vybavení svatyně patřily kvalitní varhany, lavice, oltář, zábradlí, stěny byly vyzdobeny malbou.

Naprostá devastace památky nastala počátkem 60. let. Nejhorším projevem vandalismu, který

mů.

Věž je zdobená římsami, má dvě okna se zbytky dřevěného rámu, nad nimi je kulatý otvor, zřejmě pro hodiny. Ve štítu je kamenný kříž, trojúhelníkový štít podpírají pilastry. Po pravé straně je vchod do věže, v levé části výklenek pro sochu. Nad vnitřním vstupem byl pravděpodobně zasazen reliéf či obraz. Okna kostelíku mají tvar lomeného oblouku, ve dvou oknech je kovový rám s pozůstatky bílého skla. Zvnějšku je po obvodu chrámu patrná křížová cesta tvořená výklenky zakončenými lomenou stříškou s ozdobným okrajem.

Uprostřed lodi je odhalená hrobka nepravidelného šestibokého

olomoucký kanovník (zemř. po 1313). Těchanov se poprvé uvádí v roce 1317. V lenním biskupském rejstříku je zapsán i druhý Těchanov, tzv. Nový, jímž je míněna zřejmě dnešní Paseka. Před rokem 1492 byl Těchanov přidělen k sovineckému panství. V roce 1609 bylo ze 30 těchanovských osadníků 18 Němců a 12 Čechů. Uprostřed vsi byl snad koncem 13. století vybudován kostel sv. Šimona a Judy, v letech 1576 a 1616 uváděný jako farní. Fara, náležející původně k úsovskému děkanátu, zanikla během třicetileté války a nebyla již obnovena. V roce 1624 byl Těchanov přifařen k Jiříkovu. Původní dřevěný chrám byl roku 1672 zničen,

ku 1974 jej neuvádí). Je nicméně právě díky pozůstatkům kaple jednou z mála dosud lokalizovatelných zaniklých obcí Jiříkovska (narozdíl od Bradlova / Bradlného, Volšova či Čechova - všechny zanikly zřejmě už v 15. století při tažení Matyáše Korvína na Nisko).

Nejvýznamnější světskou stavbou na území řídké osídleného Hutova byl statek rodiny Weinlichů, dnes již sotva znatelný. V jeho blízkosti stojí nepřilíš stará (asi z roku 1910), ale architektonicky zajímavá zádušní kaple

má lví podíl na postupném úpadku stavby, byl nájezd ostravských brigádníků, kteří měli vyrazit dveře, rozbít náhrobní desku a z krypty odcizit snubní prsten pohřbeného. Jeho lebku pak narazili na kůl před chrámovým vchodem. Lebka byla posláze do hrobu vrácena. Kostelík se však v následujících desetiletích stal úkrytem trampů a náhodných návštěvníků, kteří se společně s počasím podíleli na jeho devastaci.

Dnešní stav hutovské kaple opravňuje k označení ruina. Z ce-

sv. Anny (v literatuře uváděná i jako kostelík). Kaple vystavěná v historizujícím stylu byla určena k uložení ostatků majitele pěti okolních břidlicových dolů (pozůstatky břidlicových hald tvoří typický prvek blízkého okolí zaniklé osady). Podle přímých svě-

lé architektury zbývají pouze kamenné obvodové zdi a věž. Střecha, pokrytá břidlicovými taškami, se zřítla a trámové dřevo během posledních let spálili patrně trampové (ti ostatně vypálili i blízký statek). Ve vnitřním prostoru zbývá jen několik ohnilých trá-

tvary vyzdřená břidlicí. Naproti vstupu je výklenek, nad ním je zazděné okno. V nejnižší úrovni zdi oltářního prostoru jsou patrné zbytky malby, výmalba je viditelná i ve vstupním prostoru. Nad vstupem byl dřevěný kůr, zasahující až po první okno. Zbývají po něm pouze trámové otvory ve zdech.

Místní část Jiříkova Těchanov (Thechanow, Tiechanow, Zechanov, Zechan, Zeschau) nese název odvozený od osobního jména Těchan, jehož nositelem byl

teprve roku 1792 (podle Samka; V. Pinkava klade vznik nové stavby již do roku 1692) byl vystavěn nový z kamene podle projektu Jindřicha Hauckeho z roku 1787, dle německého pramene však na jiném místě, neboť původní chrám měl stát na místě nebezpečném (o jaké nebezpečí šlo, pramen neuvádí).

Těchanovský kostel má podobu jednolodní stavby obdélníkového tvaru s projmutým odsazeným kněžištěm, k němuž na jižní straně přiléhá čtyřboká sakristie. Loď

má zaoblené kouty, v severním průčelí stojí hranolovitá věž s utatými nárožními a bočními schodišti. Ve věži visel zvon s reliéfem sv. Trojice od Leopolda Františka Stankeho z Olomouce (1849). Fasády kostela jsou hladké, s půlkruhovými okny. V severní části lodi je hudební kruchta s rovným pohledem, podepřená pilíři.

Těchanovský kostel, velmi podobný jiříkovskému, albrechtickému i stráneckému chrámu, patří, pomíneme-li ruiny typu hutovské kaple, k nejvíce zdevastovaným svatyním na Rýmařovsku. Jeho největší úpadek nastal v posledních letech. Stejně jako jiříkovský kostel je již delší dobu nefunkční, navštěvován častěji zloději než věřícími postupně přichází o vybavení. Chybí křížová cesta, zvon, sochy, část obrazů měla být odvezena na Sovinec, zbyl pouze oltářní obraz. Hlavní oltář je dřevěný, bohatě vyřezávaný, společně s bočními oltáři a kazatelnou je opět typicky vyzdoben v jednotném stylu a bílé a zlaté barvě. Na bočních oltářích a kazatelně visí zbytky tkanin, po zemi se válí úlomky zdobení. V lodi stojí dřevěné lavice a část zpodělnice, v sakristii jsou zbytky mešních rouch, na kůru stojí prázdné varhany. Těchanovský kostel je silně podmáčený. Střechou zatéká, vlhkost dosáhla takové míry, že na podlaze pod lavicemi roste mech a při vnitřních stěnách bují náletové dřeviny. Vybitými okny dovnitř nalétali ptáci. V podvěžním prostoru leží řádový kříž, ulomený zřejmě z vrcholu věže. Před kostelem stojí kříž z roku 1928 s bronzovým Ježíšem. Na desce na zadní straně je vytesáno jméno Julius Melzer.

Jedním z posledních pokusů oživit zájem o těchanovský kostel byl festival s názvem Utěšený Těchanov, který probíhal v letech 1999 až 2003. Pořádalo jej vždy poslední víkend prázdnin občanské sdružení Těchanovská hoňóra v čele s Václavem Novákem z Uničova. V prostorách kostela a v přilehlém pohostinství probíhal kulturní program složený z výstav (např. Roman Karel, Oskar Přindiš, Lubomír Dostál), divadelních a hudebních vystoupení (Sibérija, Salaš, Lachtani divadlo ad.). Po roce 2003 již sdružení nezískalo prostory a pořádalo festival s týmž názvem v Troubelicích.

Další místní část Jiříkova Křížov (Crisov, Krzizow, Krzizov, Kreitz, Kreutz) se poprvé připomíná na konci 13. století. Podle Pinkavy ves původně náležela Vojtěchu ze Šternberka, který ji však spo-

lečně s Bradlovem již roku 1281 navrátil olomoucké kapitule. Roku 1299 král Václav II. její darování kapitule potvrzuje. Roku 1318 byl Křížov lénem olomouckého biskupství, před rokem 1492 (podle Pinkavy již 1417) patřil stejně jako Jiříkov a Těchanov k sovineckému panství, na seznamu sovineckých vsí se vyskytuje opět roku 1576. Roku 1609 zde žilo 9 českých a 7 německých usudlíků. Na obecní pečeti je vyobrazen kříž (odtud zřejmě pochází i název obce). Uprostřed vsi, která leží při staré silnici vedoucí od Rýmařova do Šternberka, stojí kaple sv. Františka Xaverského. Její zajímavostí je fakt, že ji vystavěli hned dva rychtáři. Zadní, nižší část nechal v letech 1656 až 1681 postavit rychtář Christoph Schreyer, přední, větší část roku 1738 zákupní rychtář Johann Kirchner, který je v kapli také pochován. Křížov byl přifařen k Jiříkovu.

Kaple sv. Františka Xaverského má podobu jednodlní stavby s odsazeným čtvercovým kněžištěm a apsidou, loď je rovněž čtvercového půdorysu. K severovýchodnímu nároží lodi přiléhá čtyřboká sakristie, v západním průčelí vyrůstá z hřebene střechy lucerna s koulí, dvouramenným křížem a iniciálami FK. Na menší věžičce nad apsidou je osmiboká báh s korouhvičkou. Okna jsou nízká, půlkruhového tvaru. Průčelí člení dvě dvojice pilastrů, vstupním portálem vcházíme pod hudební kruchtu. Ve štítu jsou hodiny, propojené s protilehlými hodinami v zadním štítu.

Bohumil Samek (1999) uvádí ješ-

tě vnitřní vybavení kaple: boční oltář Panny Marie Bolestné z poloviny 18. století s pietou a bočními sochami sv. Jana Evangelisty a Marie Magdaleny, na vrcholu s anděly nesoucími nástroje

Kristova umučení, v lucerně zvon s reliéfy sv. Josefa a Antonína Paduánského, který ulil roku 1883 Peter Hilzer ve Vídni.

Dnes je interiér v podstatě prázdný a kaple stejně jako všechny výše uvedené chrámy již řadu let neslouží svému účelu. Jediným

dávno opravit střechu; původní břidlicovou nahradila plechovou. Nájemce Štefan Bůš zasklil okna a stěny kaple natřel na bílo, přičemž zatřel i nápis „Svatý Františku, oroduj za nás“. Podle plánu Štefana Búše by v kapli měla vzniknout galerie.

Tímto pozitivním příkladem nakládání s opuštěným křesťanským chrámem uzavíráme letos poslední, vánoční pokračování seriálu o historických pozoruhodnostech našeho regionu. Naděje křížovské kaple je zdá se v světských rukou, podobně jako budoucnost kostela v Albrechticích, o němž jsme publikovali článek v červnu. Vzhledem k tomu, že věřících lidí na Rýmařovsku (a nejen zde) rapidně ubývá, kostely přestávají být pro společnost natolik důležitými, aby byly udržovány v odpovídajícím stavu. Vzhledem k tomu, že jsou však zároveň cennými architektonickými a historickými památkami, neměly by být ponechány napospas osudu - zlodějům, vandalům a nepřízní počasí. Vyčet nezájmem postižených

předmětem zbývajícím z někdejšího inventáře je kovové točité schodiště s nekompletním ozdobným zábradlím, které stojí na místě původních dřevěných schodů na kůru. Zvon byl odvezen na Sovinec, oltářní obraz byl vyříznut, lavice byly přemístěny do Jiříkova. Zůstal pouze kamenný sokl bočního oltáře a další podstavec v apsidě. Prázdný je i kůr. Křížovská kaple je jednou z mála věřícími opuštěných svatyní, která alespoň jako architektonicky zajímavá stavba zůstává díky péči obce a jednotlivců zachována v relativně dobrém stavu. Byla odsvěcena a pronajata soukromé osobě. Obec nechala ne-

svatyní Rýmařovska tím nekončí; k tématu se vrátíme počátkem roku 2007. ZN

(Za spolupráci při popisu aktuálního stavu památek a získávání informací děkuji Mgr. Kamile Hýžové, za poskytnutí literatury Městskému muzeu Rýmařov.

Literatura: Bartoš, Josef a kol. Historický místopis Moravy a Slezska 1848 - 1960, Ostrava 1974; Pinkava, Viktor. Unčovský a Rýmařovský okres, Brno 1922; Samek, Bohumil. Umělecké památky Moravy a Slezska 2, Praha 1999; Erinnerung an den Heimatkreis Römerstadt / Altwater, Gießen 1996.)

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Vánoce nejsou nějaké datum v kalendáři, jedná se o stav myslí.
Robert Fulghum

Pranostiky na měsíc leden

- V lednu za pec si sednu.
- V lednu mráz - těší nás; v lednu voda - věčná škoda.
- Ve dne jas, v noci mráz.
- Roste den, roste i zima.
- Lepší vlka pod oknem vidět než v lednu pluh na poli.
- Když v lednu včely vyletují, to nedobry rok ohlašují.
- V lednu sníh a bláto, v únoru tuhé mrazy za to.
- Co leden sněhem popráší, to únor s vichrem odnáší.
- Lednové mlhy věští mokré jaro.
- Leden studený, duben zelený.
- Když krtek ryje v lednu, končí zima v květnu.
- Na Nový rok děšť - o Velikonocích sníh.
- Případně-li Nový rok na pondělí, prorokuje se krutá zima a vlhké jaro, povodně a těžké nemoci.
- Na Nový rok o slepičí krok.
- Na Tři krále o skok dále.

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - prosinec 2006 - leden 2007

25. 12.	19.00	SVČ	Bigbeatové Vánoce - rockový koncert
26. 12.	14.00	SVČ	Střílí celá rodina - soutěž tříčlenných rodinných družstev ve střelbě ze vzduchovky
31. 12.	20.30	SVČ	Taneční Silvestr
5. 1.		SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
6. 1.	8.30	SVČ	6. ročník Velké ceny Rýmařova ve stolním tenisu
19. 1.		SVČ	Keramická dílna pro ZŠ

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV - ODDÍL STOLNÍHO TENISU RÝMAŘOV POŘADÁ

6. ročník VELKÉ CENY RÝMAŘOVA VE STOLNÍM TENISU

registrovaní a neregistrovaní hrají samostatnou soutěž
startovné 50 Kč

SOBOTA 6. LEDNA 2007
velký sál SVČ Rýmařov, Okružní 10
8.30 prezenca
9.00 zahájení turnaje

Přihlášky do pondělí 2. 1. 2007
- Helena Tesařová, tel: 554 211 410
- Bronislav Rektorič, tel: 777 121 919
bobsport@iol.cz
grafika.svc@rymarov.cz

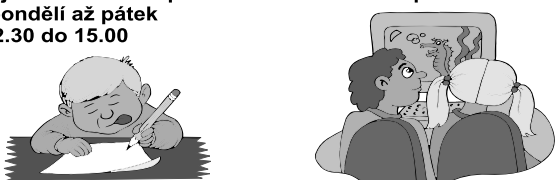

Středisko volného času Rýmařov nabízí dětem, které dojíždějí do rýmařovských škol, možnost navštěvovat

KLUB PRO DOJÍŽDĚJÍCÍ ŽÁKY

Děti si zde mohou udělat úkoly, přečíst časopisy, zahrát si hry klasické nebo na počítačích a v současné době i surfovat na internetu. Mohou se dívat na televizi nebo video.

Klub je určen hlavně pro děti od 5. - 9. tř. a v provozu je v pondělí až pátek od 12.30 do 15.00

Děti se mohou přihlásit u p. Matějové nebo na Internetové adrese:
www.svcrymarov.cz

Známá i neznámá výročí

22. 12. 1876 nar. **Filippo Tommaso Marinetti**, italský spisovatel, zakladatel a teoretik futurismu (zemř. 2. 12. 1944) - 130. výr. nar.
23. 12. 1991 zemř. **Bořivoj Zeman**, filmový režisér a scenárista (nar. 6. 3. 1912) - 15. výročí úmrtí
24. 12. 1791 nar. **Eugène Scribe**, francouzský dramatik (zemř. 20. 2. 1861) - 215. výročí narození
24. 12. 1936 zemř. **Jan Herben**, prozaik, novinář, literární kritik a historik (nar. 7. 5. 1857) - 70. výročí úmrtí
24. 12. 1881 nar. **Juan Ramón Jiménez**, španělský spisovatel, nositel Nobelovy ceny (zemř. 29. 5. 1958) - 125. výročí narození
25. 12. 1261 proběhla slavnostní **korunovace Přemysla Otakara II.** na Pražském hradě v Chrámu sv. Víta - 745. výročí
25. 12. 1901 nar. **Milada Horáková**, politička a právnička (popravena 27. 6. 1950) - 105. výročí narození
26. 12. 1891 nar. **Henry Miller**, americký prozaik (zemř. 7. 6. 1980) - 115. výročí narození
27. 12. 1846 nar. **Zikmund Winter**, prozaik a historik (zemř. 12. 6. 1912) - 160. výročí narození
27. 12. 1571 nar. **Johannes Kepler**, německý astronom (zemř. 15. 11. 1630) - 435. výročí narození
28. 12. 1966 zemř. **Vincenc Makovský**, sochař a designér (nar. 3. 6. 1900) - 40. výročí úmrtí
- 29. 12. Mezinárodní den biologické rozmanitosti, slaví se od roku 1994 (OSN)**
29. 12. 1941 zemř. **Josef Florian**, katolický myslitel, vydavatel a překladatel (nar. 9. 2. 1873) - 65. výročí úmrtí
29. 12. 1926 zemř. **Rainer Maria Rilke**, německy píšící spisovatel, pražský rodák (nar. 4. 12. 1875) - 80. výročí úmrtí
31. 12. 1936 zemř. **Miguel de Unamuno**, španělský spisovatel a filozof (nar. 29. 9. 1864) - 70. výročí úmrtí

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Karolína Hradilová	Rýmařov
Naďa Schreiberová	Rýmařov
Kristýna Šamarová	Rýmařov
Natalie Šimáková	Rýmařov
Pavla Šakalová	Dolní Moravice
Barbora Vogelová	Rýmařov
Elena Vrábellová	Stará Ves

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Jan Štaffa - Rýmařov	80 let
Libuše Štěpánková - Rýmařov	81 let
Martin Sobkuliak - Jamartice	81 let
Stanislav Ondrašík - Rýmařov	82 let
Janina Šafařová - Rýmařov	83 let
František Veselý - Rýmařov	83 let
Vincenc Sigmund - Rýmařov	83 let
Štefan Furiš - Rýmařov	84 let
Kristína Kubáňová - Rýmařov	84 let
Marie Durnová - Rýmařov	86 let
Božena Zelendová - Rýmařov	87 let

Rozloučili jsme se

Anna Hladíková - Rýmařov	1921
Antonín Kohoutek - Rýmařov	1944
Rudolf Ryšavý - Rýmařov	1941
Michal Čanda - Skály	1938
Josef Zbranek - Rýmařov	1928

Matrika MěÚ Rýmařov

SVČ otevřelo moderní počítačovou učebnu

V úterý 5. prosince byla slavnostně otevřena nová počítačová učebna ve Středisku volného času Rýmařov. Místostarosta města Ing. Jaroslav Kala a ředitelka SVČ Marcela Pavlová společně přestříhli pásku a otevřeli tak nedočkavým zájemcům vstup do učebny vybavené třinácti moderními počítači s LCD monitory, dataprojektorem a barevnou laserovou tiskárnou.

Od ledna 2007 bude ve Středisku volného času působit odborný pracovník, který bude mít na starosti provoz učebny tak, aby vyhověla všem podmínkám, které se město zavázalo dodržet v rámci dotačního titulu. Vybudování učebny bylo realizováno jako součást projektu „Rozvoj informačních a komunikačních technologií ve městě Rýmařově“, fi-

nancovaného v rámci SROP - opatření 2.2 - Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech. Investice do rekonstrukce a nového vybavení dosáhla výše 560 tisíc Kč.

Rekonstrukce počítačové učebny probíhala od konce října do listopadu. Obnovou přitom prošlo nejen její vybavení, ale i podlaha a veškeré elektrické rozvody. Zásadní změnou, patrnou na první pohled, je rozvržení interiéru učebny. Původní středové řešení bylo nahrazeno dvěma řadami počítačových stolů po obvodu stěn, čímž vznikl prostor využitelný i pro další účely (projekce, přednášky apod.). Počet počítačů vzrostl z původních osmi na třináct. Do budoucna se počítá s kvalitním ozvučením učebny.

Foto: Jakub Vala

Počítačová učebna je v provozu pro kroužky již od prosince, od nového roku bude otevřena pro širokou veřejnost (otvírací doba a další podrobnosti je možno najít na www.svcrymarov.cz). Z již

otevřených zájmových kroužků v učebně fungují Informatika pro děti a Počítačové hry, otvírat se budou kurzy Informatika pro dospělé a Informatika pro seniory.

-ona-, ZN

Jak se na Valašsku narodil Kristus Pán

Vánoce se v dnešní době a zvláště v našem kraji, z něž se tradice vytratily společně s odsunutými původními obyvateli a jiné, importované se uchytily pouze v povědomí menších zájmových skupin, slaví převážně konzumně. Z prapůvodních obyčejů zbyly v našich zprofanovaných Vánocích jen stopy. Přípomínkou toho, že Vánoce neznamenají jen drazé zakoupené dárky, žárovíčky blížící v oknech, hory cukroví,

smaženého kapra, bramborový salát a po pár dnech lenošení u televize pár nemilých kilogramů navíc, jsou adventní a vánoční koncerty, výstavy lidové tvořivosti a podobné hostiny pro duši. Ukázkou pravých valašských Vánoc přivezl do Rýmařova dětský folklórní soubor z Kozlovic Valášek, který ve středu 13. prosince vystoupil společně s vlastní cimbálovou muzikou v koncertním sále ZUŠ. Hlavním po-

řadatelem pásma lidových písní a říkadel bylo Středisko volného času Rýmařov.

Dětský folklórní soubor Valášek založili v roce 1982 manželé Krcpovi z Kozlovic. Vedoucí souboru je Věra Valíčková, uměleckou vedoucí Irena Holubová. Valášek vznikl jako umělecké těleso navazující svým působením na tradice lidové kultury v kraji pod Ondřejníkem, na úpatí Moravskoslezských Beskyd. V souboru je sdruženo kolem 50 dětí různého věku, děvčat i chlapců, od nejmenších až po dospívající, a jeho součástí je i cimbálová muzika (cimbál, kontrabas, klarinet a dvoje housle), kterou vede Dušan Strakoš.

Repertoár souboru čerpá ze sbírek lidových písní, tanců a zvyků lašsko-valašského pomezí, které jsou dílem místních sběratelů, především Vincence Sochy ze Lhotky. Díky autentickým pramenům ožívá ve vystoupeních dětského souboru řada téměř zapomenutých písní, ale i těch

dobře známých, které neodmyslitelně patří k nejrůznějším svátkům v roce.

Pořad, který si Valášek připravil pro rýmařovské publikum, byl v souladu s adventním časem laděn na vánoční notu. Skládal se ze dvou pásem, z nichž první obsahovalo několik tradičních písní o narození Spasitele a druhé bylo zaměřeno na koledování. Děti v tradičních oděvech, chlapi s kožíškou a čepicemi, dívky zahalené v šátcích a pletených přehozích, jak se na zimu sluší, předvedli v hodinovém pořadu ukázkou toho, co v dřívějších dobách tvořilo přirozenou součást života na vesnici a co dnes dokáže alespoň vzdáleně připomenout zemitou vůni našich kořenů. Zazněla při té příležitosti řada písní, které slyšeli diváci v hledišti docela poprvé, ale i několik tradičních koled, které se zpívají na Štědrý den snad pod každým stromečkem. Koledu *Nesem vám noviny* si Valášek zazpíval společně s vánočně naladěným publikem. ZN

Pozvánka na 6. společenský ples Diakonie ČCE Rýmařov

Který se koná dne 19. 1. 2007

v 19.30 v sále SVČ

K tanci a poslechu hraje skupina Alternativa

Vstupné 60 Kč

Diakonie
Českobratrská církev evangelická

Přijďte si zaběhnout Silvestrovskou desítku

TJ Sokol Dolní Moravice organizuje již 27. ročník tradičního silničního běhu Silvestrovské desítky. Start je 31. prosince v 10 hodin od Obecního úřadu v Dolní Moravici. Běží se po silnici s obrátkou Na Vyhliďce v Nové Vsi. Prezence účastníků běhu ve všech dětských, dorosteneckých, ženských a mužských kategoriích je od 9 hodin na Obecním úřadě v Dolní Moravici. Běh je určen jak výkonnostním atletům, tak i rekreačním běžcům.

Karel Horáček

Kam na výlet

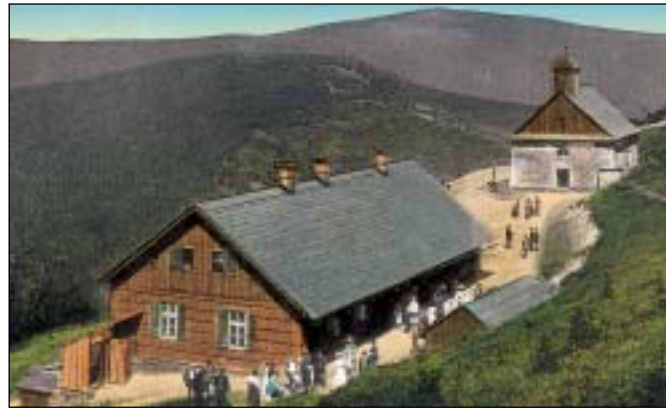
Jak se chodívalo a chodí do hor

Kdo se chystá na horskou túru nebo delší pobyt v Jeseníkách (ale platí to i pro jiné hory), prostuduje si turistické mapy a průvodce, zvaží své schopnosti fyzické, možnosti časové, dopravní a finanční a podle nich svou cestu realizuje. V Jeseníkách byla v r. 1969 vyhlášena Chráněná krajinná oblast Jeseníky na ochranu zdejší přírody, a to nejen před neukáznými návštěvníky hor. Na jejím území se dnes nachází 21 zákonem chráněných maloplošných území, kterými jsou národní přírodní rezervace, přírodní rezervace a přírodní památky.

Přesto jsou zdejší turistické trasy vedeny tak, aby ti, kdo přicházejí do hor za osvěžením a poznáváním, viděli co možná nejvíce zajímavostí, které zdejší příroda nabízí, a přitom měli možnost se ve zdejších horských chatách a hotelích občerstvit nebo se tu případně ubytovat a přespat. Dojde-li k nečekané změně počasí, mohou se turisté v případě potřeby uchýlit i do zvětví některých z loveckých chat a chatků, které jsou poblíž turistických cest.

K jedné z nejznámějších, nejhezčích a také nejdelších turistických cest patří i evropská dálková červeně značená trasa E 3. Do

hor přichází z jejich podhůří od Rýmařova a přes Starou Ves stoupá k Alfrédce a za ní na horský hřeben u Jelení studánky. Po hřebenu pak pokračuje k Ovčárně a Pradědu a kolem Švýčárny na Červenohorské sedlo a další hřebenovku přes Kepník k Šeráku. Projde Ramzovským sedlem a jižním okrajem Rychlebských hor směřuje k masivu Kralického Sněžníku. V jeho horách, po jejichž vrcholech prochází hranice se sousedním Polskem, zamíří po jižních úbočích do horského podhůří v Králíkách. Tato trasa, ke které se přidává a kterou křížuje mnoho dalších turistických cest, ve

Vřesová studánka, vpravo poutní kostelík, 1912

svých vrcholových partiích překonává vzdálenost 80 km a prů-

Skřítěk se skřítkem, 1924

měrný výškový rozdíl cca 750 m. Spojuje tak horská území, která

rách naší země byly tehdy těžko prostupné lesy plné zvěře a tak toto území nazvali horami Kančími - Sudety. „Sudeta oré“, tak je tehdy popsal „Otec dějepisu“, řecký historik Herodotós, a na staré Ptolemaiově mapě se mimo tento název objevil i název „Askiburgion oros“ - Jesenné hory. Název Sudety později převzala geologie a bohužel i politika.

K prvním lidem, kteří o mnoho staletí později začali pravidelně chodit do stále vyšších poloh hor, patřili zřejmě nejen horníci, ale hlavně myslivci, dřevorubci a uhlíři, ale i zemědělská dělníci - ženci a pastevcí. První oficiální záznamy o kosení trávy na jižním jesenickém hřebtu pocházejí z r. 1639. V horách se začaly objevovat seníky, přístřešky na ochranu sklizně a pro pasení dobytka, ubytovací boudy pro lesní a zemědělské dělníky a také lovecké chaty a sruby pro urozené lovce. Za čistou, uzdravující horskou vodou ke studánkám a minerálním pramenům přicházeli zbožní poutníci a začali se tu léčit i první lázeňští hosté. A ti ve svém volnu pak asi patřili k prvním turistům. Vrchnost, ke které někdy v 18. a 19. stol. patřili v západní části Jeseníků Liechtensteinové, v části východní řád německých rytířů,

před pár staletími začala být hospodářsky více využívána. Ale to bylo v době, kdy tudy ještě turisté nechodovali.

Kdy a proč vlastně začali lidé pravidelně do zdejších hor chodit? K těm nejprvnějším, kteří se v podhůří Jeseníků kdysi objevili, patřili pravděpodobně v poslední době ledové lovci. Mgr. Jiří Karel uvádí, že další opravdu doložené stopy tentokrát hledačů zlata u Suché Rudné z doby kolem r. 1500 př. Kristem objevil koncem minulého století dnes již zesnulý Ing. J. Novák z Rýmařova. To byli vlastně první prospektoři - hledači kovů a rud. Někdy ve 3. a 4. stol. př. Kristem přišli Keltové. V severních ho-

Chata KČT na Pradědu, padesátá léta

JOSEF PTÁČEK
nákladní autodoprava
Jesenická 13, 795 01 RÝMAŘOV
telefon: 723 122 909

Firma Josef Ptáček děkuje svým zaměstnancům za dosavadní práci a všem zákazníkům za dobrou spolupráci v uplynulém roce 2006 a do nového roku 2007 jim a jejich rodinám přeje mnoho zdraví, pracovních úspěchů a rodinné pohody.

v jižní části hor Harrachové a na Sobotínsku majitelé železáren, stavitelé silnic a železnic Kleimnové, zpočátku neviděla ráda ty, kteří chodili bez povolení po jejich pozemcích a snažili se občas na zdejších salaších také přespát. Koncem 19. století byla dostavěna železnice do Koutů. Zajistila výhodnější dopravu surovin a zboží nejen pro rozvíjející se průmysl, ale také výhodnější přístup pro více lidí - turistů k nejvyšším horám Jeseníků, především na Praděd, a také se změnil pohled tehdejších majitelů pozemků na lidi sem přicházející, kteří vlastně začali přinášet horskému hospodářství užitek, a to nejen pěší turisté v let-

ním období, ale i první lyžaři přicházející v zimě. Ti všichni již mohli pro svá horská putování používat i značené cesty, upravené staré objekty a nově stavěné objekty za účelem občerstvení i přespávání. A tak se i Jeseníky, stejně jako české hory, dočkaly základů turistického ruchu.

(Použitá literatura: časopisy Praděd - články p. V. Koranda, Mgr. J. Karel; Turistický průvodce Jeseníky, vyd. Olympia 1991; B. Vurm - Krásy a tajemství ČR Moravskoslezský kraj; Mapy KČT Hrubý Jeseník a Kralický Sněžník.)

Za KČT Rýmařov
Hana Kašparová

Lovecká chata pod Pradědem (původní), 1902

Uplynulo 125 let od začátku organizované turistiky v Jeseníkách

První zájmové a sebevzdělávací organizace, ale i turistické a cestovatelské spolky v Rakousko-Uhersku vznikaly v 70. a 80. letech 19. století. S nezbytností regenerace sil pro stupňování výkonů v zaměstnání přicházela na svět i otázka užití dnů pracovního volna a trávení volného času lidí. Volný čas počal vtiskovat rytmus své době, vtahoval do víkendové a odpočinkové části týdne hlavně u lidí ve městech stále širší vrstvy obyvatelstva, zejména průmyslového proletariátu. S rozvojem starých a vy-

tvářením nových sportovních činností a disciplín se k nám rozšířilo i cestování a turistika. Zejména lidé z měst objevovali krásy tehdy nedotčených vesnic a osad, pořádali organizované výlety na památná či poutní místa, ale i do mnohdy ještě neznámých a neprobádaných horských oblastí.

Od roku 1881 působil v Jeseníkách Moravskoslezský sudetský horský spolek ve Frývaldově (Jeseníku) a od tohoto roku lze počítat organizovanou turistiku v Jeseníkách. Spolek měl už do

Die Moritzbaude na Keprníku, 1935

jednoho roku na 950 agilních členů. V té době, přesně 11. června 1888, vzniká v Praze první česká turistická organizace - Klub českých turistů, jehož předsedou se stal známý cestovatel Vojta Náprstek. Začátkem 90. let byla činnost KČT rozšířena z Čech i na Moravu a Slezsko. Výrazněji se však v Jeseníkách projevila až po první světové válce, po roce 1918. Z počátečního chození a cestování jen tak pro zábavu na přelomu 18. a 19. století se postupně vyvinuly aktivity organizovanější

a pravidelnější. Počaly se řešit takové problémy, jako nedostatek turistických map a průvodců, značná absence míst pro občerstvení, noclehy poutníků a turistů nebo objektů jen pro ukrytí před nepohodou hor.

Mezi první organizované návštěvníky Jeseníků patřili tehdy odvážní turisté z řad převážně německých studentů a profesorů (z Opavy, Vídně, Vratislavi) nebo i někteří hosté lázní v Karlově Studánce, kde blízkost hor přímo vybízela k výletům do vrcholové části Praděda. Památnými se sta-

Švýcarská, vlevo interiér místnosti pro turisty, 1909

Josef Pipa přeje svým zákazníkům a také svým zaměstnancům Pavlovi, Frantovi, Jardovi, Zdeňkovi, Honzovi, Petrovi, Lukášovi a jejich rodinám štěstí a lásku o svátcích vánočních. Do nového roku 2007 přeje všem mnoho zdraví, osobních a pracovních úspěchů.

Zahradní 1087/4,
795 01 Rýmařov
tel./fax: 554 211 865

ly i každoroční poutě ke kostelíku na Vřesové studánce. Výstup na Praděd, tehdy většinou ještě ze strany Koutů proti toku Desné přes Švýcárnu, se stal jakousi módou maloměstáků z přelomu 19. a 20. století. Ubytovna Švýcárna byla zbudována roku 1829 a za své jméno vděčí Švýcaru Egenderovi ze Siementhal, kterého povolal kníže Liechtenstein, aby zde podle švýcarského vzoru zřídil salaš pro pastvu dobytka a zároveň místo pro nouzové noclehy. Podobně, ale až od roku 1863, sloužila turistům i Ovčárna, která nahradila starší pastevecký objekt asi z roku 1820 (v nižší poloze).

S počátky turistiky v Jeseníkách jsou spjaty lovecké chaty - Františkova myslivna z r. 1865 (patřila Františku Kleinovi) nebo Alfrédova chata z konce 19. století (patřila Alfredu Harrachovi), ale také zájezdní hostince při císařských silnicích na Červenohorském sedle a na Skřítku. Hostinec na Červenohorském sedle v roce 1903 vykoupil Moravskoslezský sudetský horský spolek a učinil z něj rozsáhlejší turistickou základnu, naproti tomu zájezdní hostinec na Skřítku si pronajal šumperský odbor turistického spolku.

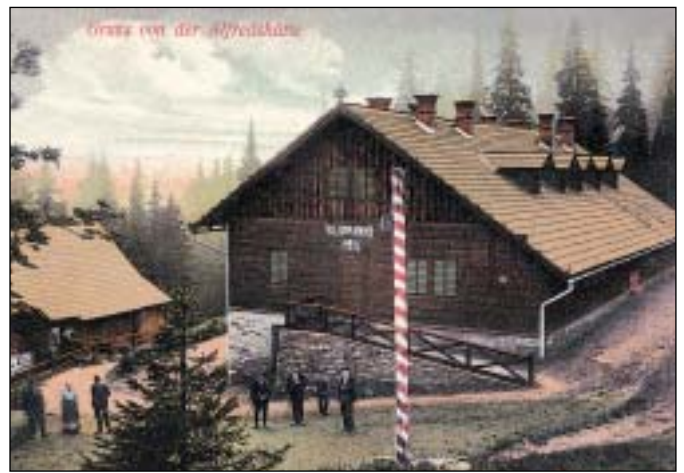
Mezi hlavní činnosti KČT a horských spolků patřilo značkování a úpravy turistických tras. Turisticky nejvyhledávanějšími

lokalitami v Jeseníkách se staly Praděd, Červená hora, Šerák a Rejvíz. Později přibýly vyznačené cesty i v okolí Jeseníku, Javorníku, Zlatých Hor a Šumperka. Pro zimní provoz byla už v r. 1908 zajištěna značkovacími tyčemi hřebenovka z Ramzové přes Červenohorské sedlo až na Praděd, o rok později trasa pokračovala přes Ovčárnu na Skřítek. Obdobně byla v té době vytyčena cesta ze Starého Města pod Sněžníkem na Králický Sněžník. Pro osvětové i vědecké účely došlo v létě 1908 z iniciativy turistického odboru v Olomouci ke zřízení botanické zahrady pod Petrovými kameny (Sudetengarten), za první světové války však tato rarita hor

Barborka, 1950

zpustla. S úpravou tras a značkováním

Alfrédka, vlevo původní chata Alfrédka, 1907

souviselo i vydávání map, bedekrů a turistických průvodců. První mapa se značením turistic-

ký hotel. Roku 1912 nechal kníže Liechtenstein postavit chatu na Králickém Sněžníku. Jesenický turistický spolek už v roce 1883 vybudoval jakousi ochrannou chýši pod Pradědem - na místě dnešní chaty Barborky. Mezi další chaty vybudované turistickým spolkem patřila tzv. Jiřího chata na Šeráku, postavená roku 1888 jako srubová chata s věžičkou. Roku 1893 vyhořela a obnovena byla už jako kamenný objekt a v roce 1926 byla ještě dále rozšířena. Červenohorské sedlo bylo na začátku minulého století významným centrem německého turistického svazu. Ten zde roku 1903 zakoupil zájezdní hostinec, v roce 1910 poblíž otevřel novou chatu a v roce 1917 za finanční prostředky z odkazu majitele rapotínských skláren Schreibera dokončil další chatu. Později, ve 20. letech, byly chaty ještě zmodernizovány a také rozšířeny. Svoji historii začala psát v roce 1932 nad Starým Městem pod Sněžníkem, nedaleko Velkého Vrbna, dnešní chata Paprsek, původně nazvaná Slezská chata, později ještě chata U Ráje.

Turistické spolky na přelomu 19. a 20. století pro podporu turismu a poznání kraje stavěly také kamenné rozhledny. Jednalo se hlavně o rozhlednu na Biskupské kupě u Zlatých Hor (1898), na Zlatém chlumu u Jeseníku (1899), na Zámeckém vrchu nedaleko Kr-

ských tras byla vydána r. 1882 Johannesem Ripperem (zeť zakladatele lázní Jeseník V. Priesnitz). Od roku 1885 až do začátku druhé světové války vycházel časopis Altvater jako orgán Moravskoslezského sudetského horského spolku.

Pro podporu turistiky a zavedení běžného komfortu cestování v Jeseníkách byla bezesporu důležitá výstavba nových horských chat a dalších objektů. Přebudováním na místě původních salašnických objektů vznikla roku 1887 chata Švýcárna. Po požáru Ovčárny roku 1910 nechal řád německých rytířů postavit na stejném místě nejdříve menší dřevěnou ubytovací chatu, ve 20. letech byla rozšířena na hor-

Šerák, 1898 (vpravo původní chata, 1893)

Sklenářství Novák

Zdeňka Zbořilová

Horní 1, Rýmařov, tel.: 554 212 579

- zasklívání - polykarbonáty - rámování
- broušení, řezání, vrtání
- lepení skel

*Přejeme všem svým zákazníkům
pohodové svátky
a v magickém roce 2007
mnoho zdraví, štěstí a lásky,
hodně pracovních úspěchů a optimismu.*

Ovčárna, 1910 - 1920

nova (1903) a nejvyšší, 33,5 m vysokou, rozhlednu na Králickém Sněžníku, která byla zbudována kladským turistickým spolkem na polské straně - roku 1973 byla z havarijních důvodů zdemolována. Na nejvyšší moravské hoře Pradědu započala stavba rozhledny roku 1904, zpřístupněna byla v roce 1912. Jednalo se o okázalou 32,5 m vysokou stavbu s restaurací a ubytovacími pokoji. Její stav se z důvodu užití nevhodného nasávkového kamene rok od roku zhoršoval, nepomohly ani dílčí opravy v letech 1926 - 1934, stavba po válce chátrala a nakonec se v roce 1959 zřítíla.

Rozvoj cestování a turistiky v Jeseníkách na přelomu

Červenohorské sedlo, 1910

19. a 20. století byl úzce spjat s počátky lyžování. Je chloubou města Bruntálu, že prvním na-

dšencem pro lyžování v horách byl učitel a spisovatel Viktor Heeger z Bruntálu. Podle dochovaných zpráv si z norského Osla objednal za 11 zlatých lyže a už v zimě roku 1887 tyto první zkoušel v bruntálském parku. Lyžování hodně propagoval i jako redaktor lesnického časopisu zvláště mezi lesníky a horaly. Z iniciativy Viktora Heegera byl roku 1893 v Olomouci také usťaven Moravskoslezský spolek lyžařů, který svá první soustředění pořádal v Bruntále a Rýmařově. K průkopníkům lyžování v Jeseníkách koncem 80. let 19. století patřil také vrchní lesmistr dr. Otto Grohmann, který lyže při-

dšenců té pionýrské doby je možno ještě jmenovat například nadlesního Hugo Pekarka z Vidlí nebo lesmistra Dresslera z Karlovy Studánky.

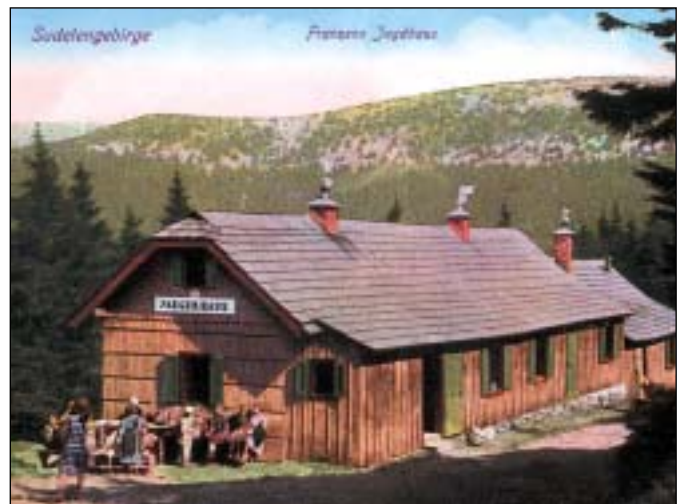
Mezi první lyžařské společnosti patřila roku 1893 skupina pod vedením továrníka Maxe Springera z Rýmařova, v roce 1905 vznikl Zimní sportovní spolek v Jeseníku a první lyžařské výcviky se uskutečnily v Jeseníku a na Ramzové. Svaz pro cizinecký ruch započal s prvními lyžařskými kurzy na Ovčárně, ve Starém Městě pod Sněžníkem, na Švýcárně pod Králickým Sněžníkem a v polské Miezygorze. V roce 1913, ještě před světovou válkou, došlo k ustavení Severomoravského ski klubu, který se stal základnou pro další rozvoj zimních sportů a zejména lyžování v Jeseníkách.

Rozvoj zimních sportů, horské turistiky, cestovního ruchu a rekreace v Jeseníkách patřily v rámci naší vlasti vždy mezi oblasti s dlouhou tradicí a nejlepším zázemím a ve sportu i mezi oblastmi s dobrými výsledky. To všechno je zajisté pokračováním a výsledkem práce dlouhé řady průkopníků turistiky, sportování a popularizace Jeseníků z období před více jak sto lety.

Podle odborných pramenů připravil PhDr. Alois Matuška Dobové pohlednice redakci zapůjčil soukromý sběratel

Jelení Studánka, nedatováno

Františkova myslivna, 1920 - 1930

PC SERVIS
tel./fax: 554 212 381
RÝMAŘOV
Míchal Ihnát & Jan Elšík
nám. Míru 16, 795 01 Rýmařov
e-mail: pcservis.rymarov@iol.cz

Všem svým zákazníkům
přejeme radostně prožít
Vánoce a do roku 2007
mnoho energie,
zdraví a úspěchů.

O₂ Prodejna Rýmařov
náměstí Míru 2 (vedle pošty), I. patro
tel.: 554 230 485

Městská knihovna

PF 2007

*Knihovnice Městské knihovny Rýmařov
přeji všem svým čtenářům
klidné a spokojené Vánoce
v lehu svých nejbližších,
bohatého Ježíška
a do nového roku
hodně zdraví,
štěstí a spokojenosti.*

Výstava

Výstava mladého talentovaného malíře Václava Pavězy z Janovic,
studenta Střední průmyslové školy v Bruntále.

KRESBY VÁCLAVA PAVĚZY

od 2. 1. 2007 do 31. 1. 2007

MĚSTSKÁ KNIHOVNA V RÝMAŘOVĚ VÁS ZVE NA BESEDU

ISLAND

přednáší Jana Sedláčková
Čtvrtek 4. 1. 2007 v 19 hodin v knihovně

Městská knihovna oznamuje

Od 24. 12. 2006 do 1. 1. 2007 bude zavřeno

Půjčovní doba knihovny od 2. ledna 2007:

Po 9-17, Út 9-17, St zavřeno, Čt 9-17, Pá 9-17, So 8-11

Městské muzeum a Galerie Octopus

29. 11. - 31. 12. Šárka Lupečková a Kamila Hýžová
(ilustrace, batiky, malby)

V lednu je muzeum uzavřeno, informační centrum
bude v provozu v běžné otevírací době

Servis služeb

Bruslení pro veřejnost

Pondělí	14.00 - 16.30	Pátek	14.00 - 16.30
Úterý	14.00 - 16.30 18.30 - 20.30	Sobota	13.00 - 16.15 19.15 - 20.15
Středa	14.00 - 16.30	Neděle	13.00 - 16.15
Čtvrtek	14.00 - 16.30 18.30 - 20.30		

AQUACENTRUM RÝMAŘOV

na Jesenické ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Krytý bazén v Břidličné

**DO ODVOLÁNÍ JE KRYTÝ BAZÉN ZCELA UZAVŘEN
Z DŮVODU ROZSAHLÉ REKONSTRUKCE**

Přijďte mezi nás otužilce

Upevněte své zdraví - pryč s rýmou a kašlem, již žádné angíny.
TJ Břidličná, oddíl dálkového a zimního plavání, rozšiřuje
základnu o nové členy - otužilce.
Kontakt: telefon - celodenně 606 732 584,
po 20. hodině 554 211 856.

PROGRAM KINA

Kino Rýmařov v sobotu 23. a 30. prosince NEHRAJE!!!

sobota 6. ledna

19.30

Krajina přílivu

Fantasy/drama (UK/Kanada 2005)

Znepokojivá fantasy Terryho Gilliana. Jeliza Rose je malá dívka v tíživé životní situaci - oba její rodiče propadli drogám. Uniká proto do snového světa, kde světlušky mají jména, strašáci se za soumraku probouzejí k životu a veverka mluví. Seznámí se taky s mentálně postiženým mladým mužem, který se ve svém neoprénovém obleku celé dny ukrývá v ponorce z haraburdí. *Přístupný od 12 let*

sobota 13. ledna

19.30

Stormbreaker

Akční (Německo/USA/V. Británie 2006)

Po letecké katastrofě, při které zahynou jeho rodiče, je čtrnáctiletý Alex vychováván strýcem Ianem. Po strýcově záhadné smrti se ukáže, že ve dluhu dvojí život. Na jedné straně byl spofádaným bankovním úředníkem, na straně druhé špiónem MI6, kterého sprovodil ze světa nájemný vrah. Alex je MI6 osloven, aby dokončil nebezpečný úkol, který jeho strýc nemohl splnit. Hrají: E. McGregor, M. Rourke. *Mládeži přístupný*

sobota 20. ledna

19.30

Iluzionista

Drama (ČR/USA 2006)

Nadaný iluzionista Eisenheim se stává ve Vídni čím dál více populárním. Následník trůnu princ Leopold s krásnou snoubenkou Sofií navštíví jeho vystoupení. Sofie však pozná v Eisenheimovi svou lásku z dětství. Rozhodnou se pro útěk. Následující den je Sofie nalezena mrtvá. Veškerá vina padá na Eisenheima, který musí dokázat Leopoldovu vinu dřív, než bude sám zničen. Přichystá tedy největší iluzi svého života. V hl. roli: E. Norton. *Přístupný od 12 let*

STŘÍLÍ CELÁ RODINA

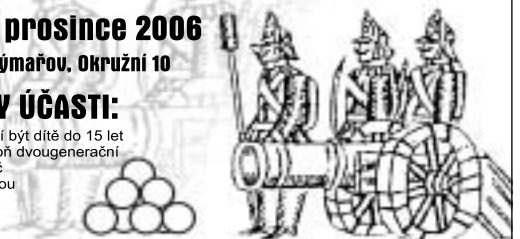
SOUTĚŽ TŘÍČLENNÝCH RODINNÝCH DRUŽSTEV VE STŘELBĚ ZE VZDUCHOVKY

Úterý 26. prosince 2006

14.00 - SÚČ Rýmařov, Okružní 10

PODMÍNKY ÚČASTI:

- kapitánem musí být dítě do 15 let
- družstva alespoň dvougenerační
- startovné 50 Kč
- přezůvky s sebou

Z historie

Doly a hutě Ferdinanda Bonaventury

Těžba rud na panství měla prastarou tradici. Pokud pomineme keltské a slovanské rýžovníky, šířilo se k nám už od první poloviny 13. století středověké dolování z Uničova. Těžil se magnetovec a hematit (železo), leštěnec olověný - galenit (olovo s obsahem stříbra) i chalkopyrit (měď), ba dokonce i něco zlata. Největší železářny panství se původně nacházely v Rýmařově a později se přesunuly do Janovic a Staré Vsi.

Ferdinand Bonaventura Harrach věnoval stejně jako plátenictví velkou péči dalším oborům, mezi nimi též upadajícímu železářství. Velký kapitál vložil do modernizace železrudných dolů, sléváren s vysokými pecemi a hamry. Mnoho let se zde vyráběla ocel podle již zastarávajícího korutanského vzoru stejně jako za Hoffmannů v 16. - 17. století. Nový rozkvět janovického železářství nastal v letech 1745 - 1778.

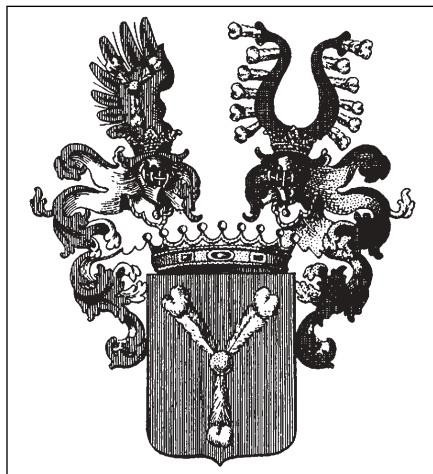
Harrach samozřejmě nezůstával jen u železa a snažil se plně využívat i další zdroje nerostného bohatství svého panství. Se stejnou intenzitou se zabýval i těžbou a zpracováním rud olověných. Stříbrnosné olověné rudy se těžily na panství již v 16. století v takovém množství a kvalitě, že se hornické osídlení Horního Města s Hankštejnem přiblížilo statutu královského horního města již roku 1542. Později privilegia doplnil a obnovil i Rudolf II. V druhé půli 18. století však už výnos dolů klesal, a proto upadala i těžba.

Důlní činnost přesto dosáhla jednoho ze svých posledních vrcholů. K obnově dolování olověných rud došlo v letech 1763 - 1766 s otevřením dolu s typickým názvem Marie Pomocná, který spravovala sama schopná Růžena z Harrachu. Rokem 1770 počalo též zmáhání dědičné štol Antonína Paduánského, jež se dosud klikatí v podzemí Horního Města, a oživila díla Dobrá naděje a Horská stezka. Těžba se přes všechny naděje ukázala při tehdejšímu stavu techniky marnou a nejspíše ustala už roku 1772, báňskou činnost již nemohli zachránit ani zkušení horníci z Bánské Štiavnice, kteří přišli na pozvání vrchnosti. Galenit doprovázený sloučeninami železa i křemenem se dolovala a zpracovával velmi starými, ale zatím ještě účinnými metodami - pražením a redukcí dřevěným uhlím, což svědčí o méně hodnotné, chudší a značně znečištěné rudě.

Olověná ruda, která se těžila v letech 1766 - 1772 v dole Marie Pomocná a ve štole Antonína Paduánského, se zpracovávala jednak přímo na místě a ve Staré slévárně v Janušově. Štoly se dostávaly do poloh, kde se ruda změnila k horšímu a zvolna ubýval podíl obsaženého olova. Zvláštnímu zájmu vrchnosti se dočasně těšilo i stříbro, ale poměrně chudý galenit jej v rudě neobsahoval mnoho, a tak se dolování pozvolna přestávalo vyplácet. Roku 1773 se zcela zastavila prospekce rudných zásob panství.

Ferdinand Bonaventura se racionálně řídil tím,

že předpokladem rozvoje hutnictví je pečlivý výběr odborníků a modernizace výroby. Zpracování rudy pochopitelně vyžadovalo speciální zařízení z cihel, postavené přímo v prostoru dolu. Jen roku 1766 podle pramenů použili 16 400 cihel na stavbu redukční šachtové pece, byly postaveny stoupy a promývací zařízení, kde se železná ruda zbavovala kyzů, křemene a dalších nežádoucích příměsí. Ve Staré slévárně v Janušově vznikla 1766 dílna s prubířskou laboratoří a sháněcí plamennou pecí napojenou na masivní komín ze 7 800 cihel. Současně postavili i pražičí pec s novým zařízením na praní rudy s vodním příkopem. Ve

stejně slévárně pracovala již v letech 1695 - 1696 menší vysoká pec na úsporné přetavování železa ze starých strusek, které při nedokonalém středověkém tavení obsahovaly ještě 37 % čistého železa, tedy hodnotu, jež se podstatně nelišila od železného obsahu krivorožské rudy, zpracovávané ve Vítkovicích ještě v sedmdesátých letech dvacátého století. Roku 1766 byla pec opravena, vybavena novým lešením a dmýchacími měchy, ale sloužila již jen potřebám prubířů.

Netavilo se však trvale a ostatní vysoké pece bývaly rovněž v provozu asi jen 34 týdnů ročně. V prubířské peci se tavilo dokonce nejvýše 2 - 4 týdny, a to nikoli každý rok. Třeba 1766 se vytavilo za dva týdny 170 kg železa, a přitom si provoz vyžádal až 48 vozů dřevěného uhlí, dále se pak tavilo v letech 1768 a 1770.

Spotřebu dřevěného uhlí povoloval hamerní úřad v přesných kvótách, aby zabránil zbytečnému plýtvání lesy. Na rozsah výroby železa můžeme usuzovat podle zápisů o spotřebě dřevěného uhlí, ale výpočty zároveň kopírovaly i nevyrovnaný výtěžek dolů. V roce 1767 se na provoz hutě spotřebovalo jen 16 vozů (fudrů) dřevěného uhlí, roku 1770 ještě méně, pouhých 12 nákladů, ale 1771 se však najednou spálilo vůbec nejvíc, 181 vozů uhlí, a 1772 nastal opět prudký pokles na 12 vozů za rok.

Zkoušky na získávání olova skončily 1772 s nevalným výsledkem. Panství odprodávalo nevelký objem olova, ale mincovnímu úřadu v Praze též stříbro a něco zlata. Například ro-

ku 1771 bylo vyplaceno 1161 zl. a 6 krejcarů za dvanáct lotů a tři kventlíky jemného stříbra (tj. 223, 2 g) a za dva kventlíky zlata (43, 8 g) získal hrabě 53 zl. a 43 gr. Prodával se též olověný klejt a čisté olovo. Na konci roku 1775 to bylo 52 centnýřů a 3 libry olova (2914 kg) a 1771 dokonce dodalo panství 85 centnýřů a 45 liber (4785 kg) olověného klejtu.

Dietrichštejnské a hoffmannské hamry, jež se za Harrachů znovu rozběhly, však pracovaly dál. Přes všechny problémy dosáhlo za Ferdinanda Bonaventury Harracha též železářství svého vrcholu a zdejší harrachovské hutě dokázaly pokrýt neuvěřitelných 30 % veškeré spotřeby železa celé Moravy, a to nepočítáme stříbro a olovo. Nadále se užívalo dřevěného uhlí, ale jeho spotřebu nyní podřídil Harrach k prospěchu lesů své vlastní bedlivé kontrole.

Pro dnešního člověka je jistě nepochopitelné, že jsme do oblasti spotřeby dřeva nezařadili výrobu papíru. Ruční papír z 18. století totiž ještě nevyužíval ani minimální příměs celulózy, jak je tomu dnes, ale hmotou pro jeho výrobu byly výhradně staré hadry. Konečně zaměstnání hadrníků, kteří sbírali odhozený textil ještě za mládí našich prababiček, souviselo s papírnami, ačkoli již nikoli výlučně. Teprve menší spotřeba hadrů si vynutila sortiment sběru rozšířit, takže se po vesnicích i městských dvorcích po léta rozléhalo z úst šetrně oblečených sběračů s pletenými rukavicemi bez prstů pověstné „Hadry, kosti, kůže, staré železooó ...!“ , což byl signál, jak se rozumně zbavit dnes problematického odpadu bez zatěžování smetišť.

Zcela jistě existovala janušovská papírna již roku 1657 a po jejím zániku byl postaven na Klučovském potoce (Klausenbach) mezi Starou Vsí a Žďárským Potokem papírový mlýn s dalším zařízením nejspíše v roce 1682. Dodnes můžeme sledovat cesty hodnotného ručního papíru podle průsvitek s harrachovským znakem na stránkách knih i na úředních dokumentech. Teprve po roce 1850 mizí poslední zprávy o existenci výroby.

Snad jen dodat, že také trestní právo bylo tvrdé a ani Harrach, třebaže občas nejspíše sáhl k právu milosti, nebránil jeho průběhu. Dokonce i mezi elitou panství, váženými a spolehlivými panskými lesníky, se občas našla černá ovce, a tak se stal za vraždu shodou okolností roku 1749 poslední obětí meče popravního mistra na rýmařovských Stínadlech za Horní branou (v místech hotelu Praděd) myslivec Michl Falks. Obětí exekuce i důvod děsivého příběhu byly rychle zapomenuty, jak to bývá dodnes. Kat obdržel od vrchnosti za exekuci celých pět a jeho pacholci po dvou zlatých. O málo později odebrala Marie Terezie panstvím i městům hrdelní právo. Také v lese a půdě musel být pořádek a zatímco dnes patří vše, co je v zemi, státu, patřilo tehdy vrchnosti, a tak ještě 1773 postihl soud Karla Brechera a Josefa Steura za kopání pokladu nespecifikované hodnoty v lese.

Mgr. Jiří Karel

Studentský klub

Soutěž Marie Kodovské má své vítěze

Po roční pauze byl v lednu 2006 vyhlášen další ročník Literární a výtvarné soutěže Marie Kodovské, kterou pro amatérské básníky, prozaiky a výtvarníky bez ohledu na věk a místo bydliště uspořádala redakce Rýmařovského horizontu společně se Studentským klubem SVČ. Po celý rok mohli čtenáři našeho čtrnáctideníku sledovat průběh soutěže prostřednictvím ukázek ze zaslaných příspěvků. V sobotu 8. prosince se v malém sále SVČ soutěž definitivně uzavřela literárním odpolednem, během něžž byli vyhlášeni a oceněni vítězové všech tří kategorií.

Soutěž pojmenovaná po významné osobnosti našeho města, naivistické malířce a básničce Marii Kodovské, kterou ve smyslu přísloví *Doma není nikdo prorokem* znají lépe příznivci umění v metropolitě naší republiky i za jejími hranicemi než Rýmařované, je nejen připomínkou této pozoruhodné ženy a jejího talentu, ale také příležitostí obohatit stránky místního tisku o zajímavé práce z oboru poezie, prózy a ilustrace.

V porovnání s nultým ročníkem Soutěže Marie Kodovské zaznamenali pořadatelé razantní nárůst zájmu o účast v soutěži a s tím související větší možnost výběru textů a ilustrací vhodných k otištění. Zatímco do ročníku 2004 se přihlásilo celkem 23 autorů, letos jich bylo plných 90, přičemž jen malá část pocházela z Rýmařovska. Za tak překvapující odezvu vděčíme zveřejnění informace o vyhlášení soutěže na internetu, o něž se z vlastní iniciativy postaral jeden z našich stálých dopisovatelů Miroslav Václavek.

Tradičně nejobsazenější kategorií byla poezie, do té letos zaslalo příspěvek 58 básníků a básniček. V kategorii próza se zúčastnilo 35 tvůrců, ve výtvarné kategorii jsme zaznamenali deset soutěžících. Několik autorů se přihlásilo hned do dvou kategorií. Díky takto vysokému počtu účastníků jsme tentokrát mohli vyhlásit nejen absolutní vítěze jednotlivých kategorií, ale první tři místa. Přesto nemohla porota ocenit všechny autory, kteří ji zaujali. Ve finálovém kole obou literárních kategorií figurovalo kolem dvaceti opravdu kvalitních, vyzrálých a pozoruhodných textů. Část z nich jsme již v průběhu roku publikovali, z těch, na které se dosud nedostalo, budeme čerpat v roce příštím (další ročník Soutěže Marie Kodovské je na-

plánován na rok 2008).

První místo v kategorii poezie získala za své básně ve stylu poezie všedního dne Lenka Juráčková z Nového Jičina, druhou pozici obsadila Marta Gärtnerová z Mostu s básnickou skladbou *Příběh Mariana Szembera*, třetí skončila Hana Bendová z Brna, která zaslala výběr kratších básní. Texty první i třetí umístěné básničky jsme již publikovali během letošního roku (RH 7/2006 a 16/2006), text Marty Gärtnerové nabízíme čtenářům v tomto čísle.

V kategorii prozaiků porotu nejvíce zaujala povídka *Sváteční blití* Barbory Čihákové z Dvora Králové nad Labem, na stříbrné příčce se umístil jediný zahraniční účastník soutěže Jan Vlasák z Berlína s prózou *Maximální eliminátor* a třetí místo patří Zdeňce Kabelkové ze Šternberka, autorce, která se do soutěže přihlásila již podruhé, za text *Dvakrát křtěná za éry Gottwalda*. Ukázky ze všech hodnocených próz postupně otiskneme v následujících číslech Horizontu.

V kategorii ilustrace bylo rozhodování poroty relativně snadnější, neboť výběr autorů nebyl tak velký, nicméně problém neporovnatelnosti způsobilo rozšíření přijímaných děl i na fotografie. Fotografové nakonec v kategorii převládli a dva z nich - Zdeněk Habr z Rýmařova (2. místo) a Petr Václavek z Prahy (3. místo) - obsadili i medailové pozice. První místo získala Marta Gärtnerová, která zaslala pozoruhodné koláže.

Vyvrcholením Soutěže Marie Kodovské bylo slavnostní vyhlášení vítězů spojené s literárním odpolednem a výstavou, které se konalo v sobotu 9. prosince v malém sále SVČ. Vzhledem k tomu, že velká většina soutěžících pocházela z poměrně vzdálených míst, na vyhlášení se sjel pouhý zlomek účastníků soutěže (zde musíme podotknout, že tři autory se nám nepodařilo vůbec zkontaktovat, a tímto se jim omlouváme). Mezi deseti účastníky vyhlášení byla jen jedna z oceněných, Barbora Čiháková, již mohla porota osobně předat cenu a vyzvat ji k autorské četbě z vítězné prózy. Ostatní umístěné texty si mohli hosté vyslechnout v kvalitní recitaci Jiřího Konečného. Prostor k četbě však dostali i neumístění autoři, jimž patřilo literární odpoledne stejně jako vítězům. Martina Slezáková z Boskovic a Luděk Mikiska ze Senice na Hané svěřili své básně recitátorovi,

Miroslav Václavek ze Šumperka uvedl několik svých textů v autorském podání.

Součástí odpoledne byla také malá výstava čtyř účastníků kategorie ilustrace. K vidění byly reprodukce vítězných koláží Marty Gärtnerové, černobílé fotografie Zdeňka Habra, olejomalby Aloise Keni a kresby Ivy Farrellové. V lednu bude tatáž výstava viset v prostorách Studentského klubu SVČ.

Na konec této rekapitulace celoročního úsilí o vnesení trochy krásné literatury a výtvarna na stránky regionálního čtrnáctideníku a snad i do života jeho čtenářů zbývá neopominutelné poděkování všem, kteří se podíleli na uspořádání soutěže i závěrečného vyhlášení. Za spolupráci v porotě děkuji bohemistům Vladimíru Stanzelovi a Janu Přikrylovi a výtvarnici Kamile Hýžové, za profesionální přednes textů Jiřímu Konečnému, za hudební doprovod kapele Sibéria, za pomoc při přípravě pohoštění paní Bohuslavě Pleské, za finanční podporu, díky níž jsme mohli zajistit nejen občerstvení, ale i finanční odměny pro vítěze všech kategorií, našim sponzorům: RD Rýmařov, Klempřství Pipa, STAS Rýmařov, Autodoprava Josef Ptáček a Hotel U Zámku Roman Mosler. Knižní ceny věnoval Městský úřad Rýmařov, pamětní listy navrhl grafik tiskárny APRO Bruntál. Organizaci celého literárního odpoledne měl na svědomí Studentský klub SVČ. ZN

poezie

Marta Gärtnerová: Příběh Mariana Szembera

Co jsme dělali svíčkám a na co se musely dívat

Stáhli jsme svíčkám spodáry
a hodili je pod okenní rám

Skoro jsem cítil
že něco mám

Jazykem hřál jsem její plamen
když čadil ohořelý knot

Vítr se právě vyzul z bot
když zadýchaná řekla:
Do naha svlékáš moje svíce
svíce ... svíce ... s ... více ... více ... více ...
více ... víc!!

Pak mlčelo už světlo svící
Ani já jsem neřek' nic ...

Pak jsme ty spodáry zase oblékali

Zmačkané spodáry s vůní moči
a pokropené bledou voskovicí
hned jsem si nasadil na palici
hrdý to Tarzan
který nohavicí vidí
hle
světu vracím ohlodanou kost
a Polobůh ve mně ještě mlaská
když bujně vyrážím do ulic

/Po rtech jí sjela první vráska
A já jsem nezahlédl nic/

Dlouho jsem seděl v hospodě a dumal

Čučel jsem do knížky
ač sotva umím číst
Moje rohovky byly na kusy

Asi bych dávil ubrusy
kdyby nějaké tam byly

Pivo mi zteplalo jak chcanky
než procit' jsem
V poklopu prasklo
a řev mě zavalil jak tanky

Jen kecy kecy Bludný kruh
„Už ti nepomůže ani Bůh,“
sdělil mi pavouk na nicotné niti
Tak jsem šel domů a byl rád
že se u ní svítí

Obětem lásky vařím guláš s chlebem

Krájel jsem obětního býka
vyrovnaný
do všech stran
uvnitř i venku
Měl jsem plán
Když zamíchal jsem guláš
nerezovou lžící
chtělo se mi říci:
„Všechny holky z města
pojdte sem!“

Dál už jsem tu touhu neunes
a jenom jí jsem poslal esemes:
Snad to spolu ženská ještě svedem
Přijď na guláš
a holky utčím chlebem!

Na ten guláš ke mně nepřišla

Už jsem se těšil
ptáka v hrsti
Měl jsem hlad
Připravil jsem dva talíře
a ještě jsem je umyl
Nepřišla
Vybodla se na mě
Ženská
chce si hrát
Smál jsem se
když jsem se pak holil

Guláš se spálil
Byl to smrad

Vypnul jsem plyn
a šel se jí do bytu nabourat

Jenže jsem do jejího bytu nedošel

Když vyrazili mě
z poslední hospody
měl jsem ji jako z praku

Ale zkuste vyskočit
z rozjetého vlaku

Když mě chytne
abecední seznam
tak se neznám

Alena Blanka Dana Eva ...
Potom k Zuzaně ...

Když ležel jsem doma ve vaně
v té smývatelce hříchů
nebylo mi k smíchu
že volám Evě Daně Blance Aleně:
Helevolesory nebyla to láska

Na Zuzanu jsem zapomněl
a ta mě potom práskla

Pár dnů jsem se smál ale pak mě smích přešel

Pár dnů jsem fungoval
jako pohodář
ale hluboko ve mně řvalo zvíře
Něco jako konflikt zájmů

Házel jsem mu pravidelné dávky žrádla
taky chlastu
Měl jsem plno duchaplných žvástů
ale postel z poceního prádla

Byl jsem si skoro jistej
že teďka nepomůže
„vole sory“

Z těla mi trčely bolavé receptory
ale nechtěl jsem se vzdát

Chtěl jsem s ní uhrát kamarádku a pak by se vidělo

Chlap má svoje práva
chlap je prostě chlap
Někdy je prostě svině
a někdy kamarád

To jsem jí napsal vlastní rukou
trápil jsem se s tím
jak buran nad azbukou

jenže vyprávějte němé rybě
co je a není fér

Napsala mi že jsem buldozer
a že nejsem pupkem světa

Konečně aspoň jedna věta!

Nemoh' jsem spát a tak jsem vyšel do noci

Upil jsem z placatice trochu rumu
a pak jsem běžel bez rozumu
čerstvě napadaným sněhem

Když jsem se unavil tím během
povídal jsem si s anděly
co v miliardách zrovna k zemi letěli

Zavolal jsem jí mobilem
a nešetřil jsem kasu
ať se jde dívat se mnou na tu krásu
Snad
že se jí taky
bílá barva noci líbila
sešla dolů po schodech
ta skutečnost mi vyrazila dech

Rukou však cukla
jako by se mě snad štítla

Ved' jsem ji za město ke hřbitovu - měl jsem to místo rád

Hodiny se nemohly rozhodnout
jestli je zítra nebo ještě dnes

Dal jsem jí svoje rukavice
znáte ženský
pořád je jim zima jako pes
Dal bych jí napít i něco rumu
ze svý placatice
ale radši jsem ji předtím zahodil

Snad jsem to správně rozhodl
V aleji která sněhem řvala
zkusil jsem ji políbit
a už se necukala
Andělé nám lehli na pačesy a tam táli
a kostel na nás málem spadnul
v tom mrazu bych to těžko zvládnul
tak šli jsme tam
kde nás už znali

A začali jsme znova při svíčkách

Ve Studentském klubu vystavuje Jana Štolfová

Ačkoliv se v poslední době v Rýmařově rozšířil počet stálých či příležitostných galerií, které nabízejí výtvarníkům prostor k prezentaci jejich děl - v knihovně byla otevřena Galerie U Stromu poznání, v muzeu kromě Octopu od listopadu funguje Galerie Pránýř a k výstavám byla několikrát využita i rýmařovská radnice - především začínající autoři hledají svůj výstavní stánek stále těžko. Pokud nechtějí apriori volit alternativní prostor (vzpomeňme dvoudenní výstavu studentů Střední školy uměleckých řemesel Brno v trafostanici a podzemním skladu olejů na Nerudově ulici, kterou uspořádal Viktor Valášek před několika lety), případně se nechtějí omezit na mož-

nost vystavovat v rámci školních expozic, mají k dispozici prostor Studentského klubu SVČ.

Toto místo, přímo určené mladým lidem a uzpůsobené (nejen) k výstavám jednotlivců i skupin, se však k vystavování využívá zatím jen sporadicky. V dlouhodobé expozici zde například visely oleje Zuzky Růžičkové a kresby Michala Fidlera, účastníků Soutěže Marie Kodovské 2004. Po určité pauze se nyní na programu Studentského klubu objevují nové výstavy. První z nich byla zahájena slavnostní vernisáží v pátek 8. prosince.

V prosinci (do Vánoc) ve Studentském klubu vystavuje teprve šestnáctiletá výtvarnice Jana Štolfová. Studentka rýmařovského gymnázia začala soustavněji malovat před třemi lety a letos začala navštěvovat výtvarnou třídu Kamily Hýžové na ZUŠ. Kromě toho pracuje v keramické dílně Evy Kudlákové, která dala podnět k její první samostatné výstavě.

Výstava i vernisáž byly, jak se na prostory Studentského klubu sluší, do značné míry studentským počinem. Studenti výstavu nainstalovali, připravili doprovodný program vernisáže a tvořili převážnou většinu jejích návštěvníků. Janu Štolfovou jako autorku na úvod představila Eliška

Lhotská, o hudební produkci se postarali Marian Hlavica (kytara) a Veronika Holodňáková (zpěv), o taneční vystoupení orientální tanečnice SVČ.

Jana Štolfová vystavuje kresby akvarelovými pastelkami a temperami na papíře i plátně a také několik voskových batik. Abstraktní vzory, pestrobarevné spirály a propletené prozrazují inspiraci mořskými korály či hvězdicemi, jinde připomínají pohled pod mikroskop. Témata děl jsou odvislá od školních zadání (zima, štěstí, kontrast), ale čerpají i z vlastní autorčiny představivosti. Jana Štolfová podle svých slov

často maluje při poslechu hudby a nechává se ovlivňovat i její melodikou. Preferuje přitom spíše klidnou, baladickou hudbu, mezi její oblíbence patří Sting nebo U2. Výstava prací Jany Štolfové může být dokladem toho, že dnešní mladá generace není navzdory představám svých rodičů a prarodičů pohlčená zhoubnou atmosférou návykových látek, virtuální realitou výpočetních technologií a všeobjímající nudou, ale naopak sympatická a tvořivá. Doufáme, že nebude dokladem ojedinělým - dveře Studentského klubu jsou nejen výtvarníkům otevřené. *ZN*

Poslední letošní Pignik proběhl ve velkém sále SVČ

25. listopadu se uskutečnil závěrečný koncert ze seriálu akcí nesoucích název Pignik. Místem konání byl velký sál SVČ Rýmařov a zahrát přijely kapely Naarden z Jeseníku, Kauflant z Kopřivnice, Maso z Brna a domácí, rýmařovskou scénu reprezentovala Kanava.

Účast posluchačů byla tentokrát ještě více tristní než obvykle, i když všech 42 platících dělalo, co se dalo, aby účinkujícím trochu zpříjemnilo atmosféru.

Akci zahájila Kanava, která už patří k osvědčeným stálým místním rockové scéně. Její koncert byl pro většinu posluchačů příjemným překvapením. Kapela působila mnohem sehraňejším dojmem, hodně znát byl i velký posun vpřed v hudebním projevu baskytaristy Martina „Dutkiho“ Dutkiewiczze a úplně nové oživení vnesl do zvuku kapely kytarista Petr Raška, který s kapelou odehrál dvě nebo tři skladby. Celkově se dá říct, že Kanava konečně dožívá v dobrou, šlapající kapelu (snad i díky tomu, že už se nějakou dobu nezměnilo její personální obsazení), a aby té chvály nebylo málo, musím říct, že Kanava odehrála asi nejlepší koncert, jaký jsem zatím od nich slyšel (a nebylo jich málo). To říkám jen tak mezi námi, veřejně všechno popu.

Pak nastal organizační zmatek, ze kterého nakonec vzešla změna pořadí kapel a místo brněnského Masa se na podiu objevili jeseničtí Naarden. Naarden je kapela, která už zdaleka nepatří k žádným nováčkům na scéně a její výjimečný hudební projev patří k tomu nejlepšímu, co lze dnes na prknech, která neznamenají vůbec nic, slyšet. Žádná zádumčivá alternativa, ale svižný punkový rytmus, valící před sebou propracované melodické linky kytary, ze kterých za dunění basy vystupuje trubení lesního rohu a dvěma hlasy zpívané texty, jež jsou samy o sobě svébytnými básnickými díly. No prostě nádhera. Už mě dlouho žádná kapela tak nepotěšila jako právě Naarden.

Třetí zahráli Kauflant. Kopřivnické těleso, hrající ve složení kytara, basa, bicí, saxofon a zpěv, výborně navázalo na předešlou produkci Naarden. A i když vím, že to kapela neslyší ráda, tak se neubráním přirovnání k profláknutým Už jsme doma, z něhož ovšem vyjde lépe Kauflant (zarytí domečkáři prominou), protože mi připadá mnohem přímočařejší, svižnější a vůbec tak nějak živelnější.

Závěr koncertu měla na starost brněnská skupina Maso. Kapela, jež svůj hudební styl defi-

nuje jako „běsné acordcore z lesa i města“, nastoupila na jeviště oděná do slušivých mysliveckých uniforem (že by adepti pro příští Dřevařské, lesnické a myslivecké dny?), zpěvák, nápadně připomínající Hanu Hegerovou, se představil jako Hana Hegerová a začíná show plná nejen dobré hudby (nástrojové obsazení tvoří baskytara, akordeon a bicí), ale i kvalitní recese. Vrcholem byl přídatek, cover punkové vypalovačky Anarchy In The UK, kterou Maso naservírovalo posluchačům coby šanson. To mě uchvátilo natolik, že jsem se smál ještě v pondělí.

A pak už jenom úklid a nutné vyhlášení vítězů. Chovatelem roku a adeptem na zlaté IQ 2006 se stává pan Jirka za své číslo se štěnětem kokršpaněla, kterého ze samé lásky ke zvířatům vhodil během produkce na jeviště přímo mezi 300watové odposlechy, kde si jeho mazlíček koncert opravdu vychutnal a štěstím se skoro pomínil.

V hodu nábytkem nazdařbůh pak opět zvítězil pan Dušan, a jelikož letos ani jednou nenašel sobě rovného přemožitele, stává se tak celkovým šampionem zdejší obrligy a majitelem Furniture Cupu za rok 2006. Blahopřejeme.

Johan

Vladimír Václavěk a Miloš Dvořáček v malém sále SVČ Rýmařov

Společně vystoupení Vladimíra Václavka a Miloše Dvořáčka se uskuteční v pátek 22. 12. 2006 v 19.30; na programu je koncert pro kytaru, bicí a dva hlasy.

Vladimír Václavěk patří k nejvýznamnějším postavám tzv. „brněnské alternativní scény“. Jeho hudební start je spojen s Ivou Bittovou, Pavlem Fajtem, Josefem Ostřanským a Jiřím Kolšovským, se kterými se setkal v kapele Dunaj. Od poloviny devadesátých let prochází kapelami E a Domáci lékař a také debutuje svým sólovým albem Jsem hlína, jsem strom, jsem stroj. V této době zakládá moravsko-japonsko-francouzské seskupení Rale, se kterým nato-

čil tři úspěšná alba, na nichž je slyšet šest jazyků a inspirací kulturami několika kontinentů (oceněno Českou hudební akademií - Andělem). Vedle paralelní účasti v několika dalších formacích nahrává v roce 1997 Vladimír společně s Ivou Bittovou nezapomenutelné dvojalbum Bílé inferno (1997 oceněno Cenou hudebních kritiků - Žlutá ponorka; červenec 2004 oceněno zlatou deskou od vydavatele Indies records). Společně s Ivou Bittovou a hostujícími muzikanty z tohoto alba zakládá posléze téměř jazzové seskupení Čikori. V současnosti si můžete poslechnout Vladimíra Václavka mimo sólového programu ve

dvou živých formacích Ingwe a česko-německém Klar. Miloš Dvořáček patří mezi českou bubenickou špičku a je známý z nahrávek a koncertů I. Bittové, Čikori, VRM, NUO, trio K. Rů-

žičky ... Fru Fru.

Předprodej je v Informačním centru Rýmařov, vstupenka stojí 70 Kč, v SVČ před koncertem 90 Kč. **Nenechte si ujít jedinečný hudební zážitek!**

Pozvánky na sváteční koncerty

Vánoční koncert

se koná

v pátek 29. prosince 2006 v 15 hodin v kostele v Lomnici
Vystoupí Chrámový sbor Bernardini Břidličná
s Lenkou Meredovou - soprán

Koncert „Tříkrálový“

se koná

v sobotu 6. ledna 2007 v 15 hodin
v kostele Tří králů v Břidličné
Vystoupí Variace Rýmařov,
Chrámový sbor Bernardini Břidličná,
Antonín Kohoutek - trubka a Lenka Meredová - soprán.

Novoroční koncert

se koná

v neděli 7. ledna 2007 od 15 hodin
v chrámu sv. Michaela v Rýmařově
Účinkuje: Rýmařovský chrámový sbor
pod vedením Mgr. Petra Wolffa
Vstupné dobrovolné

Pozvánka na mši

Poutní mše Tříkrálová

se koná

v neděli 7. ledna 2007 v 11 hodin
v kostele Tří králů v Břidličné
Vystoupí Chrámový sbor Bernardini,
Martin Pospíšil - housle
a Lenka Meredová - soprán.
Po mši před kostelem společně zpívání koled
za účasti „Tří králů“.

(Ne)úsměvně

Věřte, stalo se

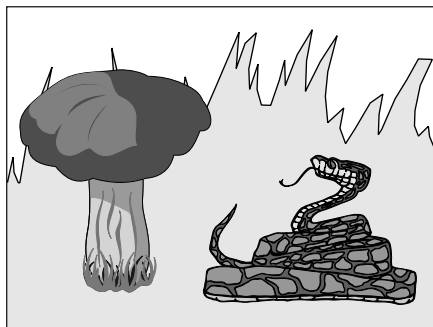
Vyprávěčské umění není dáno každému. Tak, jak dovedl vyprávět třeba pan Menšík, to dovede málokdo. Já takového člověka znám. Společnost ztichne a všichni poslouchají. Skoro nábožně. Jeho řeč je bohatá, květnatá, dovede příběhy vypointovat, ale jeho vyprávění má především srdce.

Musím vám pana Slabého trochu přiblížit. Vůbec není slabý, je to statný a urostlý muž, lesák, který si pro samá vousiska do pusy nevidí, prošedivělý sedmdesátník. Zná les jako svoje boty, svahy a stráně, lesy i holiny, rostlinky chráněné i nechráněné, horniny, zvěř i houby... Houby?

Ano, právě houby se mu mohly v letošním roce stát osudnými. Na prosluněném kraji lesa uviděl nádherné, úplně výstavní tři praváky. Byli přímo kýchovitě krásní, v nízké travičce, kolem kamínky a kulisa lesa, prostě neměli chybu.

Vytáhl svůj ostrý nůž, rozevřel, znalecky

přešel ostří, potom téměř posvátně přiklekl, nahnul se a - ztuhl! Zmijí hlava, kousek od jeho obličje. Rozeklaný jazyk. Bojová pozice. Strnulý pohled. A pak jeho rychlý ostrý

posvih rukou s nožem! Zmijí hlava je kus od mrskajícího se těla. Krev barví trávu okolo. Jako ve snu se pan Slabý staví na nohy.

Trochu se třese. Odvrací pohled, přerývaně dýchá a začíná uvažovat. Co mu letí hlavou?

Je daleko od lidí, sám, had měl na konci léta ještě hodně jedu... Obličej... Chlapče, tak teď na tebe sáhla smrt. V nějakém podivném polosnu jde z lesa, doma ho vítá všechno to, co dělá domov. Včetně manželky, jeho věrné družky. Ta se nestačí divit. Její muž se dívá do jednoho místa, posadí se, potom si nalije obří dávku slivovice - on, abstinent! - a do slova ji kopne do sebe se slovy: Podruhé jsem se narodil!

Že hříby zůstaly v lese? Že se tomu místu vždycky uctivě vyhne? To ví jen on. Ten zážitek byl nesmírně těžký a silný. Pan Slabý zná les v bouři, v mlze, ve vánici, v noci i ve dne, kdy se den budí i usíná, ale na letošní „houbařský“ okamžik asi tak lehkou nezapomeneme.

Teď nedávno se rozdělil o tento zážitek se mnou. Čas to trochu srovnal.

Ale vypravování tohoto starého jesenického vlka bylo pro mě strhující. Sj

Organizace a spolky

Junácké vánoce

Rýmařovští skauti slaví každoročně Vánoce společně ve svých klubovnách Na Stráni. Hlavní částí programu je samozřejmě nadílka.

Pod stromečkem se najdou mimo dárků osobních také vlastnoručně vyrobené družinové dárky, věnované našemu středisku. Při rozba-

lování těchto dárků nelze nevidět, jak jsou děti šikovné, kolik je v nich zručnosti a vynalézavosti.

Tradičně je součástí vánočních oslav soutěž družin ve zpěvu. Povinná je jedna píseň vánoční a další je libovolná. Letos soutěž vyhrály světlonošky Berušky, druží byli skauti Sovy a třetí skautky Včelky. V kategorii starších se tradičně výborně předvedli Roveři a Rangers, jejichž výkon je opřeno o kvalitní hlasy a hudební doprovod. Program svátečního posezení byl zpestřen vzpomínkou na letošní tábor při promítání snímků z videoprojektoru.

Venku před chatou si u vánočního stromečku skauti zazpívali spo-

lečně se svými čestnými hosty ještě několik písní a navzájem si popřáli pěkné svátky. Vedoucí střediska poděkoval všem dětem i vedoucím za odvedenou práci v letošním roce a nastínil výhled do roku 2007, kdy skauti na celém světě budou slavit 100 let od založení organizace a zároveň 100 let od narození Jaroslava Foglara.

V neděli 17. prosince pak skupina skautů světloňů přivezla v lucernách z železničního uzlu Valšov do Rýmařova betlémské světlo, které bude k dispozici v kostele archanděla Michaela a na Štědrý den od 7 do 11 hodin na rýmařovské tržnici.

Pokoj všem lidem dobré vůle. Loy

Foto: archiv Junáka Rýmařov

Z okolních měst a obcí

Rodiče s dětmi sázeli stromky

Obec Ryžoviště obdržela na jaře 2006 z Nadace Partnerství grant ve výši 30 000 Kč na realizaci projektu „Liniová výsadba stromů na parc. č. 1961 v obci Ryžoviště“.

Samotná realizace projektu se částečně lišila od našich původních představ.

Podél polní účelové komunikace mládež se svými rodiči v délce asi 700 m ručně vysadila původní dřeviny - třešeň ptačí, javor klen, javor mléč, hrušeň polní, v počtu 150 ks po obou stranách cesty.

Tato komunikace je spojnicí mezi obcemi

Ryžoviště a Veverí, vede po ní mezinárodní turistická stezka směrem do Polska a cyklostezka. Výsadbou stromů se tato část území stala významným interakčním prvkem v krajině, současně větrolamem a zasakovacím pásem.

Eva Lašáková

Dálkový plavec zakusí ledovou vodu bruntálského rybníka

Bruntál může mít novou tradici. A ne ledajakou - do ledové vody místního Kobylího rybníka se chce o Vánocích vnořit plavec

Pavel Poljanský.

Tento sedmadvacetiletý vytrvalostní plavec z Přerova má na kontě nejen jeden úspěch, mimo jiné dvě zlaté medaile z mezinárodního mistrovství Ruska v zimním plavání. Jako první Evropan v historii plánuje přeplavat latinsko-americké jezero Titicaca, největší vysokohorské a zároveň nejvýše položené splavné jezero na světě. Chce tak učinit už příští rok, ale ještě předtím, v pondělí 25. prosince, svou návštěvou poctí Bruntál, aby zakusil vodu míst-

ního Kobylího rybníka. Ledová voda by pro něj neměla být problémem, a to ani v případě, že rybník pokryje vrstva ledu - je připraven sám si vysekat potřebně velký otvor. Jeho otužilecký výkon bude moci sledovat kdokoliv, kdo přijde v pondělí na první svátek vánoční ve 14 hodin k vyřezanému vodníkovi na břehu Kobylího rybníka. Sám plavec všechny srdečně zve.

Pavla Poljanského váže k Bruntálu a okolí nejen jeho soukromí, ale také plavání - část letošního

roku strávil v rámci přípravy na Slezské Hartě, která je pro něj svou délkou ideálním tréninkovým prostředím.

Jeho vztahu k našemu městu a okolí si cení také Rada města Bruntálu. Na své schůzi v úterý 12. prosince radní vyslovili souhlas s převzetím záštity starosty města nad otužileckou plaveckou akcí Bruntálský krystalek pořádanou dálkovým plavcem Pavlem Poljanským

Jiří Ondrášek,
tiskový mluvčí MěÚ Bruntál

Seriál

Nebojte se první pomoci (23. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Úrazy vyžadující speciální postupy - Chemické úrazy

Jde o poškození působením chemických látek na kůži (při polížení) či sliznici (při vypití). Kyseliny vyvolávají koagulační nekrózy, louhy jsou agresivnější, protože leptají do hloubky.

Příčiny

- nehody při manipulaci s chemikáliemi;
- záměna nápojů;
- sebevražedné pokusy.

Příznaky

- palčivá bolest;
- zblednutí nebo ztmavnutí zasažené partie.

Čím je zraněný ohrožen?

Ztrátou funkce zasažené končetiny, infekcí rány, perforací trávicí trubice.

Postup první pomoci

Oplachování dostatečným množstvím vody, následně přiložení

sterilního obvazu. Při poleptání žaludku a jícnu pít vody, zajezení chlebem.

Čeho chceme docílit?

Zabránit následným poškozením. V příručkách je doporučováno při poleptání kyselinou použít slabou zásadu (roztok kuchyňské sody) a při poleptání louhem slabou kyselinou (ocet). Jedná se však o vyhánění čerta ďáblem. Důležité je

omývání dostatečným množstvím vody.

Při poleptání zažívacího traktu se doporučovalo vyvolání zvracení. Tento postup je ohrožením života, neboť ztráta citlivosti hltanu by měla za následek vdechnutí zvratků.

Chemikálie v lahvi od nápojů je potenciální vražedný nástroj!

MUDr. Juljo Hasík
(Nebojte se první pomoci)

VÁNOČNÍ A NOVOROČNÍ PŘÍLOHA

Těšíte se na Vánoce?

Vánoční čas klidu, míru, lásky a tajemství patří k nejkrásnějším svátkům celého roku. Neprobíhají však po celém světě stejně. Vánoční poslové přicházejí, přilétají, šplhají či se zavěšují různými cestami, na osobitých „dopravních prostředcích“, v odlišný čas a v jedinečných podobách. Od 6. prosince do 7. ledna však navštíví všechny hodné lidi. Slavení Vánoc známe už od 4. století. Jako křesťanské svátky nahradily původní pohanské slavnosti zimního slunovratu. Říká se, že první jesličky měl František z Assisi ve 13. století. O tři století později se už vystavovaly betlémy v kostelech a v 18. stol. se přestěhovaly do domácností. Do Čech přišla tato tradice z Německa (Weihnachten - svatnocí). Samozřejmě že ne v každé zemi rozdává dárky dobrotivý Ježíšek. Do mnoha zemí Latinské Ameriky chodí Tři králové a v Itálii třeba zase lítá čarodějnice.

V Holandsku nacházejí děti dárky v dřeváčcích pod stromečkem. Podobně do bot, ale jen dobře vyčištěných, je ukládá duch Noel v Peru. Ten přichází nepozorován a komínem. Stejnou cestou se do domů dostává americký Santa Claus. Má nos jako třesínku, přijíždí na saních s rolničkami, které táhne osm sobů. Dárky schovává do punčochy pověšené na klíce u dveří, na krbové římsě nebo za oknem. Také ruský Děda Mráz používá saně. Cestuje až z daleké Čukotky a doprovází ho krásná Sněhurka v kožíšku ušitým z bílých hranostajů.

V Mexiku nahrazuje vánoční nadílku Pinata - veliký hliněný džbán na vodu ozdobený papírovým límcem a peřím. Připomíná tak trochu přejedeného páva. Děti do něj tlučou dřevěnými hůlkami a z jeho bříška padají dárky a cukroví. I ve Švýcarsku mají tajemného „Monsiura Chalande“. Tohoto obrovského panáka plného dárků nacházejí děti za dveřmi pokoje. V Německu se objevují již čtyři týdny před svátky adventní věnce. Už na začátku prosince však dostávají děti (podobně jako v posledních letech i u nás) kalendáře s hezkými obrázky s vánoční tematikou a čokoládou pod každým z nich. Každý den otevrou jedna dvířka označená datem, snědí pamlsek a jsou zase o trochu blíže Štědrému večeru. Německý Ježíšek má rezavé vlasy a vousy, nosí plášť s kapucí a k přemísťování používá osedlaný divoký vítr. Dříve prý odnášel neposlušné děti a trestal nevěrné ženy. S přibývajícím věkem se však uklidnil a dnes je to dobromyslný muž. Také vítr zkontroluje a nosí svého pána opatrně od stromečku ke stromečku.

Norský otec Vánoc se obléká do červených kalhot, kožíšku, vysokých bot a čepičky lemované kožešinou. Má nos červený jako bambulku, neboť nikdy neodmítne skleničku „pro zahřátí“. Dárky schovává do dřeváků a často bývá doprovázen vánoční kozou. Pro tu by měly děti do botiček připravit lahůdku - nevymlácenou ovesnou slámu.

Dánský vánoční posel chystá vtipné překvapení, zabalené do mnoha krabic a papírů, kte-

ré pranýřuje chyby obdarovaného. Ve Finsku zase roznáší dárky velký Ukko. Nosí dlouhé bílé vousy, vysokou čepičku s rolničkou a červený kabátek. Pomáhají mu pidimužici v pláštěnkách lemovaných bílou kožešinkou. (Zlobivé děti odnášejí do svého ledového království.) Švédský Ježíšek bere na sebe občas podobu vánočního kozla, který má rohy ozdobeny červenou stuhou.

Ve Francii ukládá na krb nebo ke kamnům dárky dobrý vánoční duch jménem Noel. Svätý muž v Rumunsku, dříve nazývaný prostě hodný kmotříček, nosí nůši z proutí a klade dárky vedle jesliček nebo pod postel.

V Itálii, zvláště na Sicílii, mívá pak podobu čarodějnice Befany. Není sice krásná, ale má obrovské srdce a pochopení pro lidské slabosti. Pod vánočním stromkem najdou děti té-

měř vždy i malé jesličky.

Ať jsou to kouzelní dědečci či ošklivé čarodějnice a ať dárky nacházíme pod stromečky, v dřeváčcích nebo naditých bříškách, všude na světě skrývají Vánoce především štěstím, láskou a harmonií.

Aby chvíle sváteční pohody a odpočinku byly pro naše čtenáře co nejpříjemnější, rozhodla se redakce Rýmařovského horizontu přidat pod vánoční stromeček malý dárek. Připravili jsme pro všechny, kteří jsou tělem i duší hraví, trochu rozptýlení a pobavení v podobě vánoční soutěže. A nebude to jen tak ledajaká soutěž pro nic za nic. Pro tři úspěšné řešitele jsou přichystány ceny.

Připravena je nadílka autorského vánočního luštění v podobě hádanek, osmisměrky, rozety, řetězové rámcovky a nechybí nepostradatelná velká vánoční švédská křížovka. Jsme si vědomi, že soutěž nebude tentokrát nijak jednoduchá. A proto s chutí do toho a půl je hotovo. Přejeme vám hodně zdaru! Řešení a úspěšné luštilitele uveřejníme v příštím čísle Rýmařovského horizontu (vyjde 19. ledna 2007). Své odpovědi můžete zasílat do redakce Rýmařovského horizontu na adresu Okružní 10, 795 01 Rýmařov, na e-mailovou adresu rymhor@seznam.cz nebo vhodit do naší schránky u vchodu Střediska volného času, a to nejpozději do 11. ledna 2007 do 12 hodin.

Vaše redakce

Osmisměrka

Řešení má spojitost s dalšími úkoly

K	O	P	O	R	U	O	C	O	K	A	R	A	M	B	O	L
R	R	R	D	K	O	B	Y	L	K	A	L	P	A	L	C	E
Á	E	A	K	V	T	A	Ý	D	L	D	O	L	D	A	R	B
P	I	V	O	M	Í	V	O	Á	A	L	D	A	I	N	A	K
N	A	D	P	I	S	Y	A	P	S	Ý	V	R	A	S	K	A
Í	Í	A	S	Á	T	Ř	Y	E	I	Y	A	O	G	K	T	P
K	E	L	V	Á	N	R	M	L	K	O	H	V	E	O	Á	R
Í	O	M	R	A	V	E	N	E	C	O	A	Z	L	A	T	O
N	V	I	P	E	Ř	L	V	S	T	V	R	A	O	S	A	P
L	C	I	R	O	B	E	R	T	K	E	P	Z	K	V	O	A
O	L	O	M	O	U	C	Í	S	A	Ř	O	O	E	L	O	R
R	O	V	N	I	C	E	C	I	N	D	A	R	E	T	A	P

Legenda:

Berlín, Blansko, bradlo, celer, ciráty, císař, dřevo, kapr, karambol, klasik, kobylka, kocour, kolega, korzet, krápník, kyvadlo, lebka, lipan, listr, meteor, mravenec, nadpis, návlek, obavy, odkop, odvaha, Olomouc, opi, opor, pádlo, palce, pánev, páter, pelest, pero, pivo, pole, povoz, Praha, prapor, pravda, radnice, Robert, rolník, rovnice, rypadla, řemeslo, síto, slon, táta, vodík, vráska, výspa, zázvor, zlato.

Hádky

V návaznosti na osmisměrku

Výpustka: Azurová voskovice;
známá řeka i vesnice.

Skrývačka: Nápoj z Hanušovic;
turisté znají tuto vísku zajisté.

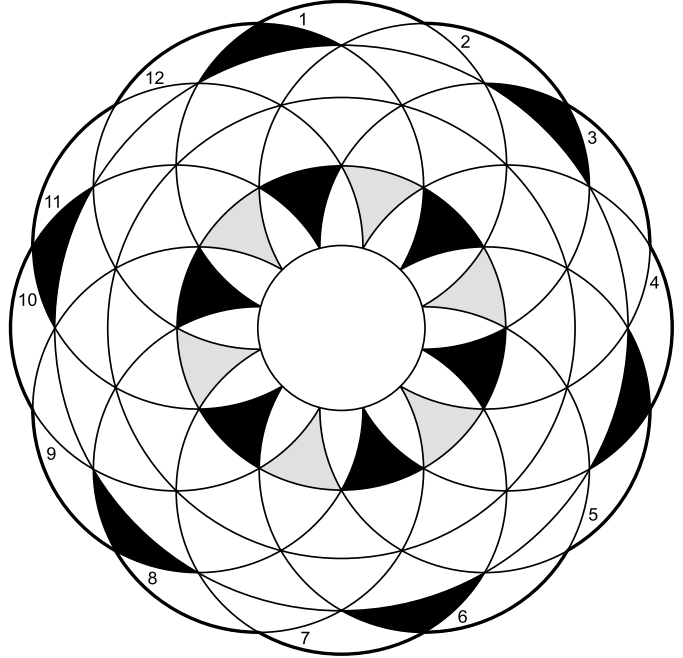
Záměnka: Kůr i to, co pekař válí;
důlní stavby tu kdysi stály.

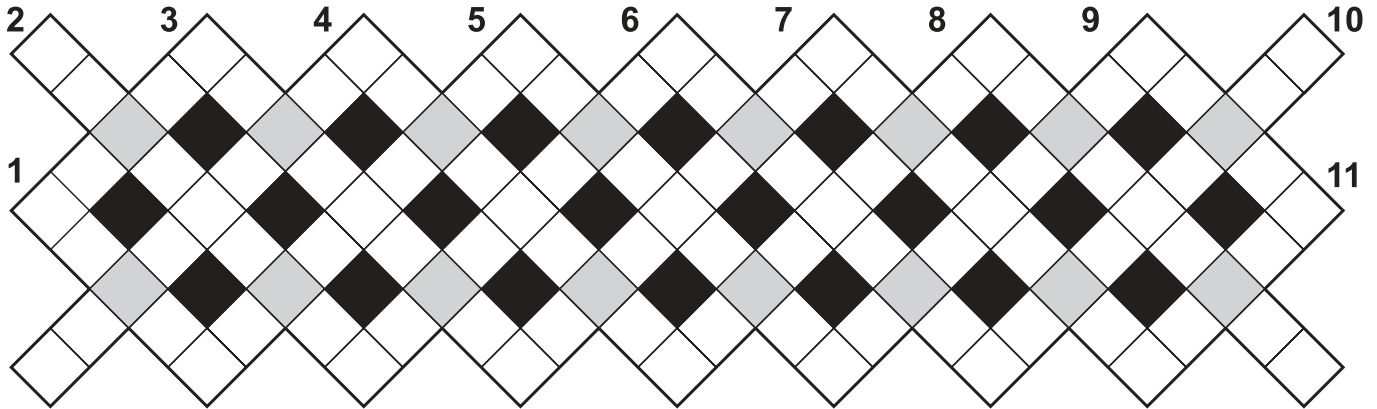
Rozeta

Tajenkou je lyžařské středisko

1. Přepážky lidově. 2. Pobuda. 3. Capat. 4. Potahy stěn. 5. Semiš.
6. Část postele. 7. Nejměkčí nerost. 8. Fetiš. 9. Výrobce autobusů.
10. Maďarský hudební skladatel. 11. Královský symbol. 12. Otroctví.
13. Kočovníci; závěsné lůžko. 14. Pták zloděj; sejít se. 15. Hopsat
(nář.); sourozenec. 16. Roláky; bývalý náš atlet. 17. Část obilí (nář.);
podzemní výhonek. 18. Závěr knihy; časový.

Řetězová rámcovka

Zleva vpravo dolů: 1. Rybářská síť. 2. Lesík; velká nádoba.
3. Placený potlesk; papoušek. 4. Malý kůň; průtokový ohřivač. 5. Hmyz
s krovkami; nedovoleně brát. 6. Element; dělník v těžkém průmyslu.
7. Švédská bedna; zásah. 8. Praštit; deset stovek. 9. Směr vývoje.

Zprava vlevo dolů: 3. Sportovní plavidlo. 4. Elementární částice;

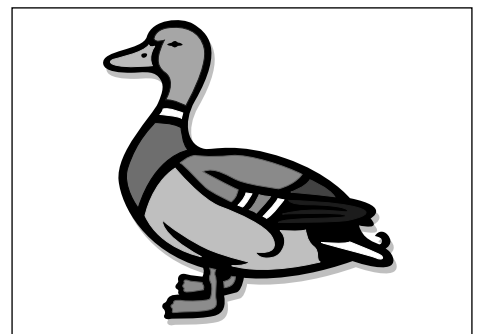
kvasit. 5. Peněžní ústav; podzimní květina. 6. Solo (v kartách); bý-
valý primátor Prahy. 7. Vzrušení; část chleba. 8. Citoslovce úderu; le-
post. 9. Pauza (hud.); rozpouštět. 10. Odplata; detonace. 11. Prkno.

*Pro redakci autorsky připravil a zpracoval
Ing. Jaroslav Bezpalec, CSc.*

Věděli jste, že...?

... žádný kus papíru nemůže být přeložen
více než sedmkrát.
... ve spánku spálíme více kalorií než při dí-
vání na televizi.
... tekutina uvnitř kokosového ořechu může
být použita jako náhražka za krevní plasmu.
... dubové stromy mají žaludy, až když jsou
alespoň 50 let staré.
... srdcový král je jediný král, který nemá
knír.
... Venuše je jediná planeta, která se točí
hodinovým směrem.

(Protože je většinou spojována se žena-
mi, co nám to o nich asi poví ...)
... jablka, nikoliv kofein, jsou ráno při pro-
buzení mnohem účinnější.
... většina prachových částic v naší domá-
cnosti pochází z odumřelých buněk kůže.
... Walter Disney se bál myši.
... perly se rozpustí v octu.
... je možné vést krávu po schodech naho-
ru, ale ne dolů.
... kvákání kachny nemá ozvěnu. Nikdo ne-
ví proč.

Velká vánoční křížovka

	Část postroje	Strážiti	Náš fotbalista		Ohlas	Přív. zájmeno	Slepičí cito-slovce	Staré zájmeno	Kvítek		Evro-panky	Stát USA	Zkratka interny	Chem. zn. Teluru		
Jednotka el. odporu				Mužské jméno Sirkárny						Jedn. hm. USA Bod						
1. díl tajenky																
Svrchní							Nerost	Opak vdávat 2. díl tajenky						Lakomci	Hornina	
Zastaralé divičí jméno						Ančo!							SPZ Hr. Králové Trní			
Český herec					Účastnice pohřbu Stěžeň							Vida Elek-troda				
SPZ okr. Klatovy				Vous Část prvohor							Sarmat Indický spisovatel					
Lenochod			Cizí měna Jméno Vostřela							Opak katod Hleny						
	Povel psovi	Řadová číslovka Reptání							Spojit nohy Severoč. město							
Indián							Počátkem života Sportovní náčíní							Sourozence	Antonín	
Nástupště						Cesta Ženské jméno								Zn. cigaret Závazek		
Otevřený turnaj					Útok jízdy Poliček								Kysličník strontnatý Chem. prvek			
Časový úsek				Španělské ženy Drobná bylina							Jízdní voják Domácí zvířectvo					
SPZ Trnavy			Mléčný nápoj Vlastnost kovu							Angličané Sportovní úder						
	Morální čistota	Mužské jméno Dříve železářství							Zbábělec Kř. jm. superstar					Lovecký nůž	Oboustranná	
Druh lyží							Drobný kopytnatec Maďar. fotbalista							Slov. předložka Soud. úředníci (SK)		
Druh alkohol. nápoje						Nádoba Amatéri						SPZ Náchod Míř				
Značka nákl. vozidel					Obec u Vyškova Večírek						Esperant. vůl Okapová roura					
Zkratka továrny				Pučet						Oráč Lep						
Prací prostředek				Sportovní klub Stockholmu				Enzym Solmiz. slabika								
Němec				Objektiv					Větrovka							
Sportovní klub Rigy				3. díl tajenky					4. díl tajenky							

Pomůcka: besan, bovo, doit, kenyt, UCAR.

Pro redakci autorsky připravil a zpracoval Ing. Jaroslav Bezpalec, CSc.

S chutí do Vánoc ...

Vánoce, nejkrásnější svátky v roce, svát-ky rodinné pohody, dětí a štědrosti, neodmyslitelně provází vůně všelijakých do-rot, které jsme si už jaksí samozřejmě zvykli s těmito dny spojovat. Mísy cuk-roví tradičního i zkoušeného podle nově získaného receptu, pečeně ze zabíjačky, drůbež, ryby, zvěřinu, vinné klobásky i polárkový dort, chlebičky, jižní ovoce a zásobu pití všeho druhu už celý prosin-ec sháníme, připravujeme a shromaždu-eme, aby nám dnes k Vánocům nechyběl ani ten potřebný pocit blahobytu. Máme stále méně času vracet se do mi-

Medové certle

V neopráskaném kastrólu rozvaříme ně-kolik lžic medu, až se vyškvaří a voní ja-ko přeškvařené máslo. Potom kávovou lžičkou namáčenou do vody nasbíráme škvařený med a lejeme hromádky na plech potřený voskem. Necháme ztuh-nout, odloupneme rozlité hromádky a má-me výborné léčivé medové certlíčky. Kdo přidá hrst strouhaných burských oříšků, rychle zamíchá, odstaví a klade hromád-ky, má ještě chutnější sousto.

Černý kuba

V jednom hrnci se uvaří vyprané krupky, ve druhém se udusí na másle a na cibulce nakrájené sušené houby. Všechno se pak zamíchá, přidá se sůl, pepř, majoránka a utřený česnek, dá se to na dobře vymaš-ťený pekáč a upeče. Aby byl kuba opravdu černý, přidávalo se do něj někde trochu vepřové krve a z hub se hodily nejlépe modráky. Recepty na černého kubu jsou odlišné podle oblastí, ale nejdůležitější v něm byly houby jako náhražka masa a o česneku se věřilo, že chrání před zlými nemocemi.

nulosti. Rychle jsme zapomněli na tra-diční vánoční pokrmy, po staletí kladené na štědrovečerní stůl. Většina z nich zmi-zela nenávratně i s pověrami a magický-mi úkony, které je provázely. Zmizely tak rychle, jak se změnil způsob našeho života, jak se v posledních desetiletích proměnila celá naše společnost.

Ale zastavme se na chvíli a podívejme se na kus poezie Vánoc našich předků, na jejich vánoční stůl z konce předminulé-ho a první poloviny minulého století, jak se nám zachoval v paměti lidí z vesnic a městeček.

Rybí polévka

Očištěnou rybí hlavu zbavenou žaber, ocas a vnitřností povaříme, procedíme, zahustíme světlou jíškou a přidáme os-maženou zeleninu. Nakonec ještě dovaří-me s obraným rybím masem, jikrami ne-bo mlíčem, okořeníme muškátovým kvě-tem a zelenou petrželkou. Do hotové po-lévky nasypeme nakrájenou a osmaženou housku.

Muzika

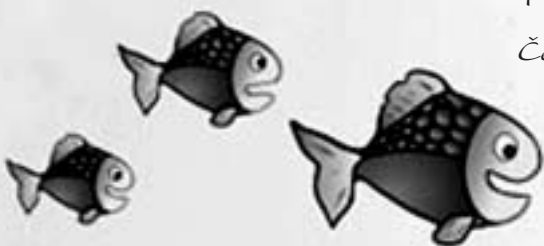
Sušené švestky, jablka, hrušky, popř. meruňky, se rozvaří s kouskem celé sko-řice, badyánu, několika hřebíčky, kous-kiem vanilky a proužkem citrónové kúry. Pak se uvařená směs prolisuje, přidá se lžice švestkových povidel, hrozinky, na-strouhané ořechy, loupané mandle a strouhaný perník, všeho podle chuti. Chvilí se to ještě za stálého míchání va-ří, nakonec osladí cukrem nebo medem a přidá trochu rumu.

(Z knihy Jany Hrabětové
O starém vánočním pečení
a štědrovečerních pokrmech
- Lidové Vánoce v Polabí)

Rok nový by lepším rokem byl
- pln zdraví a spokojeného žití
- by ni mor a oheň
ni vody škodné a války zlé
a spory liché váš dům nenavštívily,
zato ctnosti ducha a mysl veselá
v přibytku vašem se natrvalo usadily -
tak upřímně vinšujeme
a trvalé přátelství si vyprošujeme.

Prosinec L. P. 2006

Čeládka novin vašich
města Rýmařova

glosa

Krademe jako straky

Jedno z přikázání desatera zní Nepokradeš. Nějak to však nebereme. Když se ve vídeňských obchodech objevily nápisy s textem Češi, nekradte, pobuřovalo nás to. I uráželo. Tak a teď to máme černé na bílém. Zveřejněný žebříček ze statistiky EU ve 24 zemích hovoří jasně. Máme primát. Těsně za námi je Slovensko a Maďarsko, nejlépe jsou na tom ve Švýcarsku.

Co se u nás ztrácí nejčastěji? Cukrovinky, kosmetika a elektronika. Často se na tom podílejí celé organizo-vané skupiny a užívají komplikovaných metod, někdy se do zlodějny zapojí i personál obchodu, dodavatelé a taky děti a mladí, kteří potřebují na drogy a kuřivo. Lidé se díky měkkým zákonům cítí bezpečně. Krádež do pěti tisíc je totiž posuzována jako přestupek. Takže drzému lapkovi hrozí jen pokuta. Někdy si říkám, jestli může mít člověk radost z věci, kterou ukradl. Nemá ta čokoláda hořkou chuť? Co všechno nene-chavci berou, neskutečně se ztratí žárovka i umyvadlo z nemocničního oddělení, ručník i toaletní papír, la-vička z parku, keře rododendronů a okrasných dřevin, sportovní potřeby ze sklepa, kola, motorky, auta ... Zdá se, že výčet je nekonečný. Před multikinem v pražských Letňanech byl ukraden motor drahého zahraničního auta, zloději měli čas, majitel byl v kině. Film byl dlouhý. Pod čepicí si schoval solidně vyhlí-žející pán mražený plátky kuřete, málem omdlel, měl podchlazený mozek. A notnou dávku drzosti. Drahý parfém dal do krabičky od toho nejlépejšího. Kdysi se tvrdilo: Co Čech, to muzikant. Obměníme to na: Co Čech, to zloděj? Ale to snad ne! Si

Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd ČR hledá informace

Vláda České republiky v prohlášení z 24. srpna 2005 vyjádřila své hluboké uznání antifašistům z řad někdejších československých občanů, zejmé-na německé národnosti, a omluvila se těm z nich, kteří byli po skončení druhé světové války postiže-ni v souvislosti s opatřeními proti tzv. nepřátelské-mu obyvatelstvu.

V souladu s tímto usnesením se v současné době rozbíhá dokumentační projekt, jehož hlavním řeši-telem je Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky. Úkolem projektu je zmapovat his-torii odpůrců nacismu, doplnit jejich evidenci, na-shromáždit věrohodná svědectví o jejich životě a boji.

• Patříte mezi antifašisty?

- Jste příbuzní nebo známí takových osob?
- Máte k dispozici zajímavá svědectví o jejich činnosti, popř. fotografie či jiné dokumenty?

Ozvěte se nám!

Uvitáme každou pomoc,
která napomůže doplnit historický obraz.

Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd ČR

Vlašská 9, 118 40 Praha 1

Tel.: 257 531 122, Fax: 257 532 553,

e-mail: antifa@usd.cas.cz, www.usd.cas.cz,

http://zapomenutihrdinove.cz

Sport

Mikuláš přišel i na kuželnu

Oddíl kuželek TJ Jiskra Rýmařov uspořádal ve středu 6. prosince pro nejmladší členy oddílu, žactvo a dorost, mikulášskou besídku. V krátkém, ale zajímavém posezení se zástupci oddílu si společně povyprávěli o problémech, které oddíl musí řešit, a zhodnotili podzimní část sportovních soutěží, kterých se naši mladí hráči úspěšně zúčastnili.

Žactvo reprezentuje náš oddíl a město Rýmařov v poháru Mladých nadějí a v Moravskoslezské divizi dorostu. V další části programu bylo podáno malé občerstvení a hráči obdrželi drobné dárky. Sponzorem celé akce byli manželé Černé - penzion Mary, kteří mladým sportovcům předali i nové dresy. Besídka se vydařila především díky jejím sponzorům. M. Votruba

Foto: archiv Jana Černého

Tělesně postižení kuželkáři bojovali na domácí kuželně

V sobotu 16. prosince skončilo Mistrovství České republiky tělesně postižených kuželkářů závěrečným závodem. Po dvou letech se tak poslední zápolení MČR odehrávalo na domácí rýmařovské kuželně za účasti pětadvaceti kuželkářů z celé České republiky, kteří bojovali ve čtyřech kategoriích. Tělovýchovnou jednotu Jiskra Rýmařov reprezentovalo šest hráčů, přitom nejpočetnější zastoupení měla katego-

rie těžce postižení muži (T.P.M.), ve které bojovali Zdeněk Dočkálek, Petr Švédík, Miroslav Grebenár a Josef Lutz. Dva naši sportovci Karel Forcek a Ivo Mrhal zápolili v kategorii lehce postižení, skupina 2 (L.P.2).

Tradičně nejlépe završil kuželkářskou sezónu Zdeněk Dočkálek, který s celkovým ziskem 565 bodů zvítězil v sobotním závodě před Jaroslavem Horáčkem z Olympie Bruntál a třetím Ru-

dolfem Vávrou z Opavy-Kateřinek. Petr Švédík, Miroslav Grebenár a Josef Lutz skončili na 6. - 8. místě. Dobře si vedl Karel Forcek, který se umístil na třetím místě v kategorii L.P.2, jeho oddílový kolega Ivo Mrhal skončil na sedmém pozici.

Nutno říci, že Zdeněk Dočkálek nejen vyhrál sobotní závod, ale stal se zároveň mistrem České republiky tělesně postižených kuželkářů pro rok 2006 v kategorii tělesně postižených mužů. Na své konto si tak připsal již dvanáctý titul mistra republiky. Připomeňme, že Zdeněk Dočkálek vybojoval také mistrovský titul v nedávno skončeném Českém poháru 2006, jehož poslední závod se uskutečnil na nové kuželkářské dráze v Horním Benešově.

Mistrem ČR v kategorii L.P.1 se stal Petr Kumstát z ČKD Blansko, v kategorii L.P.2 to byl Jaroslav Brázda (Turisti Ostrava) a v kategorii lehce postižené ženy se stala mistryní ČR Anna Kalasová z ČKD Blansko. Do nové sezóny přejeme kuželká-

řům ještě více úspěšných zásahů a mnohem lepší umístění než v letošní sezóně. První závod v rámci Českého poháru 2007 se uskuteční v Blansku. Budeme držet palce!

Je na místě poděkovat celému realizačnímu týmu, který organizačně zajišťoval poslední závod mistrovství České republiky, jmenovitě hlavním rozhodčím z Rýmařova Zdeňku Dědáčkovi a jeho manželce Marii Dědáčkové, dále Věře Tomanové, Josefu Žižkovi a Michalu Ihnátovi. Velký dík patří pochopitelně sponzorům turnaje. Generálním sponzorem byla Autoprodejna Petra Lašáka a dále se sponzorsky podíleli KATR Stará Ves, Elektro Medek Břidličná, Stelkraft - R. Švédík, MěÚ Rýmařov, Uniservis Mereda Velká Štáhle, Elektro ZIGI, Petr Jiruš, Vratislav Hájek, Elektro Bernátek, Elektro a nábytek Icha, Poháry Roman Mosler, Pohostinství Pod Kaštany Velká Štáhle, Hotel Slunce Karel Vala, Amin Velká Štáhle a Unisko Sádovský Břidličná. JiKo

LYŽAŘSKÝ ZÁJEZD

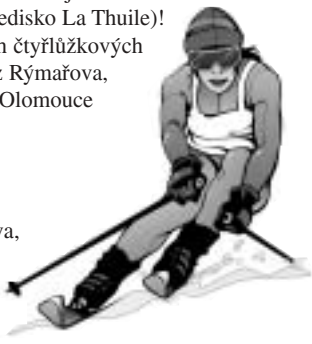
Nabízím osm volných míst na lyžařský zájezd do střediska La Rosière v Savojských Alpách, 150 km sjezdovek na jeden skipas ve Francii i v Itálii (středisko La Thuile)!

Ubytování v kompletně vybavených čtyřlůžkových apartmánech. Doprava autobusem z Rýmařova, Bruntálu, Ostravy, Frýdku-Místku, Olomouce a Brna.

Odjezd v pátek 12. ledna 2007.
Návrat v neděli 21. ledna 2007.

V ceně 8800 Kč na osobu je doprava, ubytování a šestidenní skipas.

Informace a přihlášky: Ing. Pavel Míček, mobil: 724 207 265.

Rýmařovská liga poprvé na umělé ledové ploše

Dosavadní výsledky:

Gryzzlies - Medvědi	7 : 3
Rokeři - HC Horní Město	1 : 10
HC Horní Město - Slovan	1 : 6
Rokeři - Gryzzlies	3 : 7
Rokeři - Medvědi	1 : 5
Gryzzlies - Slovan	3 : 7
Slovan - Medvědi	12 : 0
HC Horní Město - Gryzzlies	1 : 8

Průběžná tabulka 1. kola

družstvo	zápasy	vítězství	remízy	prohry	Skóre	Body
Rokeři	3	0	0	3	5:22	0
Horní Město	3	1	0	2	12:15	2
Gryzzlies	4	3	0	1	25:14	6
Slovan	3	3	0	0	25:4	6
Medvědi	3	1	0	2	8:20	2

Nejvyšší návštěvnost a nejzapálenější fanoušky má družstvo HC Horní Město, následované fanoušky Rokerů. Na těchto zápasech byla návštěvnost 150 diváků kromě dětí. A právě pro děti je určena Školička bruslení, která v současné době probíhá při veřejném bruslení. Je určena pro nejmenší děti do 8 let a koná se ve všední dny. Bližší podrobnosti se doví rodiče na nástěnce zimního stadionu (ZS). V úterý 26. prosince 2006 proběhne první ročník Vánočního turnaje starších žáků za účasti družstev:

1. TJ Jiskra Rýmařov
 2. HC Krnov
 3. TJ Horní Benešov
 4. HC Uničov, případně HC Šumperk
- Začátek turnaje je v 9 hodin na ZS Rýmařov.
Zveme všechny příznivce ledního hokeje.

Oddíl ledního hokeje TJ Jiskra Rýmařov zahájil v měsíci listopadu okresní přebor mužů v ledním hokeji (LH) ve skupině „A“:

Dosavadní výsledky:

Dynamo Bruntál - Jiskra Rýmařov	2 : 13
Batex Bruntál - Jiskra Rýmařov	7 : 5

Rovněž další rýmařovské oddíly zahájily okresní přebor mužů v LH, a to ve skupině „B“:

Dosavadní výsledky:

Medvědi Rýmařov - Svobodné Heřmanice	1 : 1
Gryzzlies Rýmařov - Svobodné Heřmanice	3 : 4
Medvědi Rýmařov - Zlatá Železná	2 : 5
Gryzzlies Rýmařov - Tučňáci Krnov	3 : 15
Gryzzlies Rýmařov - Hartus Bruntál	3 : 2

V pátek 29. 12. 2006 se uskuteční na zimním stadionu v Rýmařově exhibiční utkání v ledním hokeji mužů TJ Jiskra - Bývalí reprezentanti ČR. Účast přislíbili hráči Černík, Vlasák, Fabián, Zábranský a další.

Začátek utkání je v 17 hodin.

Vstupné: dospělí	30 Kč
Ženy a mládež	15 Kč
Děti	zdarma

Za oddíl LH TJ Jiskra Rýmařov Jiří Slováček a Martin Frdáček

SIMPLY CLEVER

NOVINKA! PRODEJ ZÁNOVNÍCH VOZŮ ŠKODA

Naše společnost Auto color Design se zařadila mezi vybrané prodejce Škoda Auto nabízející zánovní a zaměstnanecké vozy.

SLUŽEBNÍ VOZY

Vozy používané managementem Škoda Auto. Převážnou část nabídky tvoří modely Superb a Octavia, resp. Octavia Combi II, najeto max. 30 000 km, stáří 1 rok, po repasi ve výrobním závodě.

ZAMĚSTNANECKÉ VOZY

Vozy Fabia a Fabia Combi po jednoletém leasingu zaměstnanců Škoda Auto, najeto max. 20 000 km, všechny mají 2x airbag, ABS, klimatizaci, palubní počítač, metalický lak, po repasi bezvadný stav.

K pořízení těchto vozů Vám nabízíme i výhodné speciální financování zánovních vozů, a to jak na úvěr, tak formou leasingu od společnosti ŠkoFIN.

Financování ojetých vozů ŠkoFIN

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Auto color Design, s. r. o.

Rýmařov

Opavská 69

tel.: 554 230717

salon.rym@autocolordesign.cz

www.autocolordesign.cz

5stavební a.s. cz

Přejeme Vám radostné prožití vánočních svátků,
všem nájemníkům a majitelům
děkujeme za trpělivost při regeneraci domů
a do nového roku 2007

přejeme pěkný výhled, rodinné teplo domova
a pevnou půdu pod nohama.

... zdraví pro Vaše dům!

PF
2007

pour féliciter
2007

**Správný výběr
v novém roce!**

BPdesign

reklama & propagace

Okružní 13, 795 01 Rýmařov, CZ, tel.: 554 212 646, fax: 554 230 102, mobil: 777 212 686, 777 212 696

www.bp-design.cz

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 14. 12. 2006. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 22. 12. 2006. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 11. 1. 2007. Další číslo vyjde 19. 1. 2007.

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

20 LCD televizí každý den
Pořídte si O₂ TV a můžete každý den získat jednu z 20 LCD televizí. Užijte si O₂ Vánoce.

Máte zájem o televizi netušených možností?
Rádi Vám připojení přes pevnou linku zařídíme.

O₂ Prodejna Rýmařov
Náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

Tiskovna

O₂

Prodejna Rýmařov je součástí společnosti O₂ s.r.o. IČO: 252 200 000, zapsaná v obchodním rejstříku u Městského soudu v Brně, oddíl: A, číslo: 152/2005/0015. Prodejna Rýmařov je součástí společnosti O₂ s.r.o. IČO: 252 200 000, zapsaná v obchodním rejstříku u Městského soudu v Brně, oddíl: A, číslo: 152/2005/0015. Prodejna Rýmařov je součástí společnosti O₂ s.r.o. IČO: 252 200 000, zapsaná v obchodním rejstříku u Městského soudu v Brně, oddíl: A, číslo: 152/2005/0015.

O₂ Internet Express s mobilem za 1 Kč

Pořídte si vysokorychlostní O₂ Internet Express a dostanete k němu mobilní telefon za 1 Kč. Navíc s vybranými tarify O₂ teď můžete volat od pátku do neděle v pevné a mobilní sítí O₂ zdarma. Užijte si O₂ Vánoce.

Dárek z naší prodejny: 50ks CD-R nebo optická myš.
Blíže informace v naší O₂ Prodejně v Rýmařově

O₂ Prodejna Rýmařov
Náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

Tiskovna

O₂

Prodejna Rýmařov je součástí společnosti O₂ s.r.o. IČO: 252 200 000, zapsaná v obchodním rejstříku u Městského soudu v Brně, oddíl: A, číslo: 152/2005/0015. Prodejna Rýmařov je součástí společnosti O₂ s.r.o. IČO: 252 200 000, zapsaná v obchodním rejstříku u Městského soudu v Brně, oddíl: A, číslo: 152/2005/0015. Prodejna Rýmařov je součástí společnosti O₂ s.r.o. IČO: 252 200 000, zapsaná v obchodním rejstříku u Městského soudu v Brně, oddíl: A, číslo: 152/2005/0015.

PF 2007

Všem našim zákazníkům
a zaměstnancům přejeme
úspěšný začátek nového roku.

LAMONT

www.LamontKuchyna.cz

EIN
EUROINTERMETALL s.r.o.

Děkujeme svým zaměstnancům
za vykonanou práci v roce 2006.

Přejeme všem příjemné prožití vánočních svátků
a do nového roku 2007
hodně štěstí, zdraví a životní pohody.

www.eurointermetall.cz

KLIMA

Ford Mondeo Combi 1.8 TD, r. v. 1997, 2x airbag, ABS, rádio, posil. říz., vyhř. př. sklo, venkovní teploměr, centrální, el. seřiditelná sedadla. Cena: 79 900 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Citroen Xsara Picasso 2.0 HDi, r. v. 2000, 4x airbag, ABS, ESP, rádio, PC, multif. volant, imob., el. okna a zrc., centrální, CD. Cena: 179 900 Kč.

Škoda Octavia 1.4 16V, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2003, airbag, CD, rádio, centrální, posil. říz., tažné, vyhř. zrc., el. okna a zrcátka. Cena: 199 900 Kč.

NAJETO 48 TIS. KM

Škoda Fabia 1.2, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2003, 2x airbag, ABS, rádio, CD, posil. říz., taž., zám. řad. páky, zad. stěr. Cena: 169 900 Kč.

DIGI KLIMA

Š - Octavia Combi 1.9 TDi 81kW, r. v. 2002, ASR, ABS, rádio, posil. říz., PC, vyhř. zrc, teploměr, el. okna a zrcátka, centrální, 4x airbag. Cena: 269 900 Kč.

Daewoo Matiz 0.8SE, 1. maj., r. v. 1999, rádio, centrální, zad. stěrač, tón. skla, imobilizér, el. př. okna, děl. zad. sed. Cena: 84 900 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Peugeot 307 SW 2.0 HDi, 79kW, CZ, r. v. 2003, 6 x airbag, ABS, ESP, ASR, senzor stěr. a brzd, el. okna a zrc., PC, centrální, CD a další. Cena: 269 900 Kč.

NAJETO 50 TIS. KM

Škoda Felicia 1.3 LXI 50 kW, CZ, servis, r. v. 2000, centrální, zámek řad. páky, zadní stěrač. Cena: 89 900 Kč.

Škoda Fabia Combi 1.4 MPI, 1. maj., r. v. 2002, 2x airbag, rádio, centrální, posil. říz., pal. PC, zám. řad. páky, imobilizér, el. př. okna. Cena: 159 900 Kč.

DIESEL

Renault Kangoo 1.5 dCi, r. v. 2005, rádio, posil. říz., zadní stěrač, el. okna, centrální, airbag, ABS. Cena: 259 900 Kč.

DIESEL

Peugeot 406 Combi 1.9 TD, r. v. 1997, airbag, rádio, posil. říz., centrální, senzor stěračů, mlhovsky. Cena: 109 900 Kč.

Škoda Octavia 1.6 GLX 55kW, CZ, servis, r. v. 1997, airbag, rádio, centrální, PC, zámek řad. páky, mlhovsky, imob., el. okna a zrcátka. Cena: 119 900 Kč.

KLIMA

Opel Astra 2.0 DTi, 1. maj., r. v. 2003, ASR, rádio, CD, přípr. pro tel., 4x airbag, ABS, imob., el. př. okna, Al kola, centr., el. zrc.. Cena: 234 900.

Renault Mégane 1.6, 55kW, r. v. 1997, 2x airbag, rádio, posil. říz., zadní stěrač, mlhovsky, el. okna, centrální. Cena: 89 900 Kč.

KLIMA DIESEL

Ford Focus 1.8 TDDi, servis, 1. maj., r. v. 2003, rádio, posil. říz., 4x airbag, ABS, imob., el. okna a zrcátka, centrální. Cena: 229 900 Kč.

KLIMA

Nissan Almera TINO 2.2TDi, CZ, 1. maj., r. v. 2002, rádio, posil. říz., 4x airbag, ABS, CD, imob., el. okna, centrální, el. zrcátka. Cena: 209 900 Kč.

Seat Inca 1.4i 44 kW, 5 míst, CZ, r. v. 1996, 2x airbag, rádio, centrální, pos. říz., zad. stěr., tón. skla, imob. Cena: 79 900 Kč.

Škoda Felicia 1.3 LX 40 kW, CZ, r. v. 1997, rádio, zámek řadící páky, dělená zadní sedadla, zadní stěrač, mlhovsky. Cena: 69 900 Kč.

KLIMA DIESEL

NAJETO 64 TIS. KM

Citroen C3 1.4 HDi, 1. maj., r. v. 2004, 4x airbag, CD, rádio, el. okna, posil. říz., centrální, mlhovsky a další. Cena: 239 000 Kč.

KLIMA LPG

Daewoo Nubira Combi 1.6 LPG, 1. maj., r. v. 1999, 2x airbag, ABS, centrální, imob., el. okna, posil. říz., el. zrc., dělená zad. sed.. Cena: 99 900 Kč.

VÁNOČNÍ SLEVY

5.000 - 30.000 Kč

na vybraná vozidla.

Bonus - satelitní navigace
+ 4 ks zimní pneu
+ slevová karta
na PHM

AKCE JE ČASOVĚ OMEZENÁ.

**NEVÁHEJTE
NÁS KONTAKTOVAT!**

DIESEL

VW Transporter 2.5 TDi, CZ, servis, 1. maj., r. v. 2003, rádio, posil. říz., zámek řad. páky, dělená zadní sedadla. Cena: 339 900 Kč bez DPH.

KLIMA

Hyundai Sonata 2.0 GLS, 1. maj., CZ, r. v. 1998, rádio, posil. říz., otáčkoměr, 2x airbag, ABS, el. okna a zrcátka, centrální. Cena: 79 900 Kč.

NAJETO 24 TIS. KM

Škoda Fabia 1.0, r. v. 2001, CZ, servis, r. v. 2001, airbag, centrální, imobilizér, zadní stěrač. Cena: 149 900 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, bez ručitele a na počkání
- Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
- Specializace na splátkový prodej

Nejlevnější povinné ručení!

1850 - 2000 ccm od 3.590 Kč
2000 - 2500 ccm od 3.880 Kč
od 2500 ccm od 5.800 Kč

Motorčky na splátky

